بسم الله الرحمن الرحيم

لومړی باب- جزائې دعوی

لومړی فصل

هغه کسان چه د جزائې دعوی سورولو صلاحیت لري

د غوښتنې په موجب د دعوی سورولو موارد

لومړۍ ماده: د جزائي دعوي سورولو او تعقیبولو صلاحیت یواځي ځارنوالي لري، بل څوك نه شي کولای چه هغه سوره یا تعقیب کړي، مګر د هغو حالاتو نه پرته چه قانون ښودلي وي.
د جزائي دعویې پرېښودنه او ځنډونه یې د هغو حالاتو نه چه قانون ښودلي وي جواز نلري.

دوهمه ماده: لوي ځارنوال پخپله یا د ځارنوالي د غړي په لاس جزائي دعوي سوروي او د قانون د احکامو مطابق یې تعقیبوي .

دریمه ماده: که چېرې جزائي د عوي د یو جرم د ارتکاب له کبله د خارجي دولتونو د مشرانو یا د افغانستان د دولت په وړاندې د هغو د سیاسي نمایندګانو خلاف را ولاړه شوی وي نو د هغې سورونه د عدلیې وزیر د لیکلي غوښتنې نه پرته جواز نلري.

ځلورمه ماده: د شوري، محکمو، حکومت، اردو، او د دولت د ادارو د سپکاوي د جرمونو په باب تحقیق او دجزائي دعوي سورول او هر قسم تکل کول د دغو موسسو او ادارو د واکمنو مقاماتو د لیکلي غوښتني نه پرته جواز نه لري.

پنځمه ماده: په پورتنۍ ماده کښې راغلي غوښتنوال د حکم د صادریدلو نه لومړې په هره موحله کښې چه وغواړي دعوي ترك کولای شي.
جزائي دعوی په ترك ساقطیږي. دعوي که د یو نفر تورن په باب هم ترك کړی شي دا د نورو ترونو په باب هم ترك ګڼل کیږي.

Download from:aghalibrary.com

دوهم فصل

د ستري محکمې يا جناياتو د محکمې په امر د جزائې دعوي سررونو

شپږمه ماده: که چېرې د جناياتو محکمه په هغه دعوي باندې د غور کولو په وخت کښي چه د هغي په وړاندې دائره ده تشخيص وکړي چه په يوشمير تورنو کسانو باندې دعوي نه ده سوره شوي يا په دعوي کښي داسي پيښي شته دي چه توريي په چا پورې نه دي تړل شوي يا داسي جنايت او جنحه وجود لري چه په تورنو کسانو باندې د پورې شوي تور سره تړون لري محکمه کولای شي چه په دغسي کسانو باندې يا د دغسي پيښو او جرمونو له کبله دعوي سوره کړي. او محکمه کولای شي چه ددغسي جرمونو او تازه پيښو په تحقيق لاس پورې کړي او د خپلو غړوله منځه يوتن د تحقيق په اجرا کولو مکلف کړي.

په دي صورت کښي په تحقيق باندې د موظف شوي شخص په باب د تحقيق د قاضي ټول احکام تطبيق کيږي، بيا د جناياتو محکمه د دې قانون د احکامو مطابق د موضوع د پريکړون اقدام کوي.

اوومه ماده: ستره محکمه کولای شي په هغه اعتراض باندې د غور کولو په وخت کښي چه ديوي لاندېني محکمې د فيصلي خلاف ورته په دوهم ځل وړاندې شوي وي د جزائي دعوي د سورولو په باب د پورتنۍ مادي مطابق اقدام وکړي.

اتمه ماده ; که چېرې په ستره محکمه يا د جناياتو په محکمه کښي په يوه موضوع باندې د غور کولو په وخت کښي داسي جرم پيښ شي

چه د دعوي په جريان، د محکمې په اوامرو يا حيثيت او احترام کښې خلل واچوي يا د محکمې په قضاوت يا د شاهدانو په شاهدۍ تاثير وکړي دغه محکمې کولای شي چه د دې قانون د شپږمې مادي په حکم برابر د جزايي دعوي د سورولو اقدام وکړي.

دريم فصل

د حق العبد مدعي له خوا د دعوي سورونه او تعقيب

نهمه ماده: د حق العبد مدعي کولای شي چه د قباحتونو او جنحـــو په باب پخپله د تورن خلاف د دې قانون د ۲۰۹ – ۲۱۰ – ۲۱۱ مادو د احکامو له مراعات سره سره دعوي سوره کړي مگر هله نه چه:

اول: د دعوي په عدم سمع باندې غوټ پريکړي حکم صادر شوی وي.

دوهم: دعوي د دولت د يو مامور، يا مستخدم او يا د قضائي ضبط د يو مامور خلاف وي او د داسي جرم نه راولاړه شوی وي چه وظيفي د په ځاي کولو په وخت يائي د وظيفي په سبب دده له خوا ارتکاب شوی وي.

څلورم فصل

د جزائي دعوي سقوط

لسمه ماده: جزائي دعوي د تورن په مرګ ساقطيږي، که چيرې تورن په دعوي باندې دغور په دوران کښې مړوي، دامړينه دهغو شيانو د مصادره کولو د حکم نه مانع کيږي چه جوړول، په کارول، ساتـل، پلـورل او د خرڅلاو بازار ته ويستل ئي په خپل جرم ګڼه شي.

يوولسمه ماده: که چيرې جزائي دعوي په جنائي موادو کښي دپېښې له نيټې نه ترلسو کلونو، د جنحي په موادو کښي دپېښې له نيټې نه تردرو

کلونو او د قباحت په موادو کښې د پېښې له نېټې نه تر يوکال پورې تعقيب نه کړی شي ساقطيږي، مګر هله نه چه قانون ئي په عکس تصريح کړي وي.

دولسمه ماده: د هغو مواردو نه پرته چه قانون په صراحت حکم کړي وي هيڅ سبب د هغي مودي په امتداد کښې خلل نه شي پريويستلي چه د جزائي دعوي د سقوط د پاره ټاکل شوي ده.

ديار لسمه ماده: د جزائي دعوي د سقوط موده د تحقيق، پوښتيدلو، محاکمي او دليلونو په ټولونه قطع کيږي خوپه دي شرط چه دغه اجراآت د تورن په مخکښې شوي ياور ته په رسمي صورت ابلاغ شوي وي، دغه موده د قطع کيدوله ورځي څخه سمدستي بيا شروع کيږي.

که چيرې د دعوي د سقوط د مودې جريان ځوواري قطع شوي وي نو بياد کيدو روستي ورځي له نيټې څخه شروع کيږي.

څوار لسمه ماده: د تورنو د تعدد په صورت کښې ديو په باب د دعوي د سقوط د مودي قطع کيدنه د نورو په باب هم حسابيږي که څه هم د دعوي د سقوط د مودې د قطع کيدو اجراآت د دوي خلاف نه وي شوي.

دوهم باب

د دلايلو ټولونه او د دعوي سورونه

لمړي فصل

د قضايي ضبط مامورين او د هغوي ذمه واری

پنځلسمه ماده: د قضائي ضبط مامورين د خپلو صلاحيتونو په وندونوکښې داکسان دي:

۱: د ځارنوالي غړي.

۲: د پوليسو ضابطان.

د عدليي وزير د مربوط آمر په موافقه يوشمير مامورينو ته د هغو جرائمو په باب چه ددوي د ماموريت په وړه کښي واقع کيږي او ددوي په وظيفه پورې تړون لري د قضائي ضبط د مامورينو حيثيت ورکولي شي.

شپاړسمه ماده:د قضائي ضبط مامورين په دي وظيفه پورې د تړلو چارو د اجراء کولو په باب دلوي څارنوال د امرونو تابع دي. څارنوال کولي شي يو واکمن مقام د دې وظيفي په اجرا کښي د هغه پل غلطۍ او بې پروائي په موضوع باندې د غور کولو دپاره موظف کړي چه د قضائي ضبط ديو مامورله خوا واقع کيږي. همدغه شان دي ددغه مامور خلاف د تاديبي دعوي د سورولو غوښتنه کولي شي. دا ټول اجراآت د جزايي دعوي دسورولو مخه نه نيسي.

اوولسمه ماده: د قضائي ضبط مامورين د جرمونو او د هغو د مرتکبينو د موندلو او دهغو دليلونه د راټولوپه باب چه د جرم د تحقيق او د جزائي دعوي د سورولو د پاره لاژم دي اقدام کوي.

اتلسمه ماده: د قضائي ضبط مامورين مکلف دي چه جزائي اطلاعيې او په جرمونو پورې مربوطي استغاثي واخلي او ډيرې ژرئي څارنوال ته وليږي . دغه شان د قضائي ضبط مامورين او د هغونه لاندي کسان مکلف دي چه ټول ضروري توضيحات لاس ته راولي او هغه کتني وکړي چه دوي ته په اطلاعاتو کښي د رسيدلو يا د هغو پيښو د تحقيق په کار کښي چه دوي ته په اطلاعاتو کښي د رسيدلو يا د هغو پيښو د تحقيق په کار کښي چه دوي ته ابلاغيږي آسانتيا راولي.

دوي په دې هم مکلف دي چه د جرمونو د نښو نښانو د ساتلو د پاره لاژم ترتيبات ونيسي.

نولسمه ماده: د قضائي ضبط مامورين د دلايلو د راغونډولو په دوران کښي اختيار لري چه د جزائي پيښو او د هغو مرتکبينو په باب د

معلوماتو د خاوندانو بیانو نه واوري او د هغو په باب له تورنو کسانو څخه پوښتنې وکړي.
دغه شان د قضائي ضبط مامورين کولي شي چه د طبيبانو او نور پوهانو څخه کوم وغواړي او د هغوي رائي په ژبه يابه قلم حاصلې کړي.

شلمه ماده: د قضايي ضبط مامورين مكلف دي چه خپل اجراآت دوخت او ځاي د ښودلو سره وليکي، امضائي کړي او د تحقيق په محضر کښي ئي ثبت کړي، دغه شان ضروري ده چه په محضر کښي پوهان او هغه شاهدان چه شهادت ئي ويلي دي امضا و کړي.
دا محضرونه، ټولې پاڼې او ضبط شوي شيونه څارنوال ته ليږل کيږي.

يويشتمه ماده: د قضائي ضبط مامورين کولي شي چه د وظيفي د اجراء په حالت کښي مستقيماً د امنيه قوي نه کومك و غواړي او د امنيه قوي واکداران مكلف دي چه دغه غوښتنه په ځاي کړي.

دوه ويشتمه ماده: هر څوك چه د يوداسي جرم په کيدو خبر شي چه څارنوال د هغه په اثر بي له درخواسته د جزائي دعوي د سورولو حق لري سمدستي څارنوال يا د پوليسو ترټولو نږدي اداري ته خبر ورکولي شي.

درويشتمه ماده: هر څوك چه د يو جرم په اثر د تاون د جبيري دعوي لري په هغه عريضه کښي چه د قضائي ضبط يو مامورته ئي وړاندې کوي خپل ځان د حق العبد د مدعي په حيث معرفي کولي شي.

څليرويشتمه ماده: که چيرې عارض په خپله عريضه کښي د حق العبد دعوي نه وي کړي نو عريضه يوه جزائي اطلاع گڼل کيږي، ځو پورې چه مدعي په عريضه کښي يا د عريضي له وړاندې کولونه وروسته په يوه بله بانه کښي يا په يو شان له شانونو د تاوان د جبيره کولو غوښتنه نه وي څرگنده کړي د حق العبد مودي نه گڼل کيږي.

دوهم فصل
مشهود جرم

پنځو یشتمه ماده: جرم د ارتکاب په حالت کښي یا له هغه نه لږ وروسته مشهود بلل کیږي.

جرم په دي مواردو کښي مشهود ګڼل کیږي:

الف: په هغه صورت کښي چه مرتکب سمدستي د جرم له پیښندو وروسته د مجني علیه یا د خلکو له خوا تعقیب شي.

ب: په هغه صورت کښي چه د تورن څخه وسله یا داسي څیزونه او نښي نښانې لاس ته راوستلي شي چه دده له خوا د جرم په ارتکاب یا به جرم کښي د ده په ګډون دلالت وکړي.

شپږویشتمه ماده: د دي د پاره چه د قضائي ضبط مامور له هغه صلاحیت څخه چه قانون د مشهود جرم د تحقیق په باب ده ته ورکړي دي استفاده و کړاي شي دا ضروري ده چه ده به جرم په پورتنۍ ماده کښي د ذکر شویو حالتونو له جملې څخه په یوه حالت کښي پخپله لیدلي وي .

اووه ویشتمه ماده: که چېرې مشهود جرم جنایت یا جنحه وي نو د قضایي ضبط مامور مکلف دي چه پخپله د پیښي ځاي ته لارشي او دپیښي نښي نښاني وګوري اووئي ساتي، د اشخاصو او ځایو نو وضع او هر هغه څه چه د حقیقت په موندلو کښي تاثیر لري تثبیت کړي او د هغو خلکو خبري چه د پیښي یا د پېښي د مرتکب په باب د توضیحاتو اخستلو تصور کیدي شي واوري، د قضائي ضبط مامورمکلف دي چه د پیښي ځاي ته د خپل تګ خبر ډیر ژر څارنوال ته ور کړي.

اته ویشتمه ماده: په مشهودو جرمونو کښې د قضائي ضبط مامور دا کوالي شي چه د رسیدو سره سم د پېښې په ځاي کښې حاضر کسان د رپوټ لیکلو تر تمامیدو پورې له دغه ځایه څخه د تللو نه منع کړي او داهم کولي شي چه د کومو خلکو نه د پېښې په باب د توضیحاتو اخستل ممکن وي هغوي سمدستي راوغواړي .

نه ویشتمه ماده: که چېرې د حاضرو کسانو له جملې څخه یوکس د قضائي ضبط د مامور له داسي امر څخه چه دپورتنۍ مادي مطابق صادر شوی وي غاړه وغړوي او یا د پیښې ځاي ته دراتلو نه ځان ځنګ کړي دا خبره په رپوټ کښې لیکله کیږي او ځنګوال (متخلف) د بند په یوه داسي جزا چه موده به ئي له یوي هفتي زیاته نه وي او په نقدي جریمي چه اندازه به ئي له سلوافغانیو زیاته نه وي او یا د دغو دواړو و له جملې څخه په یوه جزا محکومیږي. دا حکم د ابتدائیه محکمې له خوا د قضائي ضبط د مامور د لیکلي رپوټ له مخه صادریږي.

دریم فصل
د تورن نیونه

دیرشمه ماده: که چېرې د قضائي ضبط له مامورسره د حاضر تورن د تور په باب کافي دلیلونه موجود وي نو په دي لاندنیو مواردو کښې د ده د نیولو امر صادرولي شي:

الف: په جنایاتو کښې.

ب: په مشهود و جنحو کښې.

ج: په هغه جنحه کښې چه جزائي له یوې هفتي حبس څخه زیاته وي.

یو دیرشمه ماده: که چېرې تورن په پورتنو حالاتو کښې حاضرنه وي د قضائي ضبط مامورکولي شي چه د ده د نیولو امر صادر او د اخبره په رپوټ کښې ولیکي.

دغسي امر د شپږو میاشتو له مودې تیریدو وروسته نه چلیږي، مگر هله چلیږي چه د قضائي ضبط مامورئي د یوي بلې مودي د پاره اوږده کړي.

د نیولو او رواوستلو امر د امنیه افرادو په لاس عملي کیږي.

دوه دیرشمه ماده: د قضائي ضبط مامور مکلف دي چه ډیر ژر د نیول شوی تورن بیان واوروي، که چیرې تورن د خپلي بیگناهی سببونه ونه ښودلي شي نو دي په څلیرویشتو ساعتونو کښي مربوطي څارنوالی ته لیږل کیږي، څارنوالي مکلفه ده چه په اتو څلویښتو ساعتونو کښي دي و گړوي، بیا وروسته د حالت د څر نگوالي له مخه یا دي خوشي کوي او یائي د توقیف د پاره د مربوطې ابتدائیه محکمې نه د اجازي اخستلو اقدام کوي.

دري دیر شمه ماده: هر څوك دا کولي شي چه یو څوك د جنایت یا جنحي په ارتکاب باندې د لیدلو په صورت کښي بې له دي چه دده د نیولو امر حاصل کړي د امنیه قوې تر ټولو نږدې اداري ته وسپاري.

څلوردیر شمه ماده: امنیه افراد په مشهودو جرمونو کښي کولي شي چه تورن راولي او تر ټولو نږدي د قضائي ضبط مامورته ئي وسپاري دغه ډول دا صلاحیت له دغه حالت څخه پرته هم لري خو دا په دي شرط چه جرم جنایت یا جنحه وي او د تورن د شخصیت پیژندنه ممکنه نه شي.

پنځه دیرشمه ماده: د بنیادم نیونه جواز نه لري مگر د هغه مقام په امر چه قانون ورته صلاحیت ورکړي وي د تورن توقیف د مربوطي ابتدائیه محکمې د قاضي په امر کیږي.

ځلورم فصل

د اشخاصو تلاشي اخستنه، کورته ننوتل او پلټنه ئي، د شيونو ضبط

شپږ دير شمه ماده: په هغو حالاتو کښې چه د تورن نيول جواز لري د قضائي ضبط مامور دا کولي شي چه د تورن نيول جواز لري د قضائي ضبط مامور داکولي شي چه دي تلاشي کړي.

اووه ديرشمه ماده: که چېرې تورن ښځه وي د هغې تلاشي هم د هغې ښځي په لاس کيږي چه د قضائي ضبط د مامورله خواو رته وظيفه ورکړشوی وي.

اته ديرشمه ماده: امنيه افراد شخصي کورونو ته د ننوتلو حق نه لري مګر هله چه د کاله هستوګن يا د مربوطي محکمې قاضي ورته اجازه ورکړي او يا دا چه د کاله د داخل له پلوه تري کومك وغوښتي شي، يا اور لګيدلي وي، يا زلزله يا سيلاب او يا د دې امثال پيښ وي.

نه دير شمه ماده: د قضائي ضبط مامور د مشهور د جرم په حالت کښې جنايت وي که جنحه د تورن کورته په پورتنۍ ماده کښې د راغلو شرطونو له مراعاته پرته ننوتلي او هغه لټولي شي او هغه شيونه او پاڼي چه د قضائي ضبط مامور ته د حقيقت موندلو د پاره د هغو نښو نښانو له مخي چه پکښې دي مفيد ښکاره شي اخستلاي شي.

د مشهور جرم په حالت کښې د څارنوالي غړي کاله ته د ننوتلو اولټولو نه پس په يوه مياشت کښې د ننه د دغه اقدام د صحت په باب د ابتدائيه قضاي حکم حاصلوي.

څلويښتمه ماده: که چېرې د تورن د تفتيش په ضمن کښې چا خلاف چه په دغه کورکښې موجود وي ددې خبري قوي علامې پيداشي چه ده له ځانه سره داسي څه پټ کړي دي چه د حقيقت په موندلو کښې فايده لري د قضائي ضبط مامور دده د تفتيش اقدام کولي شي.

يوڅلو يښتمه ماده: د كور پلټنه يواځې په هغه جرم پورې د مختصو شيونو د لټولو د پاره جواز لري چه د هغه تحقيق يائي د نښو نښانو او دليلونو د راغونډولو كارجاري وي. كه چېرې مفتش د پلټنې په دوران كښې په داسي شيونو پيښ شي چه ساتل ئي جرم ګڼل كيږي، يا د غه شيونه د يو بل جرم په موندلو كښې تاثير لري د قضائي ضبط مامور د غه شيونه اخستلاي شي.

دوه څلويښتمه ماده: د كور پلټنه حتي الامكان د تورن يا د هغه د قايم مقام په مخكښې كيږي.
كه چېرې د تورن يا د هغه د قائم مقام حضور ممكن نه وي نو دكور پلټنه د دوه تنو شاهدانو په مخكښې كيږي او تر ممكن حده پورې په كار دي چه شاهدان د تورن خپلوان، يا د تورن سره ديوه كاله هستوګن او يا ګاوند يان وي د دې موضوع جريان په رپوټ كښې ثبتيږي.

دري څلويښتمه ماده: كه چېرې د تورن په كاله كښې مهر شوي يا په بل ترتيب سر تړلي پاڼي وليدلي شي قضائي مامور هغه نه شي بيرته كولاى.

څلور څلويښتمه ماده: د قضائي ضبط مامور هغه ځايونه چه پكښې د حقيقت د موندلو دپاره فايده مني نښي نښاني يا شيونه وي مهر ولاك كولي او پرې څوكيدارو درولي شي. د قضائي ضبط مامور مكلف دي چه د دې خبري اطلاع سمدستي څارنوال ته وركړي كه چېرې څارنوال دا اقدام لاژم وګڼي نو موضوع د مربوطي ابتدائيه محكي قاضي ته وړاندې كړي، قاضي كولي شي چه په خپل امر باندې له نوي سره غور وكړي.

شپږ څلویښتمه ماده: د قضائي ضبط مامور کولي شي چه وسله، سامان، پاڼي او ټول هغه شیونه چه د جرم په ارتکاب کښې ئي د استعمال احتمال موجود وي او یا د جرم د ارتکاب د نتیجي په حیث موجود شوی وي او یا د جرم د پیښدو هدف شوی وي او همدغه شان ټول هغه شیونه چه د حقیقت په موندلو کښې مرسته کوي واخلي.

دا قسم ټول شیونه د تورن له نظره تیرول کیږي او د هغو په باب ددغه نظریه غوښتله شي، موضوع په رپوټ کښې ثبتیږي او پري د تورن امضاء اخستله شي. که چېرې تورن د امضاء کولو نه انکار وکړي دا خبره په پاڼو کښې ذکر کیږي.

اووه څلویښتمه ماده: ټول اخستل شوی شیونه او پاڼې په یوه سر تړلي کڅوړه کښې اچول کیږي او که کیدي شول نو مزي تري چا پیریږي او مهر ولاك کیږي. د مزي د پاسه د مهر دننه داخستني نیټه او موجبه اسبابو د یادونې لیکل کیږي.

اته څلویښتمه ماده: د پورتنۍ مادې مطابق د لګول شوي مهر ولاك ماتول جواز نه لري مګر د تورن یا د هغه د وکیل په حضور یا دعوت او یا د هغه شخص په حضور یا دعوت چه دغه شیونه له هغه څخه لاس ته راوستل شوی وي.

نه څلویښتمه ماده: څوك چه دپلټنې په وسیله د پاڼو له مضمون یاله شیونو څخه خبرشي او هغه بل چاته فاش کړي او یا په یوشان له شانونو تري استفاده وکړي د قانون د احکامو مطابق ورته جزا ورکول کیږي.

پنځوسمه ماده: که چېرې څوك هغو پاڼو ته چه له ده څخه اخستل شوي دي فوري او سملاسي اړتیا ولري نو د هغو یو تصدیق شوی نقل د قضائي مامورله خوا ورکول کیږي.

پنځم فصل
د دلايلو د ټولونوي نه وروسته د څارنوالۍ وظيفي

يوپنځوسمه ماده: که چېرې څارنوالي په يوه موضوع کښې د دعوي سورونه لاژمه ونه ګني دپاټو د حفظيدلوامر ورکوي.
څارنوالي چه د پاټو د حفظ امر ورکړي په دي خبره مجني عليه او د حق العبد مدعي خبروي.
که چېرې مجني عليه يا د حق العبد مدعي مړ وي نو خبر دده په هستوګن ځاي کښې د ده ورثه ووته ورکول کيږي.

دوه پنځوسمه ماده: که چېرې څارنوال د جنحو او قباحتونو په مواردو کښې د دعوي سورولو د پاره د دليلونو له مخه لاز اواره ووينې نو تورن مربوطي ابتدائيه محکمې ته په حاضريدلو مکلفي.
څارنوالي کولي شي چه د جنايتونو او جنحو په مواردو کښې د دې قانون د څلور پنځوسمي مادي او د ورپسي مادو به حکم برابر پخپله د تحقيق په کولو لاس پورې کړي او يا د دي قانون د يوسل و اويايمي مادي په حکم برابر د تحقيق دپاره د يو قاضي د ټاکلو غوښتنه وکړي.

دريې پنځوسمه ماده: د هغه جرم نه د راپور ته شوي جزائي دعوي سورونه او تعقيب چه د وظيفي د اجرا په وخت کښې يا د وظيفي د اجرا په علت ئې د دولت د مامورينو او مستخدمينو له خوا ارتکاب شوي دي يواځي د لوي څارنوال، د هغه د مرستيال او څارنپال له خواکيدي شي

دریم باب

د څارنوالي په لاس تحقیق

لومړي فصل

د تحقیق اجراء په تحقیق کښې د حق العبد د مدعي او دحق العبد د مسئول مداخله

څلور پنځو سمه ماده: څارنوالي ددې قانون د پنځه پنځوسمي مادي نه تریوسل و دري څلویښتمي مادې پورې احکامو مطابق د جنایاتو او جنحو په باب د تحقیق د اجراء اقدام کوي.

پنځه پنځو سمه ماده: که چېرې د څارنوالي یوغړي پخپله د تحقیق په کولو بوخت وي کولي شي چه د قضائي ضبط هر مامور د یوي معیني وظیفي یا په تحقیق پورې د تورن د استنطاق نه پرته د مربوطو وظیفه په اجرا موظف کړي.

څوك چه په دغسي وظیفي ماموریږي پخپله معینه وظیفه کښې د څارنوالي دغړي صلاحیت لري.

شپږپنځو سمه ماده: کله چه د څارنوالي غړي یو بل شخص د یو سلسله تحقیقاتو په اجراء موظفوي مکلف دي چه ټولي هغه مسئلي د کومو تحقیق چه لازم دي او هم ټول هغه اجراآت چه دغه شخصي ئي په کولو مکلف دي څرګند او بیان کړي.

دغه موظف شخص دوخت تیریدو د اندیښني له کبله کولي شي د تورن د تحقیق او استنطاق په باب د هر قسم اجراآتو کولو ته اقدام وکړي خوپه دي شرط چه دغه اجراآت دده په وظیفه او د حقیقت په موندلو پورې ربط ولري.

اوه پنځوسمه ماده: که چېرې د څارنوالي غړي د حالاتو د ضرورت له مخي د خپل صلاحیت د کرښي نه بهر اجرااتوته اړشي کولي شي چه د څارنوالي یو بل داسي غړي چه دغه اجراآت دهغه د صلاحیت په کرښې کښې د ننه وي موظف کړي چه پخپله د

هغو د اجراء دپاره اقدام وکــړي پــه دي شـرط چه د تحقیق د جریان له مخي د هغو اجراء ضروري وي.

اته پنځوسمه ماده: د څارنوالي غړي د تحقیق په ټولو اجراآتو کښې یوتن کاتب له ځانه سره اخلي او دغه کاتب له ده سره امضاء کوي محضرونه، امرونه او ټولې مربوطې پاڼې د تحریراتو په دفتر کښې قیدیږي.

نه پنځوسمه ماده: د تحقیق ټول اجراآت او حاصلي شوي نتیجې اسرار ګڼل کیږي او د څارنوالي غړي، ددوي معاونان لکه کاتبان، اهل خبره او ټول هغه کسان چه د تحقیق د اجراء سره تماس لري یا د کار او وظیفي له مخه تحقیق ته حاضریږي په دي مکلف دي چه د هغو له فاش کولو نه ځان وساتي پل غلط ته د قانون مطابق جزاور کول کیږي.

شپیتمه ماده: چاته چه له یوه جرمه تاوان واوړي د تحقیق په دوران کښې خپله حق العبدي ادعا وړاندې کولي شي. څارنوال زیات نه زیات د ادعاء له وړاندې کولو نه وروسته په پنځو ورځو کښې د ننه د ننه د هغي د منلو په باب خپل تصمیم نیسي.

یوشپیتمه ماده: تورن، مجني علیه، د حق مدعي، د حق العبد مسئول او ددوي وکیلان هر یو داکولي شي چه د تحقیق په ټولو اجراآتو کښې حاضرشي. څارنوالي که د حقیقت موندلو د پاره مناسب و ګڼي ددوي په شا د تحقیق د اجرا کولو اقدام کولي شي، د دې ضرورت له رفع کیدلو نه پس د تحقیق په جریان باندې د دوي خبرول باك نه لري. په هر حال څارنوالي د دي صلاحیت لري چه په مستعجلو حالاتو کښې د تحقیق یو څه اجراآت د خصومو په شا وکړي او خصوم حق لري چه د دغي اجراآتو د پاڼو د کتلو غوښته وکړي خصوم حق لري چه د تحقیق په جریان ښي خپل و کیلان د ځان سره ولري.

دوه شپيتمه ماده: څارنوالي د تحقيق د شروع کيدو ورځې او د تحقيق د اجراکيدو د ځاي خبر مځکښې له مخکښې خصوموته ورکوي.

دري شپيتمه ماده: تورن، مجني عليه، د حق العبد مدعي او د حق العبد مسئول کولي شي چه د تحقيق په جريان پروې د هر قسم مربوطو پاڼو يو يو نقل په خپل لښت وغواړي. مګر هله نه چه تحقيق ددوي په غياب کي د هغه قرار مطابق چه قانوناً صادر شوی وي اجرا شوی وي.

دوهم فصل

محلي کتني – د کورنو پلټنه – په جرم پورې د تړلو شيانو ضبط

څلورشپتمه ماده: د څارنوالي غړي په مشهود د جنايت باندې د خبريدو سره سمدستي مکلف دي چه ډير ژر د پيښې ځاي ته لاړشي.

د څارنوالي غړي کولي شي هر ځاي ته چه و غواړي د ځايونو اشخاصو، د جرم د ضروري شکل او د هر شي د وضعي د تثبيت د پاره چه لازم وي لاړشي.

پنځه شپيتمه ماده: د څارنوالي غړي کولي شي چه د جنايت او جنحي تورن ولټوي او دغه شان هر کله چه په قوي علامو او نښو نښانو ده ته ځرګنده شي چه يو بل سړي د ځانه سره داسي څخه پټ کړي دي چه د حقيقت په موندلو کښې فايده لري دي کولي شي چه د غه سړي ولټوي، د پلټنې په وخت کښې د دې قانون د اووه ديرشمي مادي د حکم مراعات کيږي.

شپږ شپيتمه ماده: د کورنو پلټنه د تحقيق د اجراآتو برخه ده او اجرائي يواځې هغه و خت جواز لري چه تور د جنايت او جنحي د ارتکاب يا ګډون نه راپور ته شوی وي او هغه سړي ته چه په دغه کورکښې اوسي منسوب وي او پلټنه ئي لازمه وي يا دا چه داسي نښې نښاني موجودي وي چه دانښيي چه د کور اوسيدونکي په جرم پورې مربوط شيونه له ځانه سره ساتلي دي.

اووه شپېتمه ماده: پلټنه حتي الامکان د تورن یا د هغه د قائم مقام په مخکښې اجرا کیږي.

اته شپېتمه ماده: د ځارنوالي غړي کولای شي چه د ابتدائیه قاضي نه له اجازي اخستلو وروسته ټول مکتوبونه او هر قسم پستي مراسلات د پست په اداره کښې او هر قسم تیلګرامونه په مربوطه اداره کښې و ځنډوي او هر قسم سیمي او بیسیمه مرکې کنترول کړي خو په دي شرط چه په تورن او د تحقیق لاندي جرم پورې ربط ولري او د اجراء نه یې د حقیقت په موندلو کښې فایده متصوره وي. دا اجراآت په عاجلو حالاتو کښې د ابتدائیه قاضي له اجازي پرته کیدي شي خود د اجراء نه پس په دیر شوو رځو کښې د ننه د ننه باید ددغو اجراآتو د صحت په باب د محکمې حکم واخستي شي.

نه شپیتمه ماده: د ځارنوالي غړي حق نه لري چه هغه پاڼي او سندونه چه تورن ئي مدافع وکیل یا یوبل اهل خبره ته د مشوري د پاره سپاري یا هغه مراسلات چه د اهل خبره او تورن منځ کښې ردو بدل کیږي واخلي.

اویایمه ماده: د ځارنوالي غړي اخستل شوي پاڼي یواځي او حتي الامکان د تورن په مخکښې ګوري او خپل نظریات د هغو په باب ځرګندوي.
که چېرې ضروري و ګڼل شي د ځارنوالي غړي کولي شي چه یو مامور د دغو پاڼو په ساتنه موظف کړي دغه شان دي کولي شي چه که لازمه وګڼي د پیشي سره د پانو د یو ځاي کولو یا خپل خاوند یا مرسل ته ئي د سپارلو امر وکړي.

یو اویایمه ماده: د هغو شیونو په باب چه د ځارنوالي له پلوه اخستل کیږي د دې قانون د اووه ځلو ینښتمي مادي حکم تطبیقیږي.

دوه اویایمه ماده: د څارنوالي غړي کولي شي د هغه شي خاوند ته چه اخستل یا پري ځان خبرول لازم وګني امر وکړي چه هغه څارنوالي ته تقدیم کړي.

ددې امر پر متخلفینو ته هغو کسانو پرته چه قانون ورته په یوشان له شانونو د شاهدي ویلو نه د ډډي کولو حق ورکړي وي د دې قانون ددوه سوه پنځه دیرشمي مادي مطابق جزا ورکوله کیږي.

دري او یایمه ماده: اخستل شوي اصل مکتوبونه او ټلګرامونه او یائي نقلونه ډیر ژر تورن یا د هغو مرسل الیه ته لیږل کیږي، مګر هله نه چه د تحقیق جریان ته تري ضرر متصور وي.

دریم فصل

د تحقیق د شاهدانو اوریدنه

څلوراویایمه ماده: د څارنوالي غړي د هغو شاهدانو شاهدي چه خصوم ئي داوریدو غوښتنه کوي که چېرې دغو اوریدنه مفیده و ګڼي اوري.

دڅارنوالي غړي کولي شي چه د هغو شاهدانو شاهدي واوري چه شهادت ئي د هغو پيښو په باب فایده من وي چه جرم ثابتوي یا د جرم اثبات، یا په جرم پورې د مربوطو اوضاعو یا تورن ته د جرم نسبت یا د جرم نه د هغه برائت ته منجریږي.

پنځه او یایمه ماده: د څارنوالي غړي کولي شي چه څوك په خپله رضا د شاهدي ویلو د پاره حاضریږي د هغه شاهدي واوري.

دا اجراآت د تحقیق په محضر کښې درج کیږي.

شپږ او یایمه ماده: هغه شاهدان چه د څارنوالي غړي د هغو د شهادت اورید لو حکم کوي د امنیه افرادو په لاس جلبیږي اور اوستل کیږي.

اووه او یا یمه ماده: د څارنوالي غړي له هر نفر نه د نامه، لقب، عمر، کسب، هستوګن ځای او له تورن سره د رابطي دبیانولو غوښتنه کوي، دا ټولي خبري د تحقیق په محضر کښي درج کیږي.

اته او یایمه ماده: په شاهداتو او شاهدي پوري مختص اظهارات لیکل کیږي او بي له زیات و کمه او د ټکو د وهلو او توږلو د تحقیق ته محضرونو کښي ثبتیږي او څو پوري چه د څارنوالي د غړي او د هغه د کاتب له خوا تصدیق نه شي د اعتبار وړ نه ګڼل کیږي.

د ځارنوالي غړي او کاتب دواړه مکلف دي چه شاهدي امضاء کړي.

د غه شان شاهد پس له دي چه شاهدي دده په مخکښي ولوسته شوه او ده تائید کړه نو امضاء به پري کوي.

که چیري شاهد د شهادت د امضاء یا مهرولو نه انکار وکړي یائي امکان موجود نه وي موضوع د هغي د موجبه اسبابو سره په محضر کښي ثبتیږي.

د څارنوالي غړي او کاتبب د هر څه نه اول هره پاڼه د نښه کولو په غرض امضاء کوي

نه او یایمه ماده: د څارنوالي غړي د هر شاهدي شاهدي یواځي او په ځانګړي صورت د څارنوالي غړي کولي شي چه ځیني شاهدان د ځینو نورو سره او یا له تورن سره مخامخ کړي.

اتیایمه ماده: خصوم د شاهد د بیاناتو د اوریدني په دوران کښي کولای شي چه په د غه باب خپل ملاحظات څرګند کړي دوي د څارنوالي له غړي غوښتنه کولای شي چه شاهدي له هغه بل نقطه نظره څخه چه د دوي له خوا پیشنهادیږي واوري.

د څارنوالي غړي په ټولو حالاتو کښي صلاحیت لري چه د هري داسي پوښتني د مخکښي کولو مخه ونیسي چه په دعوي پوري تعلق نه لري او یائي الفاظ په بل چا پوري نښلي.

يواتيايمه ماده: د شاهدانو په باب د دې قانون ددوه سوه څلورديرشمي، دوه سو شپږ دير شمي، دوه سوه اووه ديرشمي، دوه سواته دير شمي او دوه سوه نه ديرشمي مادي حکمونه تطبيقيږي.

دوه اتيايمه ماده: هر څوك چه د شهادت د ويلو د پاره څـــارنوالي ته جـــلـب شي، په کار دي چه دليکلي جلب په اساس حاضر شي. که چېرې داسي ونه کړي نو په يوه نقدي جزا چه مبلغ ئي له زورو افغانيو زيات نه وي محکوميدلي شي، او يا د څارنوالي غړي کولای شي چه د هغه د جلب يا احضار امر دده په خپل لګښت صادر کړي اويائي تحت الحفظ د را ليږلو امر صادر کړي.

دري اتيايمه ماده: کله چه شاهد څارنوالي ته حاضر شي او بې له هغو حالاتو چه قانون اجازه ورکړي وي د شاهدۍ ويلونه انکار وکړي په جناياتونو او جنحو کښې د حبس په يوه موده چه ميعادئي له دوو ميشاتو زيات نه وي او ياد نقدي جريمي په ور کولوه چه مپلغ ئي له څلور وزرو افغانيو زيات نه وي محکوميدلي شي.

څلوراتيايمه ماده: که چېرې شاهد د ناروغي له کبله يا دب ل قانوني عدز له مخه دتحقيق ځاي ته حاضرنه شي شاهدي ئي په هستوګن ځاي کښې او ريدل کيږي.

که چېرې د څارنوالي غړي پخپله د شاهدۍ او ريدلو د پاره د شاهد ځاي ته لاړشي او د هغه د عذر غلطي څر ګندي شي د غه شاهد د حبس په يوه داسي موده چه ميعاد يي له يوي مياشتي زيات نه وي او يا په داسي نقدي جريمه چه مبلغ ئي له دوه زرو افغانيو زيات نه وي محکوميدلي شي.

پنځه اتيايمه ماده: د هغه شاهد د پاره چه څارنوالي ته د حاضريدلو نه ئي انکار کړي وي يا د هغه شاهد دپاره چه حاضر شوي وي خو د شاهدي ويلونه ئي انکار کړي وي يا د هغه شاهد د پاره چه عذرئي څرګند کړي وي او بيائي غلطي ثابته شوي وي د حکم د

صادریدلو واکمنه مرجع د هغه قاضي قضائي وند دي چه د شاهد حاضر یدل ورته غوښتل شوي دي.

په دي د عوي باندې د غور کولو، حل و فصل کولو او پري د اعتراض په باب هغه قواعد او شرایط تطبیقیږي چه په قانون کښې ذکر شویدي.

شپږاتیایمه ماده: د هغو شاهدانو د سفر د لګښتونو او حق الزحمي اندازه چه د شهادت ویلو د پاره د هغو د حاضریدلو په سبب ئي مستحق کیږي د څارنوالي د غړي له پلوه سنجش او ټاکل کیږي

څلورم فصل

دپوهانو نه استفاده

اووه اتیایمه ماده: د څارنوالي غړي کولي شي چه د حالت د تثبیت په لاره کښې د طبیب او بل هر اهل خبره او اهل تخصص نه استفاده وکړي.

د اهل خبره نه د استفادي په وخت کښې باید د څارنوالي غړي پخپله حاضروي.

که چیرې دا لازمه وي چه د ځینو تمهیدي چارو ي اد مکررو تجربو یا د کوم بل علت له مخه د حالت تثبیت د څارنوالي د غړي په شا وشي د څارنوالي غړي مکلف دي چه د اهل خیره نه پخپله غوښتنه کښې د تحقیقاتو انواع او هر هغه څه چه د حالت تثبیت ئي مطلوپ وي په وضاحت بیان کړي.

اهل خبره په هر حالت کښې دا کولي شي چه خپله وظیفه ددعوي د دواړو خوا وي شا سرته ورسوي.

اته اتیایمه ماده: که چیرې اهل خبره د هغو کسانو له جملي څخه نه وي چه نوم ئي د اهل خبره وو په جدول کښې قید وي او په وظیفه باندې دلاس پورې کولو په وخت کښې ئي سوګند کړي وي دوي مکلف دي چه په فعالیت باندې دلاس پورې کولوته اول د څارنوالي د

غړي په مخکښې سوګند وکړي چه خپله وظیفه به په پاکي او راستی سرته رسوي.

نه اتیایمه ماده: اهل خبره خپله رایه لیکلي وړاندې کوي.
د څارنوالي غړي هغه موده چه اهل خبره باید خپله رایه په هغې کښې وړاندې کړي ټاکي.
که چېرې یو اهل خبره په هغه موده کښې چه ورته ټاکلي شوی ده خپله وظیفه سرته ونه رسولي شي د څارنوالي غړي کولي شي چه دده په ځاي یوبل څوك وټاکي او موظف ئي کړي .

نوي یمه ماده: تورن کولي شي چه د اهل خبره نه مشورتي کومك او په هغو پاڼو او نورو هغو شیونو باندې دده د اطلاع غوښتنه وکړي چه د څارنوالي د غړي له خوا اهل خبره ورته ورکړی شوی دي خوپه دي شرط چه دغه کار دعوي په جریان کښې د ځند پیښیدو سبب نه وي.

یونوي یمه ماده: د دعوي دواړه خواوي حق لري چه د موجبه اسبابو له مخي د اهل خبره رد وغواړي. په دي صورت کښې د طرف د رخواست له دلایلو سره د څارنوالي غړي ته وړاندې کیږي. د څارنوالي غړي مکلف دي چه د درخواست د وړاندې کیدو له نیټې څخه په دري ورځو کښې د ننه دننه د هغه په باب تصمیم ونیسي او په هغه صورت ګښي چه د اهل خبره د رد موجبه اسباب موجود وي د اهل خبره لاس له کاره ویستل کیږي مګر هله نه چه د عاجل حال له مخه د څارنوالي غړي د کار د جاري ساتلو مرور کړي.

پنځم فصل

ګرونه (استنطاق)

دوه نوي يمه ماده: مستنطق مکلف دي چه د تورن سره د مخامخ کيدو متصل
د ده هويت ثبت کړي، بياهغه تورچه ده ته ئي نسبت شوی دي
ورته ابلاغوي او د ده اظهارات په محضر کښې قيدوي.

دري نوي يمه ماده: تورن مکلف دي چه که مدافع وکيل ئي نيولي وي د هغه
نوم د څارنوالي غړي ته ووائي مدافع وکيل هم کولي شي چه
خپل نوم د تورن د مدافع وکيل په حيث د څارنوالي غړي ته
ابلاغ کړي.

څلورنوي يمه ماده: که چېرې جرم غير مشهود وي او حالت د دليلنو د ضايع
کيدو د انيښنې له درکه معجل نه وي محقق نه شي کولي چه په
جنايت کښې د تورن نه پوښتنه وکړي او يادي له نورو تورنو يا
شهدانو سره مخامخ کړي، مر له هغه وروسته چه د ده له مدافع
وکيل څخه غوښتل شوی وي چه د ګرونې او مخامخ کيدو په
جريان کښې حاضر شي.

پنځه نوي يمه ماده: مدافع وکيل د څارنوالي د اجازي نه پرته په خبرو کښې نه
شي داخليدي.
که چېرې د خارنوالي له خوا د مدافع وکيل د خبروکولو غوښتنه
ونه منله شي دا موضوع په محضر کښې قيديږي.
مدافع وکيل کولي شي چه له مخامخ کيدو او استنطاقه
مخکښې له پاڼو او د تحقيق له جريان ځان خبر کړي.

شپږم فصل

په حاضريدو مکلفول، د نيولو او حاضر ولوامر.

اووه هنوي يمه ماده: د څارنوالي غړي د جرائمو او قباحتو نو په ټولو انواعو
کښې د تورن د حاضرولو امر صادرولي شي.

اته نوي يمه ماده: د څارنوالي غړي کولي شي چه د دې قانون په ديرشمه ماده کښې د درج شوی حالت له مخه د تورن د نيولو او حاضرولو امر صادر کړي، دغه شان دي کولای شي چه که جرم جنحه وي پس له هغه چه تورن په حاضريدلو مکلف شي او بې له معقوله عذره د حاضريدلو نه ډډه وکړي دده د حاضرولو امر صادر کړي.

نه نوي يمه ماده: د څارنوالي غړي مکلف دي چه نيول شيو تورن ډير ژر و ګړوي، که چېرې د تورن فوري ګړونه ممکنه نه وي تورن د نظارت لاندي نيول کيږي .

د نظارت لاندي د تورن ساتنه د اتو څلويښتو ساعتونو نه زيات دوام نه شي کولای.

د نظارت مامور مکلف دي چه د اتو څلويښتو ساعتونو له تېريدو وروسته تورن څارنوالي ته وسپاري او څارنوالي مکلفه ده چه ډير ژر تورن و ګړوي او يائي د خوشي کيدوامر صادر کړي.

سلمه ماده: د تورن نوم، کامل شهرت، کسب هستوګن ځاي او ده ته منسوب تورپه هغه امر کښې چه دده د حاضر يدلو دپاره صادريږي ليکل کيږي.

د حاضريدو امر بايد تاريخ ولري د څارنوالي د غړي له خوا امضا شي او د څا رنوالي د اداري رسمي مهر پري و لګيږي. د حاضريدلو په امر کښې بايد هغه تاريخ چه د شخص حاضريدل پکښې په کار دي ذکر شي.

دغه شان د حاضريدلو په امر کښې څارنوالي ته د شخص د حاضرولو او د هغه د نيولو په باب که چېرې په حاضريدو باندې مکلف شوی شخص د امر له منلو ډډه وکړي د امنيه افرادو تکليف څرګنديږي.

يوسل او يوه ماده: د نيولو او حاضرولو په باب امرونه د صادريدلو له نيتې
ځخه ترشپږو مياشتو پورې چليږي يا دا چه څارنوالي د يوي بلې
مودي د پاره اوږد کړي وي.

يوسل دوهمه ماده: هغه امرونه چه د څارنوالي له خوا صادريږي د افغانستان
په ټوله سيمه کښې چليږي.

يوسل دريمه ماده: امرونه د امنيه افرادو په ذريعه تورن ته ابلاغيږي او يو نقل
ئي ورته سپارل کيږي.

اووم فصل
د توقيف امر

يوسل څلورمه ماده: که چېرې د ګروني (استنطاق) نه وروسته ياد تورن د
تينښتي په صورت کښې دده د الزام د پاره دليلونه کافي و ګڼل
شي او پېښه جنايت يا داسي جنحه وي چه جزائي د حبس يوه
داسي موده وي چه له ري مياشتو زياته وي څارنوالي د احتياط
د پاره د محاکمي نه مخکښې د توره د توقيف غوښتنه کولي
شي.

يوسل پنځمه ماده: که چيري جرم داسي جنحه وي چه مرتکب ئي ددري کاله
حبس په جزا محکومه يي او تورن په افغانستان کښې يو ثابت
او معلوم هستوګن ځاي و نه لري څارنوالي کولي شي چه دده د
توقيف د امر غوښتنه وکړي.

يوسل شپږمه ماده – که چيري څارنوالي ته د تورن توقيف ضروري ښکاره شي
موضوع د مربوطي ابتدائيه محکمې قاضي ته وړاندې کوي او
دده د توقيف غوښتنه کوي. قاضي د څارنوالي په دليلونو
باندې د پوهي حاصلولو نه پس لازم امر صادروي او که ضرورت
وي نو د څارنوالي او تورن دوامو خبري.

اوريدلي شي. قاضي كولي شي چه د توقيف موده يو يا څو واري اوږده کړي خو په دي شرط چه د توقيف ټوله موده له دري مياشتو زياته نه شي.

يوسل اوومه ماده: که چېرې تحقيق د توظيف د هغې مودې د پوره کيدلو سره سره چه په پورتنۍ ماده کښې ذکر شوي ده سرته نه وي رسيدلي نو څارنوالي مکلفه ده چه دپښښې پاڼې د ولايت د محکمې رئيس ته وړاندې کړي او دي د ضرورت له مخه دا کولي شي چه توقيف او ږد کړي.

نوموړي رئيس کولي شي چه د توقيف موده يو يا څوواري او ږده کړي خوپه دي شرط چه په هر وار کښې او ږدوالي د پنځو څلويښتو ورځو نه زيات نه وي.

که چېرې د ولايت د محکمې رئيس د توقيف جاري ساتنه لازمه ونه ګڼي نو د کفالت بالمال يا بې له هغې دده د خوشي کيدو امر صادر وي.

يوسل اتمه ماده: د چا چه عمر له د يار لسو کلونو کم وي د هغه توقيف جواز نلري. که چېرې د حالاتو له مخه د صغير خلاف احتياطي اجراآت ضروري شي څارنوالي کولي شي چه د موضوع ترپريکون پورې يو امانت دار شخص يا يوي خيريه مؤسسي ته د صغير د سپارلو امر صادر کړي چه دي تر خپلي څارني لاندي ونيسي او د غوښتني په وخت ئي څارنوالي ته وښيي اويائي وروسپاري.

د صغير د سپارښتني موده بايد له يوي هفتي زياته نه شي او يا دا چه ابتدائيه قاضي د مودي په اوږديدو موافقه وکړي.

يوسل و نهمه ماده: که چېرې د حالاتو له مخه د يو داسي صغير نيونه ضرورشي چه عمرئي له دولسو اوښتي وي بايد اصلاحي ښوونځي يا يوي خيريه موسسي يا يو دولتي مقام ته وسپارل شي.

يوسل لسمه ماده: د توقيف د او امرو په ځاي كول د هغو د صادريدلو راهيسي
د شپږ و مياشتو له تيريدو وروسته جواز نه لري او يا دا چه
څارنوالي يو بل ځل د هغو د اوږديدو امر كړي وي.
يوسل يولسمه ماده: د توقيف مامور د توقيف په امر كښې د توقيف د امر په
منلو او د تورن په توقيف كولو مكلفول كيږي او د قانون هغه
ماده بيانيږي چه د تورن په باب تطبيق كيږي.
يوسل دولسمه ماده: بي له توقيف خاني نه په بل ځاي كښې د هيڅا توقيف
جواز نه لري.
د توقيف خاني هيڅ يو مامور د واكمنو مقاماتو د امضا شوي
امر نه پرته يو شخص په توقيف خانه كښې نه شي منلي او نه ئي
د ټاكلي ميعاد نه زيات په توقيف خانه كښې ساتلي شي.
يوسل ديار لسمه ماده: د محبس مامورين نه شي كولي چه د امنيي عمومي
وظيفه دارانو ته د څارنو الي دليكلي امر نه پرته د بنديانو سره
د ليدلو كتلو اجازه او موقع وركړي.
د توقيف خاني مامور مكلف دي چه چاته د څارنوالي د امر له
مخه اجازه وركړي شوي ده هغه نوم اوورسره د ليدني وخت او
نيټه او د څارنوالي د امر مضمون د محبس په دفتر كښې درج
كړي.
يوسل څوار لسمه ماده: څارنوالي كولي شي چه تورن پخپل امر د نورو بنديانو
سره د تماس او هم د هر چاسره چه څارنوالي لازم و گڼي د لدلونه
منع كړي، دا وضع دده مدافع وكيل سره د ليدلو كتلو چه
يواځي كيږي مخه نه شي نيولي.
يوسل پنځه لسمه ماده: د څارنوالي غړي كولي شي چه د خپلي و ظيفي په هره
سيمه كښې د توقيف خانو او محبسونو كتني او د توقيفيانو او
بنديانو د دوسيي د صحت په باب د اطمينان حاصلولو اقدام

وکړي. په دې باب د هغو قيودو مراعات کيږي چه د څارنوالي د چارو د تنظيم په قانون کښې درج شوي دي.

يوسل شپاړسمه ماده: هر توقيف شوي شخص حق لري هر کله چه وغواړي په خوله يا په قلم د محبس مامورته شکايت و کړي او څارنوالي ته د دغه شکايت د رسولو غوښتنه وکړي د محبس مامور د دې در خواست په منلو او په دفتر کښې ئي له در جولو وروسته په ابلاغ مکلف دي.

يوسل او ولسمه ماده: د چا چه په دي خبره علم ورسيږي چه يو څوك غير قانون توقيف دي يا دا چه دغه څوك په غير مختص ځاي کښې توقيف دي کولي شي چه د څارنوالي يو غړي ته خبر ورکړي، د څارنوالي غړي مکلف دي چه د خبريدو سره سم هغه ځاي ته لارشي چه توقيف شوي شخص پکښې اوسي او د لازم تحقيق له اجرا کولو وروسته د هغه چا د خلاصيدو امر صادر کړي چه په غير قانوني صورت توقيف دي او دا اجراآت وليکي او محضر ته يي وخيژوي.

اتم فصل

موقتي خلاصون

يوسل اتلسمه ماده: څارنوالي هر وخت کولای شي چه د خپل قرار له مخه او يا د تورن د غوښتني په اساس د کفالت بالمال په قيد يايي له هغه د محل د آمر په موافقه د هغه د خلاصون امر صادر کړي.

يوسل نو لسمه ماده: د هغه مبلغ اندازه چه د توقيف شوي د موقت خلاصون د پاره د کفالي لاندي راوستل کيږي د ابتدائيه قاضي يا د ولايت د قاضي له خوا په خپل خپل قضايي ونډ کښې ټاکل کيږي.

يوسل شلمه ماده: د کفالي په امر کښې دا څرگندول کيږي چه که شخص د تحقيق يا دعوي اي د حکم د تنفيذ په وخت حاضر نه شي نو په

يو ټاکلي مبلغ ئي د ضبطۍ حکم صادريږي او پاتي برخه ئي د
دې لاندنيو لګښتونو دپاره تخصيصيږي:
الف: هغه لګښتونه چه د دولت له خواکيږي.
ب: هغه نقدي جزاوي چه تورن پرې کله کله محکوميږي.
که چېرې مالي کفاله بې له تخصيصه اجرا شوي وي نو په هغه صورت ګښې د حاضريدو ضمانت او د نورو مماثلو واجباتو په باب چه په ده باندې تحميليږي او هم د غه شان د تنفيذ نه د نه تيښتې ضمانت اخستل کيږي.
يوسل يويشتمه ماده: څارنوالي د جنايتونو په باب کولي شي چه د ابتدائيه قاضي له خوا د تورن د خلاصون د امر خلاف له صادريو وروسته په څلير ويشتو ساعتونو کښې مرافعه و غواړي.
يوسل دوه ويشتمه ماده: د مرافعي در خواست د ولايت د محکمې د رئيس په وړاندې دائريږي او ډير ژر د غور لاندي نيول کيږي.
د ولايت د محکمې رئيس کولي شي چه د دې قانون د يوسل اوومې مادي د احکامو په اساس د توقيف د اوږديدو امر صادر کړي.
که چېرې د مرافعي غوښتني د قرار صادريدو نه پس په درې ورځو کښې موضوع د مرافعوي غور لاندې ونه نيوله شي د ابتدائيه قاضي حکم سمدستي عملي کيږي.
يوسل درويشتمه ماده: د کفالي پيسي د تورن له لاسه وي که د بل د لاسه وي قبليږي، د پيسو ورکړه د محکمې په خزانه د نقدي تحويلۍ او يا د قيمت بها سندونو په شکل کيږي.
يوسل څليرويشتمه ماده: که چېرې تورن بې له معقوله عذره د مفروضو التزامونو څخه د کوم يوه په تنفيذ کښې اقدام و نه کړي دده د نقدي کفالي لومړۍ برخه پخپله او بې د محکمې له حکمه د حکومت په حساب معامله کيږي او دوهمه برخه ئي که چېرې

دعوي په عدم سمع یا د تورن په برائت فیصله شي تورن ته په ستنه ورکوله کیږي.

یوسل پنځویشتمه ماده: که چېرې د څارنوالي غړي ته دا ثابته شي چه تورن نقدي ضمانت ورکولي نه شي کولي شي چه دي د حالاتو د تقاضا د رعایت سره سره د موقت خلاصون په بدل کښې په دي مکلف کړي چه په ټاکلو وختونو به د پولیس دفتر ته پرله پسي حاضري ورکوي.

د څارنوالي غړي له تورن څخه دا غوښتنه کولي شي چه له هغه هستوګن ځاي څخه چه جرم پکښې شوي دي ووځي او په بل ځاي کښې هستوګنه غوره کړي یا دا چه تورن یو ښودلي ځاي ته له تلوراتلو څخه منع کړي.

یوسل شپږویشتمه ماده: که چېرې د تورن خلاف قوي د لیلونه پیداشي، یادي خپل منلي شرطونه مات کړي یابل څه علت منځ ته راشي نو دده د موقت خلاصون د امر صادریدل د قانون د احکامو مطابق دده دبیا ګرفتارۍ یا د توقیف د امر د صادریدو مخه نه شي نیولاي.

یوسل اووه ویشتمه ماده: که چېرې تورن د ولایت د محکمې رئیس یا محکمې ته حواله کړي شي که دي د توقیف لاندي وي نو د خلاصون واك یې او که خلاص وي د توقیف اختیار ئې ددغه محکمې پلاس دي چه دي ورته حواله کړي شوي دي، که چیري حواله د جنایاتو محکمې ته شوي وي نه صلاحیت ئې په هغه صورت کښې چه غونډو دوره ئې نه وي شروع شوي د ولایت د محکمې له قاضي سره دي. که چېرې فیصله په محکمه پورې د موضوع د تعلق نه لرلو په شکل صادره شي نو ترڅو چه دعوي مربوطي محکمې ته وړاندې نه کړي شي ترهغې پورې د موقت خلاصون په غوښتنه باندې غور کول د ولایت د محکمې د رئیس په صلاحیت کښې دي.

يوسل اتويشتمه ماده: د تورن د توقيف په باب د مجني عليه يا د حق العبد د مدعي غوښتنه او دغه شان د تورن د خلاصون په باب پحثو نو کښې دده خبري اوريدل کيږي.

نهم فصل

د ضبط شويو شيونو په باب اقدامات

يوسل نهو يشتمه ماده: د ځارنوالي غړي يا د ولايت محکمې رئيس کولي شي چه کوم شيونه د تحقيق په دوران کښې اخستل شوي وي، د حکم نه مخکښې هم په ستنه د هغو دبيرته ورکولو امر صادر کړي خو په دي شرط چه يوبه ددعوي د چلند سره تعلق نه لري او بل دا چه د مصادري د حکم لاندي به نه وي راغلي.

محکمه دا هم کولي شي چه په دعوي باندې دغور کولو په دوران کښې په ستنه د اخستل شويو شيونو د بيرته ورکړي امر وکړي.

يوسل ديرشمه ماده: په ستنه د اخستل شويو شيونو د بيرته ورکړي امر بي له غوښتني هم صادريدي شي. ځارنوال دا نه شي کولي چه د نزاع له موجودگی سره سره په ستنه د اخستل شويو شيونو د بيرته ورکړي امروکړي.

که چېرې د نزاع يا د شيونو د اصل خاوند په باب شك شبهه موجود وي نو موضوع ددواړو خواو د غوښتني په اساس د پريکړي د پاره د ولايت د محکمې رئيس ته وړاندې کيږي.

يوسل يو ديرشمه ماده: هو څوك چه په اخستل شويو شيونو کښې د حق العبد مدعي وي د ځارنوالي نه ددغو شيونو د ورکولو غوښتنه کولي شي، که چېرې ځارنوالي دده غوښتنه ونه مني دي کولي شي چه د ولايت د محکمې قاضي ته شکايت و کړي او د خپلو دليلونو د اوريدو غوښتنه تري وکړي.

يوسل دوه ديرشمه ماده: اخستل شوي شيونه هغه چا ته په ستنه ورکول کيږي چه د اخستلو په وخت کښې تري لاس ته راوستل شوي وي.
كه چېرې اخستل شوي شيونه داسي وي چه د جرم موضوع يا د جرم د پيښيدو سبب شوي وي نو دغه شيونه په ستنه هغه چاته ورکول کيږي چه د جرم پيښدو په سبب له لاسه وتلي وي خو په دي شرط چه هغه څوك يي د ستاتلو قانوني حق ونه لري چه دغه شيونه تري اخستل شوي وي .

يوسل دري ديرشمه ماده: د ولايت محكمه او د هغي رئيس د اكولي شي چه ددعوي دواړه خواوي د غور د پاره د حقوقو محكمې ته راجع كړي، په دي صورت كښې دا كيدي شي چه اخستل شوي شيونه د څارني لاندي ونيلو شي او يايي د ساتني په باب نور لاژم اجراآت وكړي شي.

يوسل څلور دير شمه ماده: د اخستل شويونو په باب په ستنه د بيرته وركولو امر په محكمه كښې د دواړو خوا وو د غوښتني مخه نه نيسي.
كه چېرې دغسي امر د يوي خوا د غوښتني په اساس د مقابل لوري په مخكښې د محكمې له پلوه صادر شوي وي تورن يا د حق العبد مدعي بل څل په دغه باب غوښنه نه شي كولي.

يوسل پنځه ديرشمه ماده: كه چېرې ددعوي د سورولو د ضرورت نه لرلو يا د پاښو د ساتلو امر وركړشي نو په كار دي چه په شيونو كښې د تصرف كولو د خبري پريكون وشي . كه چېرې د دعوي په وخت كښې د ضبط شويو شيونوغوښتنه له محكمې شوي وي نو هم دغسي اجراآت كيږي .

يوسل شپږديرشمه ماده: كه چېرې د دعوي خاوندان د دعوي له ختييدو نه تر دري كلونو پورې د اخستل شويو شيونو غوښتنه ونه كړي بي له

دي چه محکمه پري حکم صادر کړي پخپله د دولت مال ګڼل کيږي .

يوسل اووه ديرشمه ماده: که چېرې اخستل شوي شي دا سي وي چه د وخت په اوښتو خرابيږي يائي ساتنه د هغه د بې هومره تاوان غواړي نو خرڅون بې په دي شرط جواز لري جه دتحقيق دحالا تو له مخه باك ونه لري. په دي صورت کښې دخرڅ شوي شي خاوندپه هغه موده کښې دننه دچه په پور تني ماده کښې ذکر شوه کولي شي چه دهغه دخرڅون نه د نقدو شويو پيسو غوښتنه وکړي .

لسم فصل
دتحقيق پاي او ورپسي اجرآت

يوسل اته ديرشمه ماده: که چېرې څارنوالي د تحقيق د سرته رسولو نه پس د دعوي سورو لو د ضرورت احساس ونه کړي نو په دغه باب خپل قرار صادروي او دت وقيف شوي تورن دخلاصون امر که هغه په بل علت دتو قيف لاندي نه وي صادروي په هغه امر کښې جه په دغه باب صادريږي په کار دي چه موجبه اسباب ذکر شي دا امر مجني عليه او د حق العبد مدعي ته ابلاغيږي که چېرې د دوني نه کوم يو مړوي نو د اخبره ئي ورثه وته د هغه په هستوګن ځاي کښې ابلاغيږي.

يوسل نه ديرشمه ماده: مجني عليه او د حق العبد مدعي هريو دا کولي شي چه د دعوي سورولو د نه ضرورت په باب دڅارنوالي له خوا د صادرشوي امر خلاف مرافعه وغواړي خرپه دي شرط چه دغه امر ديو داسي تورپه باب نه وي صادرشوي چه نسبت ئي د دولت

يو مامور، يا مستخدم يا يو قضائي فرد ته دهغه جرم له کبله شوي وي چه ارتکاب يي د وظيفي د اجراء په سبب شوي وي.
د مرافعي غوښتنه مجني عليه او د حق العبد مدعي ته ابلاغ له نيټې نه پس په سلو ورځو کښې دننه د محکمې د تحريراتو دفترته د عريضي په واسطه کيږي. د مرافعي غوښتني اعتراض د ولايت د محکمې رئيس ته وړاندې کيږي او ډير ژر د غور لاندي نيول کيږي.

يوسل څلويښتمه ماده: څارنوالي دا کولي شي چه په پورتنۍ ماده کښې ذکر شوي امر د صادريدو نه دري مياشتي پس لغو کړي خو په دي شرط چه محکمې به دهغه اعتراض درد په باب چه د دغه امر خلاف ورته وړاندې شوي وي خپله فيصله نه وي صادره کړي.

يوسل يو څلويښتمه ماده: لوي څارنوالي، مجني عليه او د حق العبد مدعي داکولي شي چه ددعوي سورولو د نه ضرورت په باب د څارنوالي د امرخلاف د مجني عليه يا د حق العبد د مدعي د اعتراض متعلق د ولايت د محکمې د رئيس له لوه د صادر شوي امر په سر ستري محکمې ته خپل اعتراض وړاندې کړي.
په دي باب کښې د دې قانون ديوسل اووه شپيتمي او اته شپيتمي مادي حکمونه په ځاي کيږي.

يوسل دوه څلويشتمه ماده: که چېرې څارنوالي د تحقيق نه پس د اجوته کړي چه پيښه جنايت يا جنحه يا قباحت دي او د تورن خلاف کافي د ليلونه راغونډ شوي دي نو دده خلاف جزائي دعوي سوروي.
که چېرې پيښه جنحه يا قباحت وي څارنوالي تورن ته امر کوي چه ابتدائيه محکمې ته حاضر شي. که چېرې پيښه جنايت وي د

عوي د هغي دا حالي د امر په اساس د څارنوال يا د هغه د قايم مقام له خوا د ولايت په محكمه كښې سوريږي.

يوسل دري څلويښتمه ماده: څارنوالي د جزائي دعوي له سورولو وروسته د تورن د توقيف يا خلاصون او دده رفتاري په باب كه پخوا گرفتار شوي او بيا خلاص شوي وي د قانون د حكم مطابق اقدام كوي.

يوسل څلور څلويښتمه ماده: هغه امرونه چي د څارنوالي له خواد دي قانون د يو سل اته ديرشمي او يوسل دوه څلويښتمي مادي د حكمونو مطابق صادريږي په كاردي چه د تورن نوم، شهرت عمر، د زيږيد و ځاي، هستوگن ځاي، كسب او د هغي پيښي د قانوني وصف بيان چه تورن ته ئي نسبت شوي د ي پكښې وي .

يووسلسم فصل
داحالي قضاء

يوسل پنځه څلويښتمه ماده: احاله يوي محكمې ته دغور د پاره ديوي موضوع سپارتې ته وائې .

دا حالي قضاء د ولايت د محكمې په قضائي ونډكښې د محكمې د رئيس وظيفه ده.

د جناياتو د عوې د دې قانون ديوسل دوه څلويښتمي او يوسل اووه اتيايمي مادي د حكمونو مطابق ددغه رئيس په وړاندې تقديميږي او دي په عام صورت د خپلو نورو هغو صلاحيتونو ته چه په قانون كښې ذكر شوي دي استفاده كوي.

د ولايت د محكمې رئيس كولي شي چه كه ضرورت پيښ شي خپلي غونډي د مهال ويش نه بهر او يا د محكمې له اصلي هستوگن ځاي څخه بيرون منعقدي كړي.

که چېرې ضرورت پیښ شي د ولایت په محکمه کښې د ټولونه د زیات قدمدار قاضي موظفول ددغه محکمې د قضائي ونډ د احالي په قضیو باندې د غور او د نورو هغو صلاحیتونو نه د استفادي د پاره چه په قانون کښې د ولایت د محکمې قاضي ته ورکړشوي دي جواز لري.

یوسل شپږ څلویښتمه ماده: د ولایت محکمې قاضي مکلف دي چه ورته د قضیي د دوسیي د رسیدلو سره سم هغه غونډه وټاکي چه قضیه پکښې دغور لاندې نیوله کیږي او امر صادر کړي چه د قضیي د غور ورځ تورن او د دعوي نور و خصوموته ابلاغ شي.

یوسل اووه څلویښتمه ماده: څارنوالي هغه غونډه چه قضیه پکښې د غورلاندې نیوله کیږي کم نه کم دري ورځي د غونډي له کیدو مخکښې تورن او ددعوي نورو خصوموته ابلاغوي.

یوسل اته څلویښتمه ماده: د ولایت د محکمې رئیس د محکمې غونــدي پټ په پټه منعقد وي او د پاڼوله کتني، د څارنوالي، تورن او نورو خصومو د اظهاراتوله او ریدو نه پس خپل اوامر صادروي .

د ولایت د محکمې قاضي کولي شي چه محقق محکمې ته دلاړمو توضیحاتو دوړاندې کولو دپاره راوغواړي .

یوسل نه څلویښتمه ماده: د ولایت د محکمې قاضي په ټولو حالاتو کښې داکولي شي چه د تکمیلي تحقیقاتو د اجراء اقدام وکړي او یا څارنوالي په دغه کار موظفه کړي.

د ولایت د محکمې رئیس د تحقیق د اجراء په وخت کښې عیناً د تحقیق د قاضي صلاحیت لري. کله چه تحقیق سرته ورسید، خصومو ته خبر ورکول کیږي چه ځانونه پري پوه کړي، بیا د غونډي دکیدو نیټه ټاکل کیږي او د اخبره کم نه کم دري ورځي دغونډي د کیدونه مخکښې خصوموته د هغوي د اظهاراتو د اوریدو د پاره ابلاغیږي. د محکمې رئیس پاڼي څارنوالي ته

ليږي چه خپلي غوښتني د تورن د توقيف په صورت کښې په
دري ورځوي او د تورن د خلاصون په صورت کښې په لس ورو
ځوکښې دننه دمحکمي رئيس ته ليکلي وړاندې کړي.

يوسل پنځوسمه ماده: که چېرې د ولايت د محکمې قاضي ته څرګنده شي چه
پيښه د قانون له مخه د جزاوړنه ده، يا د تورن خلاف دليلونه
کافی نه دی نود دعوی سورو لو دنه ضرورت امر صادروی او
توقيف شوی تورن په دی شرط چه په بل علت توقيف نه وی
خلاصوی.

يوسل يوپنځوسمه ماده: که چيری د ولايت د محکمی رئيس و و ينی چه پيښه
جنحه يا قباحت دی نو مربوطی ابتدائيه محکمی ته ئی د
احالی امر صادروی. په دی صورت کښی څارنوالی مکلفه ده
چه ټولی پاڼی محکمی ته وليږی او خـصـــوم پـه دی خبره
محکمی ته ترټولو په نژدی غونډه کښی دحاضريدو دپاره دهغو
ميعادونو سره برابر چه ددی قانون په دوه سوه نهمه ماده کښی
راغلی دی خبر کاندی.

يوسل دوه پنځوسمه ماده: که چيری د ولايت د محکمی رئيس ته دا ثابته شی
چه پيښه جنايت دی او د تور دليلونه هم کافی دی نو دجناياتو
محکمی ته د موضوع د احالی امر صادروی.
د ولايت د محکمی رئيس د جناياتو محکمی ته د موضوع د
احالی امر د قضيی د وصف د ټالکو په غرض صادروی.

يوسل دری پنځو سمه ماده: که چيری پخوا د پيښی په پاب د ابتدائيه محکمی
له خوا د جنايت والی په اساس د نه صلاحيت نهائی حکم صادر
شوی وی بې له دی چه وکتل شی چه پيښه دڅارنوالی يا د ولايت
د محکمی د رئيس يا د تحقيق د قاضی له پلوه دغه ابتدائيه
محکمی ته ارجاع شوی ده د ولايت د محکمی رئيس مکلف دی

که د نور دلیلونه کافی و گڼبي چه دعوی د جنایاتو محکمی ته وسپاری. که چیری د ولایت د محکمی رئیس بیا هم پیښه جنحه یا قباحت وګڼبي کولی شی چه قضیه دجنایاتو محکمی ته د لازم حکم د صادرولو دپاره حواله کاندی.

یوسل څلور پنځوسمه ماده: که چیری په تحقیق کښي دیوه نه زیات جرمونه شامل وی او ټول د صلاحیت له مخه یوه سویه ولری او ټول یو په بل پوري تړی وګڼل شی دغه ټول جرمونه یوی داسی محکمی ته چه په مکانی لحاظ واکمنه وی د احالی په یوه امر لیږل کیږی او که چیری جرمونه دسوئی په لحاظ د مختلفو محکمو په صلاحیت کښي داخل وی نو بیا تر ټولو او چتی محکمی ته لیږل کیږی.

یوسل پنځه پنځوسمه ماده: په هغه امر کښي چه د قضیی د احالی دپاره مربوطی محکمی ته صادریږی تورن ته منسوب شوی جرم، د هغه ټول ارکان. د جزا د سختولو یا نرمولو موجبات او د قانون هغه ماده چه تطبیق ئی مطلوب وی ښودل کیږی.

یوسل اووه پنځوسمه ماده: د ولایت د محکمی رئیس هر کله چه و غواړی کولی شی چه مربوطی محکمی ته د قضیی د احالی په امر کښي تورن ته دنسبت شوی فعل قانونی وصف واړوی او هغه سختوونکی حالات چه دی ئی وینی پکښي زیات کړی. دغه شان دی کولی شی چه په دعوی کښي نوری پیښی او نور نورن کشان هم داخل کاندی خوپه دې شرط چه دغه پیښی په تحقیق کښي راغلی وی او دپیښو او تورنو کسانو په باب داسی حکم یا امر نه وی صادر شوی چه د (محکوم به) شی ارزښت ئی حاصل کړی وی.

یوسل اته پنځوسمه ماده: د ولایت د محکمی رئیس په هغه امر کښي چه مربوطی محکمی ته ئی د قضیی د احالی باب صادروی د تورن د توقیف د جاری پاتی کیدو یا خلاصون یا که چیری مخکښي

نه وی گرفتار شوی یا خلاص شوی وی دهغه د گرفتارۍ او توقیف خبره څرگندوی.
که چیری د خلاصون په صورت کښی لومړی د تورن نه د کفالی اخستن نه لاژمه وگڼله شی په کفالی پوری مربوط حکمونه تطبیقیږی.

یوسل نه پنځوسمه ماده: په هغه صورت کښی چه د ولایت د محکمی رئیس د جنایاتو محکمی ته دقضیی د احالی امر صادروی ورسره ورسره د هغو کسانو فهرست چه د شاهدی اوریدنه ئی لاژمه وی د هریوه د نامه او هستوگن ځای سره او د هغو پیښنو خبر چه دهغو په باب د دوی د شاهدی اوریدنه په کار ده محکمی ته لیږل کیږی.

یوسل شپیتمه ماده: څارنوالی د جنایاتو محکمی ته د موضوع د احالی د امر د صادریدو راهیسی په دری ورځو کښی د ننه د ننه په موضوع باندی خصوم خبروی.

یوسل یو شپیتمه ماده: که چیری د جنایت ي تورن د هغه جنایت په قضیه کښی چه د جنایاتو محکمی ته ئی د احالی امر صادر شوی وی د دفاع وکیل نه وی نیولی د ولایت د محکمی رئیس دی په دی پوهوی چه د وکیل نیولو حق لری او که چیری د دی کار د پاره د مهلت ورکول لاژم شی ده ته مهلت ورکوی.

یو سل دوه شپیتمه ماده: پاښی د احالی نه پس سمدستی د جنایاتو محکمی ته لیږل کیږی خوچه کله دتورن مدافع وکیل د دوسیی دکتنی دپاره د مهلت غوښتنه وکړی د ولایت د محکمی رئیس دیوی ټاکلی مودی پوری چه له لسو ورځونه زیاته به نه وی ده ته مهلت ورکوی. پاښی په دغه موده کښی د تحریراتو په دفتر کښی ایښو دلي کیږی او مدافع ئی همدغلته په کتنه بوختیږی.

يوسل دری شپیتمه ماده: دغونډی د انتظام دپاره د ولایت د محکمی رئیس ټول هغه صلاحیتونه لری چه ابتدائیه قاضی ئی لری.

یوسل څلور شپیتمه ماده: که چیری په جنایت باندی دقضیی احاله د تورن نه پشی شاشوی وی او دی بیاور وسته پخپله حاضر یا ونیول شی په محکمه کښی په دعوی باندی غور د ده په مخکښی کیږی.

یوسل پنځه شپیتمه ماده: که چیری محکمی ته دقضیی د احالی د امر د صادریدونه پس د تکمیلی تحقیقاتو د اجراء ضرورت پیښ شی څارنوال مکلف دی چه هغه اجرا کړی او نتیجه ئی په محضر کښی درج او محکمی ته ئی وړاندی کړی.

دولسم فصل

دمحکمی په صادرو شویو امرونو اعتراض

یوسل شپږ شپیتمه ماده: لوی څارنوال، مجنی علیه او دحق العبد مدعی کولی شی چه د جزائی دعوی دسورولو دپاره د علت د نشتوالی په باب د ولایت د محکمی د رئیس له خوا د صادر شوی امر خلاف ستری محکمی ته خپل اعتراض وړاندی کړی.

یوسل اووه شپیتمه ماده: په پورتنۍ ماده کښی ذکر شوی اعتراض هغه وخت معتبر گڼل کیږی چه د اعتراض لاندی راغلی امر د قانون نه په مخالف اساس یا د قانون په تطبیق او تاویل کښی د اشتباه پیښیدو په اساس باندی ولاړوی یا پکښی بطلان پیښی شوی وی او یا په اجراء اتو کښی داسی بطلان پیښ شوی وی چه په حکم کښی موءثروی. اعتراض او په اعتراض باندی غور د هغو قاعدو سره سم کیږی چه د اعتراض د موضوع د تنظیم د پاره په ستره محکمه کښی تطبیقیږی. د څارنوالی او نورو خصومو په باب د اعتراض موده د امر د صادریدو له نیتی څخه شروع کیږی.

یوسل اته شپیتمه ماده: محکمه د څارنوالی او نورو خصومو د اظهاراتو له اوریدو ورسته خپل حکم صادروی، که چیری اعتراض د محکمی په وړاندی ومنل شی نو قضیه یوځل بیا د ولایت د محکمی رئیس ته د هغه جرم له ټاکلو سره چه دیو فعل یا افعالو له کولو جوړ شوی دی په ستنه لیږی.

دیار لسم فصل

د نویو دلیلونو د را بر سیره کیدو له کبله د تحقیق جارو تنه

یوسل نه شپیتمه ماده: که چیری د جزائی دعوی د سقوط د میعاد له ختمیدو مخکښی نوی دلیلونه را بر سیره شی هغه امر چه د دعوی سورولو د نه ضرورت په باب د څارنوالی یا د ولایت د محکمی له خوا صادر شوی وی د تحقیق د جاروتنی مخه نه نیسی. د شاهدانو شاهدی، محضرونه او نوری پاڼی چه مخکښی څارنوالی یا د ولایت د محکمی رئیس ته نه وی وړاندی شوی خو ممکنه ده چه د هغو دلیلونو د تقوئي موجب شی چه پخوا نه کافی ګڼبل شوی وو او یا د داسی وضاحت سبب شی چه حقیقت تری څرګند شی د نویو دلیلونو له جملی ګڼل کیږی.

څوارلسم فصل
تحقیق دقاضی په لاس

یوسل اویایمه ماده: که چېرې لوي څارنوالي د جنایت په فقر و کښې دقضیې تحقیق دیو قاضي په لاس بهتر و ګڼي کولي شي چه د دعوي په هر حالت کښې د ولایت د محکمې له ریس نه غواړي چه دمحکمې یو قاضي ددغه کار دپاره موظف کړي څارنوالي د تحقیق کار دقاضي تر ورتګه پورې جاري ساتي.

یوسل یو اویایمه ماده: د تحقیق قاضي یي دڅارنوالي له غوښتني یا د یوبل داسي مقام له احالي پر ته جه په قانون کښې ښو دل شوي وي دیو ټاکلي جرم په باب د تحقیق دکولو اقدام نه شي کولي.

یوسل دوه اویایمه ماده: کله چه دعوي د تحقیق قاضي ته وسپارله شوه بیا دتحقیق صلاحیت یواځې دي لري اوبي له ده بل هیڅوك د قضي د تحقیق اقدام نه شي کولي.

یوسل یو او یایمه ماده: د تحقیق قاضی بی دڅارنوالی له غوښتنی یا دیو بل داسی مقام له احالی پرته چه په قانون کښی ښودل شوی وی دیو ټاکلی جرم په باب د تحقیق دکولو اقدام نه شی کولی.

یوسل دوه او یا یمه ماده: کله چه دعوی د تحقیق قاضی ته وسپارله شوه بیا د تحقیق صلاحیت یواځی دی لری او بې له ده بل هیڅوك د قضیی د تحقیق اقدام نه شی کولی.

یوسل دری او یا یمه ماده: د تحقیق قاضی په هغه قضیه کښی چه تحقیق ئی ده ته سپارل شوی دی د تحقیق له مقرراتو سره سم دڅارنوالی له لاری د دی فصل د احکامو له رعایت سره اقدام کوی.

یوسل څلور او یا یمه ماده: د تحقیق قاضی کولی شی چه دڅارنوالی یو
غړی یا د قضائی ضبط یو مامور د خپل صلاحیت په کرښې کښې د ننه د ځینو چارو په اجرا موظف کړي.

یوسل پنځه او یایمه ماده: که چیري د تحقیق قاضي د ځایونو د حالت د تثبیت یا د تفتیش د اجراء د پاره پخپله تګ لازم وګڼي نود دی موضوع خبر څارنوالی ته ورکوی.

یوسل شپږ او یایمه ماده: هغه شاهد چه د شاهدی ویلو دپاره د تحقیق قاضی ته له تللو څخه انکارو کړي او هغه شاهد چه دتحقیق د قاضی ته له تللو څخه انکار وکړي او هغه شاهد چه د تحقیق د قاضی په وړاندی حاضریږی خو د سوګند کولونه ډډه کوی یا هغه شاهد چه ځان معذور ښیي خو په نتیجه کښی دده عذر صحیح نه خیژی د دی قانون د دوه اتیا یمی، دری اتیایمی او څلور اتیایمی مادی د حکمونو سره سم په جزا محکومیږی.

یوسل اووه او یایمه ماده: هغه حکمونه چه د پورتنی مادی د حکم سره سم د شاهدانو خلاف د تحقیق دقاضی له خوا صادریږی د قانون له حکمه سره سم د اعتراض لاندی راتلای شی.

یوسل اته او یایمه ماده: که چیری شاهد پخپله خوښه یا له هغه وروسته چه دوهم وار په حاضر یدو مکلف شی دتحقیق دقاضی په وړاندی حاضر شی او معقول عذرو ښیئی قاضی د څارنوالی د اظهاراتو له اوریدو وروسته دی له نقدی جزا معافولی شی او که چیری د تحقیق د ختمیدو نه مخکښی دشاهدی نه ویلو یا سوګند نه

کولونه واوړی د تحقیق قاضی کولی شی چه د ده تړوله یا څینی جزا عفو کاندی.

یوسل نه او یایمه ماده: د تحقیق قاضی د توقیف د امر له صادرولو نه مخکښی مکلف دی چه د څارنوالی اظهارات واوری.

څارنوالی په هره مرحله کښی دتورن دتوقیف غوښتنه کولی شی.

یوسل اتیایمه ماده: دتوقیف په باب چه د تحقیق قاضی کوم امر صـــــادروی هغه ترپنځلسو ورځو پوری چلیږی. سره ددی هم دی کولی شی چه دڅارنوالی او تور د اظهاراتو له اوریدنی وروسته یوځل یا ځوواری د توقیف امر اوږد کړي خوپه دې شرط چه د توقیف ټوله موده له دوومیاشتو وانه وړی.

یوسل یو اتیایمه ماده: که چیرې د تحقیق جریان لاپای ته نه وی رسیدلی او قاضی د توقیف اوږدوالی په پورتنۍ ماده کښی د ذکر شوی میعاد نه تر زیاتی مودی پورې لاژم وبلی نو په کار دی چه ددغه میعاد له ختمیدو نه مخکښی دموضوع پاښی د ولایت د محکمی رئیس ته وسپارلی شی چه دی کوم امر لاژم گڼبی هغه ددی قانون دیوسل اوومی مادی دحکم سره سم صادر کړی.

یوسل دوه اتیایمه ماده: څارنوالی کولی شی چه په جنایاتو کښی د تحقیق د قاضی له خوا د خلاصون د صادر شوی امر په باب استیناف وغواړی په دی حالت کښی د دی قانون د یوسل یوویشتمی او یوسل دوه ویشتمی مادی حکمونه تطبیقیږی.

یوسل دری اتیایمه ماده: که چیری د ولایت د محکمی د قاضی له خوا د توقیف امر د څارنوالی د استیناف په اثر صادر شوی وی له نوی سره د

تورن د خلاصون امر د ولایت د محکمې درئیس نه پرته بل هیڅوك نه شي صادر ولی.

یوسل څلور اتیایمه ماده: چه کله تحقیق پای ته ورسیږی نو د تحقیق قاضی پاښی څارنوالی ته لیږی. څارنوالی مکلفه ده چه که غوښتنی لری هغه دتورن د توقیف په صورت کښی د دری ورځو دننه دننه او د تورن د خلاصون په صورت کښی دلسو ورځو دننه دننه لیکلی د تحقیق قاضی ته وړاندی کړی. د تحقیق قاضی مکلف دی چه د تحقیق رویداد ټولو خصومو ته ابلاغ کړی چه که په دغه باب څه نظریات لری چه هغه ځرګند کړی.

یوسل پنځه اتیایمه ماده: که چیری د تحقیق قاضی ددی خبری احساس وکړی چه پېښه دقانون له مخه دجزاوړنه ده، یا د تورن خلاف دلیلونه کافی نه دی نو د دعوی سورو لو دنه ضرورت امر صادروی او که تورن په بل علت توقیف نه وی هغه خوشی کوی. هغه امر چه په دی باب صادریږی په کاردی چه دموجبه اسبابو ذکر پکښی وی. دا امر مجنی علیه او دحق العبد مدعی ته ابلاغیږی، که چیری د هغوی نه کوم یومړوی نوامر ئی ورثه وته دده په هستو ګن ځای کښی رسول کیږی.

یوسل شپږ اتیایمه ماده: که چیری دتحقیق قاضی دا تثبیت کړی چه پېښه جنحه یا قباحت دی نوتورن مربوطی ابتدائیه محکمی ته حواله کوی او څارنوالی مکلفه ده چه ډیر ژر ټولی پاڼی هغی محکمی ته ولیږی او موضوع خصوموته ددی قانون دیوسل نهمی مادی د ذکر شویو میعادونو له مخه په خوار نژدی غونډه کښی دګډون په غرض محکمی ته د حاضریدو د پاره ابلاغ کړی.

یوسل اووه اتیایمه ماده: که چیری د تحقیق قاضی داتثبیت کړی چه پیښه جنایت دی او د تورن خلاف دلیلونه کافی دی دعوی د ولایت د محکمی رئیس ته حواله کوی او څارنوالی دغی محکمی ته د پاڼو ته سمدستی لیږ لو مکلفوی.

یوسل اته اتیایمه ماده: څارنوالی، مجنی علیه او د حق العبد مدعی کولی شی چه دهغو امرونو خلاف چه د تحقیق د قاضی له خوا د دعوی سورولو د نه ضرورت په باب صادریږی اعتراض وکړی خو دا هله چه دغه امر یو دولتی مامور یا مستخدم یا دقضائی ضبط یو مامور ته د نسبت شوی تور په باب دهغه جرم په اساس چه دوظیفی د اجراء په وخت یا دوظیفی د اجراء په علت پیښ شوی وی نه وی صادر شوی.

د اعتراض د میعاد او دهغه داجراآتو په باب د دی قانو د یوسل نه دیرشمی مادی حکمونه په ځای کیږی.

دڅارنوالی په باب د اعتراض میعاد د اعتراض لاندی راغلی امر د صادریدو له نیټی څخه حسابیږی.

یوسل نه اتیایمه ماده: څارنوالی هر کله چه وغواړی د تحقیق پاڼی د تحقیق په جریان باندی دځان خبرولو دپاره کتلی شی خوپه دی شرط چه دغه اجراآت د تحقیق په جریان کښی ځنډ رانه ولی.

یوسل نوی یمه ماده: څارنوالی او نور خصوم کولی شی چه لازم دفوع او طلبات د تحقیق قاضی ته وړاندی کړی، دتحقیق قاضی د دری ورځو دننه د موجبه اسبابو بیان سره د موضوع د پریکون اقدام کوی.

دوهم کتاب

محکمی

لمړی باب

صلاحیت

لومړی فصل

په جزائی مسئلو کښی د جزائی محکمو صلاحیت

یوسل یو نوی یمه ماده: هر قضیه چه د قانون په مقتضی جنحه یا قباحت گڼل کیږی حل و فصل ئی د ابتدائیه محکمی په صلاحیت کښی دی.

یوسل دوه نوی یمه ماده: هر ه قضیه چه د قانون په مقتضی جنایت گڼل کیږی حل و فصل بی دجنایاتو د محکمی په صلاحت کښی دی.

یوسل دری نوی یمه ماده: دغور د پاره مختصه محکمه د جرم دپیښیدو د ځای یا د تورن دهستوګن ځای او یا دتورن د نیونی د ځای محکمه ده.

یوسل څلور نوی یمه ماده: د جرم د شروع په حالت کښی هر هغه ځای چه پکښی د جرم ارتکاب د شروع له چارو څخه یو چاره پیښه شوی وی د جرم دپښیدو ځای گڼل کیږی.

د مستمرو جرمونو په باب هغه ځای چه پکښی داستمرار حالت جاری وی او د اعتیادی او متوالی جرمونو په باب هغه ځای چه پکښی ددغو جرمونو له چارو څخه دیوی چاری ارتکاب کیږی دجرم دپیښدو ځای گڼل کیږی.

يوسل پنځه نوی دیمه ماده: که چیري د افغانستان نه بهریو داسی جرم پیښ شی چه د افغانی قانون احکام دهغه په باب تطبیقیږی او مرتکب په افغانستان کښی یو ټاکلی هستوګن ځای ونه لری او نه به افغانستان کښی نیول شوی وی که جنایت وء نو دعوی یې د کابل د جنایاتو د محکمی او که جـنحه وه نـــو دعوی ئې د کابل د ابتدائیه محکمی په وړاندی دائریږی.

دوهم فصل

په هغو حقوقی مسئلو کښی د جزائی محکمو صلاحیت چه دجزائی مسئلو پریکړه ورپوری تړلې وی.

یوسل شپږ نوی یمه ماده: د جرم نه راولاړی شوې د خساری د جبران په باب حقوقی دعواګانی په هره اندازه چه وی د جزائی محکمو په وړاندی د جزائی دعوو سره یوځای دغور دپاره دائر یدلی شی.

یوسل اووه نوی یمه ماده: جزائی محکمه د ټولو هغو قضایا و د پریکون صلاحیت لری چه پریکون ئی د جزائی دعوو سره تړون لری او ددغی محکمی په وړاندی دائرې شوی وی خوپه دی شرط چه دقانون حکمونو صریحا مستثنی کړی نه وی.

یوسل اته نوی یمه ماده: که چیري دیوی جزائی دعوی په باب د حکم صادرونه دیوی بلی جزائی دعوی دفیصلی په نتیجه پوری موقوفه وی نو دلمړی دعوی غور د دوهمی دعوی ترپایه پوری ځنډیږی.

یوسل نه نوی یمه ماده: که چیری دیوی جزائی دعوی فیصله د شخصیه احوالو د موضوعاتو له جملې څخه په یوه موضوع پورې موقوفه وی جزائی محکمه کولی شی چه جزائی دعوی وځنډوی او تورن، یا

د حق العبد مدعی یا مجنی علیه ته دیوی تاکلی مودې مهلت ورکړی چه موضوع واکنی مرجع ته وړاندی کړی. د دعو و ځنډونه د ضروری او عاجلو تحقیقاتو او اجراآتو مخه نه نیسی.

دوه سومه ماده: که چیري هغه میعاد چه په پورتنی ماده کښی ذکر شوی دی تیرشی او دعوی خپل واکمن مرجع ته نه وی وړاندی شوی محکمه کولی شی چه د دعوی له ځنډنه تیره شی او دهغی د پریکون اقدام و کړي. دغه شان محکمه کولی شی چه که لاژمه ئی و ګڼی دغه میعاد یو وار بیا اوږد کاندی.

دوه سوه یوه ماده: جزائی محکمی دغیر جزائی مسئلو په باب دجزائی ادعا سره دربط په لحاظ د حل و فصل په اقدام کښی د همدغو مسئلو په خاص قانون کښې د اثبات د لارو چارو پیروی کوی.

دریم فصل
د صلاحیت جګړه

دوه سوه دوهمه ماده: که چیري دعوی دداسی واحد جرم یا ګڼو جرمونو له کیله وړاندی شوی وی چه دتحقیق یا حکم په لحاظ د ولایت دیوی محکمی په دوه مربوطو مرجعو پورې تعلق لری او دواړو مرجعو د صلاحیت لرلو یانه لرلوپه باب خپلی نهائی فیصلی صادری کړی وی او د غور صلاحیت په هماغو دوو مرجعو پورې منحصر وی د صلاحیت دار مرجع د تشخیص دپاره موضوع د جنحو داستیناف د دیوان په وړاندی چه د ولایت دمحکمی په چوکات کښی واقع دی وړاندی کیږی.

دوه سوه دریمه ماده: که چیري د صلاحیت لرلو یانه لرلو په باب د ولایت په دوه محکمو یا دجنایاتو په دوه محکمو پورې دوه مربوط مرجع نهائی فیصلی صادرې کړی د صلاحیت د ټاکلو موضوع ستری محکمی ته وړاندی کیږی.

دوه سوه څلورمه ماده: د دعوی د خصومو له جملې څخه هر یوکولی شی چه دیو درخواست په ضمن کښی خپل سندونه او دلیلونه بیان او د مربوطی محکمی دټاکلو غوښتنه و کاندی.

دو سوه پنځمه ماده: محکمه په غوښتنه باندی د اطلاع حاصــلولونــه وروسته امر کوی چه دموضوع پاڼی دې د تحریراتو په دفتر کښی د نورو خصومو دخبر تیا د پاره کښېښودلی شی چه په لسو ورځو کښی دننه دننه هریو خپل خپل نظریات لیکلی وړاندی کړی. کله چه دموضوع پاڼی د تحریراتو په دفتر کښې کښېښودلی شی د دعوی دغور جریان ځنډول کیږی یا داچه محکمه د دی حکم په عکس باندی امر صادر کړی.

دوه سوه شپږمه ماده: ستره محکمه یا د ولایت محکمه په مربوطو پاڼو باندی د اطلاع حاصلولو نه پس مربوطه محکمه یا هغه مرجع چه باید دعوی وړاندی بوځی ټاکی دغه شان محکمه دهغو نورو محکمو د اجراآتو و حکمونو په باب چه دهغو په صلاحیت لرلوئی حکم کړی دی تصمیم نیسی.

دو سوه اوومه ماده: که چیري د محکمی کښی چه څارنوالی نه وی په یوه داسی نقدی جزا چه مبلغ ئی له پنځه سوه افغانیو نه زیات نه وی محکومیدی شی.

دوهم باب

د جنحی او قباحت محکمی

لومړی فصل

د دواړو جګړه والو خواو خبرونه

دوه سوه اتمه ماده: د جنحو او قباحتونو محکمونه دعوی د څارنوالی د غړو یا د حق العبد د مدعی په لاس محکمی ته د تورن د حاضریدلو د مکلفیت سره ددی قانون د نهمی مادی په احکامو برابر سپارلی کیږی.

دغه شان د ولایت د محکمی درئیس یا د تحقیق دقاضی د امر په اساس هم دعوی محکمی ته سپارل کیږی.

که چیری تورن پخپله غونډی ته راغی او د څارنوالی لـه پلوه ورته تور متوجه شو او ده محاکمی ته غاړه کښېښوه دا اجراء د حاضریدو د مکلفیت قایم قامه ده.

دوه سوه نهمه ماده: محکمی ته په حاضریدلو باندی د دواړو جګړه والو خوا و مکلفیت د قباحتونو په باب له غونډی نه یوه ورځ او د جنحو په باب له غونډی نه دری ورځی مخکښی کیږی. په دی میعاد کښی هغه وخت چه دلاری دمز له دو هلو دپاره په کار دی داخل نه دی. دا مکلفیت د څارنوالی او حق العبد د مدعی له جملې څخه د هریوه دغوښتنی له مخه کیدی شی. د مشهود جرم په حالت کښی محکمی ته د تورن د حاضریدلو مکلفیت بې له مهلته هم جواز لری. خوکله چه تورن محکمی ته حاضر شی او دخپلی دفاع د تیاری دپاره مهلت وغواړی د محکمی له خوا ورنه د پورتنی مادی مطابق مهلت ورکول کیږی.

دوه سوه لسمه ماده: تورن ته نسبت شوی تور او هغه مواد چه د جزا په تاکلو تصریح کوی په احضار پاڼه کښې درجیږی او پخپله تورن یا دهغه هستوګن ځای ته د قانون په حکمونو برابر ابلاغیږی. که چیري. د تورن دهستوګن ځای دلټون کوشش تش لاړشی احضار پاڼشه هغه اداری مرجع ته چه په افغانستان کښې د تورن وروستی هستوګن ځای ورپوری تړون لری سپارله کیږی او دجرم دپیښیدو ځای دتورن تر ټولو وروستی هستوګن ځای ګڼل کیږی خوپه دی شرط چه خلاف ئی ثابت نه شی.

دوه سوه یوو لسمه ماده: د بندیانو ابلاغ د محبس آمریائی قایمقام او دهغو ضابطانو او افرادو ابلاغ چه په اردو کښې په خدمت بوخت وی او د ژاندارم د افرادو او ضابطانو ابلاغ د ژاندارم او اردو مربوطو اداروته کیږی.

دوه سوه دولسمه ماده: خصوم حق لری چه محکمی ته په حاضریدو باندی د مکلفیت سره سمدستی د دعوی په پاڼو باندی ځانو نه خبر کاندی.

دوهم فصل

د دواړو جګړه والو خواو حضور

دوه سوه دریار لسمه ماده: دهغی جنحی تورن چه جزائی حبس وی مکلف دی چه پخپله محکمی ته حاضر شی. د نورو جنحو او د قباحتونو په باب تورن کولی شی چه د دفاع دپاره خپل وکیل پخپله نمایندګی راولیږی خو محکمه په هر حالت کښې داکولی شی چه پخپله تورن ته د حاضریدو امرو کاندی.

سره د دی هم د تورن وکیل یائی قریب یائی یو خپلوان کولی شی چه محکمی ته حاضر شی او د تورن دنه راتلو عذر بیان کړی. که چیری دده عذر د محکمی له خوا و منل شی نو محکمی ته دتورن د حاضریدو د پاره یو میعاد ټاکی او څارنوالی مکلفه ده چه ددغه میعاد اطلاع تورن ته ورسوی.

دوه سوه څوار لسمه ماده: هر کله چه خصم د قانون مطابق په حاضرید لو باندی د مکلفیت نه پس په ټاکلی ورځ محکمی ته حاضر نه شی او خپل وکیل هم په هغو مواردو کښی چه اعتبار لری راونه لیږی نو که چیری احضار پاڼه پخپله ده ته سپارل شوی وی او داسی عذر ئی هم نه وی وړاندی کړی چه دده دنه حاضریدو باك لری کوی محکمه د دعوی دپریکون اقدام کوی او دا محاکمه قانونا د حضوری محاکمی په حکم کښی ګڼل کیږی.

که چیري احضار پاڼه پخپله تورن ته نه وی سپارل شوی محکمه ابلاغ تکراروی او ده ته خبرداری (اخطار) ورکوی چه که هغی را تلونکی غونډی ته حاضر نه شی چه په موضوع د پریکون اقدام وکړی، دغه وخت محاکمه قانونا د حضوری محاکمی په حکم کښی ګڼل کیږی.

دوه سوه پنځلسمه ماده: که چیري تورن ته پخپله د احضار پاڼی د رسیدو او د محکمی د خبرداری ورکولو سره سره دی حاضر نه شی محکمه مکلف ده چه په دعوی باندی دغور کولو په باب خپلو اجرآتو ته په داسی شان دوام ورکړی چه ګنی تورن حاضر دی.

دوه سوه شپاړسمه ماده: محکمه هر وخت چه وغواړی کولی شی چه د تورن د
توقیف او هغی غونډی ته ئی د حاضرو لو امر صادرکړی چه
دځنډنه پس په دعوی باندی دغور دپاره ټاکل شوی ده.
دوه سوه اوولسمه ماده: که چیری تورن په دعوی باندی له غوره پس او دغونډی
له پای ته رسیدلو نه مخکښی حاضر شی نو په دعوی باندی
غور د ده په مخکښی بیرته جار ویستل کیږی.

دریم فصل

په دعوی باندی غور او د محاکمی په غونډه کښی د اجراآتو لاری چارې.

دوه سوه اتلسمه ماده: د محاکمی غونډه باید ښکاره وی، سره ددی هم محکمه
کولی شی چه د عمومی نظام یا د عمومی آدابو د ساتنی نه د را
پورته شویو ملاحظاتو له مخه امر وکړي چه ټولو دعوی یا د
دعوی یوه برخه دی په پټو غونډو کښی دغور لاندی ونیوله شی.
دغه شان محکمه کولی شی چه د خلکو یوه ټاکلی ډله په غونډه
کښی دګډون کولو نه منع کړی.
دوه سوه نولسمه ماده: دڅارنوالی یوغړی باید چه دجزائی محکمو په غونډو
کښی ګدون ولری او محکمی مکلفی دی چه د ده اظهارات
واوروی او په غوښتنوئی غور وکړی.
دوه سوه شلمه ماده: تورن دڅارنی لاندی غونډی ته حاضریږی.
په دعوی باندی د غور په وخت کښی دڅارن ډډی ته کول
جواز نه لری مګر هله جواز لری چه د غونډی انتظام داسی تس
نس کړی چه ډډی ته کول یی لاژم وګڼل شی.

په دغسی حالت کښې څو پورې چه غونډېی ته د ده د حاضریدو په باب لاز اواره نه شی دمحاکمې اجراآت جاری ساتل کیږی.
محکمه مکلفه ده چه د تورن پښی شائی کوم اجراآت کړی وی په هغو باندی دی خبر کړی.

دو سوه یویشتمه ماده: په غونډه کښې غور په لور آواز دخصومو او شاهدانو په نومونو اخستلو شروع کیږی.

د تورن نه دده د نامه، لقب، عمر، کسب، د زیږ یدو دځای او هستوګن ځای پوښتنه کیږی او هغه تور چه د دعوی د احالی په امر یا احضار پاڼه کښې پ ده پورې ترل شوی دی لوستل کیږی.
وریسی څارنوالی او د حق العبد مدعی کومی غوښتنی چه لری ئی وړاندی کوی او بیاد تورن نه پوښتنه کیږی چه دکوم فعل د ارتکاب نسبت چه ده ته شوی دی دهغه په کولو اعتراف لری که نه ؟

که چېری تورن د فعل په ارتکاب باندی اعتراف وکړی محکمه کولی شی چه دغه اعتراف کافی وګڼی او بې شاهدانو د شاهدی له اوریدلو خپله فیصله صادره کاندی، که چیری تورن معترف نه وی نو د اثبات د شاهدانو د شاهدی د اوریدلو اقدام کوی.

د شاهدانو نه لومړی څارنوالی، وروستی مجنی علیه وریسی د حق العبد مدعی بیا تورن او ښه وروسته د حق العبد مسئول پوښتنه کوی.

څارنوالی او مجنی علیه او حق العبد مدعی په دوهم وارهم د شاهدانو نه دهغو پیښو د توضیح دپاره چه دهغو په باب ئی په خپلو شاهدیو کښی جوابونه ویلی وی پوښتنه کولی شی.

دو سوه دوه ویشتمه ماده: د اثبات د شاهدانو د شاهدی له اوریدنی وروسته د نفی د شاهدانو شاهدی او رید له کیږی، تورن د حق العبد مسئول، څارنوالی او مجنی علیه په ترتیب سره او تر ټولو وروسته د حق العبد مدعی د نفی له شاهدانو پوښتنه کوی.

تورن او د حق العبد مسئول په دوهم وارهم د شاهدانو ته دهغو پیښو توضیح دپاره چه دهغو په باب ئی په خپلو شاهدیو کښی جوابونه ویلی وی پوښتنه کولی شی.

د خصومو له جملی څخه هریو کولی شی چه د هغو پیښو د توضیح یا تحقیق د پاره چه شاهدانو د هغو په باب شاهدی ویلی وی د شاهدانو د شاهدی دبیا اوریدو او یا د دغه مطلب دپاره د نورو شاهدانو د شاهدی اوریدلو غوښتنه وکړی.

دوه سوه درویشتمه ماده: دعوی په هر حالت کښی چه وی محکمه کولی شی هره پوښتنه چه وغواړی د حقیقت د څرګند تیاد پاره د شاهدانو نه وکړی یا خصومو ته دشاهدانو دپوښتنی کولو اجازه وکاندی.

محکمه مکلفه ده چه شاهدانو ته دداسی پوښتنو د مخامخ کیدو مخه ونیسی چه یا په موضوع پوری ربط نه لری او یا ئی مخامخ کیدل جائز نه وی.

دغه شان محکمه مکلفه ده چه هر قسم داسی صریحه خبره یا اشاره او یا تملیح منع کړی چه د شاهد دویرولو یا د افکارو دګډو ډی سبب کیږی. محکمه کولی شی چه د شاهدانو د

شاهدی د اوریدلو غوښتنه دهغو پیښو په باب چه د محکمی په وړاندی په کافی اندازه روښانه شوی وی تردید کاندی.

دوه سوه شلیرو یشتمه ماده: د تورن نه په زور جواب غوښتل جواز نه لری.

که چیری په دعوی باندی دغور کولو په وخت کښی داسی پیښی رابر سیره شی چه دهغو په باب د تورن له پلوه د توضیحاتو وړاندی کونه لاژمه وګڼله شی قاضی د ده پام ورته اړوی او اجازه ورکوی چه لاژم توضیحات وړاندی کړی.که چیری تورن پوښتنونه د جواب ورکولونه ځان وژغوری یا په غونډه کښی د ده اظهارات دهغو اظهاراتو سره چه دتور د دلیلونو دټولونی یا د تحقیق په وخت کښی ئی کړی دی مغایرت ولری محکمه کولی شی چه د تورن د لومړنو اظهاراتو د لوستلو امر وکړي.

دوه سوه پنځو یشتمه ماده: د څارنوالی غړی، تورن او د دعوی نور خصوم کولی شی چه د اثبات او نفی د شاهدانو د شاهدی اوریدلونه پس په خبرو پیل وکړی. په هر حال تورن ته په آخر کښې یو ځل بیا دخبرو کولو موقع ورکوله کیږی.

که چیری تورن یا دهغه مدافع وکیل دغور په وخت د خپلو خبروپه دوران کښی د دعوی د موضوع نه ووځی، یا یو مطلب بیاو وائی محکمه کولی شی چه دموضوع نه د وتلو یا د مطلب د تکرارو لو مخه ونیسی.

د دغو پورتنو اجراآتو د پای ته رسیدلو نه پس په دعوی باندی دغور کولو مرحله سرته رسیږی او محکمه دغور او مذاکری نه پس خپل حکم صادروی.

دوه سوه شپږ ویشتمه ماده: د محاکمې دغونډې جریان باید ولیکل شي او زیات نه زیات یوه ورځ پس باید دهغه په هر مخ باندې د محکمې درئیس او محرر ا مضاء و اخستله شي. په دې رویداد کښې دغونډې تاریخ، د غونډې پټوالی او ښکاره والی، د قاضیانو، محرر او د څارنوالی د هغه غړي نومونه چه په غونډه کښې ئې ګډون لاره، دخصومو او مدافعو وکیلانو نومــونه، دشـــــاهدانو شاهـــدي او دخصـــومو اظهارات اخستل کیږي او په رویداد کښې هغو پا ټو ته چه په غونده کښې لوستل شوي وي. او ټولو هغو اجراآتو ته چه په غونډه کښې شوي دي هم اشاره کیږي.

دغه شان په دې رویداد کښې هغه غوښتنې چه په دعوی باندې دغور کولو په وخت کښې وړاندې شوي او هغه قرارونه چه په فرعي مسئلو کښې اتخاذ شوي او دهغو حکمونو نص چه صادر شوي او دغونډې نور جریانات قیدیږي.

څلورم فصل
شاهدان او نور دلیلونه

دوه سوه اووه ویشتمه ماده: شاهدان د خصومو له جملې څخه دیوه د غوښتنې له مخه دیو خبروال په لاس دغونډې دکیدونه کم نه کم څلیرویشت ساعته مخکښې دلاري دمزل له وهلو دپاره د لازم وخت د زیاتو لو سره محکمې ته په حاضر یدو مکلف کیږي. دمشهود جرم په حالت کښې په حاضریدو باندې د شاهدانو

مکلفیت هر وخت او حتی د قضائی ضبط د یو نفر مامور یا د امنیی د یو فرد دخولی په خبر جواز لری. شاهد کولی شی چی د خصم دغوښتنی په اثر بی د پخوانی اعلان نه غوندی ته حاضر شی. محکمه کولی شی چه په دعوی باندی دغور په وخت د ضرورت له مخی هر څوك ئی چه خوښ وی راو غواړی او دهغه اظهارات و اوری، همدغه شان محکمه کولی شی چه د دغه شخص د جلب او احضار امر صادر کړي محکمه دا هم کولی شی چه دی بلی غونډی ته په حاضریدو مکلف کړي. محکمه کولی شی چه د دعوی د حقیقت د څرګنـد تیا دپاره د هر چا شاهدی چه پخپله خوښه د شاهدی ورکولو د پاره تیاروی واوری.

دوه سوه اتویشتمه ماده: د شاهدانو په نامه په لوړ آواز غږ کیږی او (دبلې) ویلو نه وروسته خپل مخصوص اطاق ته ننوځی او دمحکمی په وړاندی دشاهدۍ ویلو دپاره وار په وار د دغه اطاق نه رواځی. هر شاهد چه د شاهدی ویلونه وزګاریږی دغونډی په غولی کښې په دعوی باندی دغور ترپای ته رسیدو پوری انتظار کوی یا داچه محکمه ورته دغونډی دغولی نه د وتلو اجازه ورکړي. که ضرورت پیښ شی نوو د یو شاهد دشاهدۍ داوریدلو په وخت کښی دبل شاهد ډډی ته کول یا ځینی شاهدان دځینو نورو سره مخ کول جواز لری.

دوه سوه نه ویشتمه ماده: که چیری یو شاهد په حاضریدو باندی د مکلفیت نه پس محکمی ته له حاضریدونه ډډه وکړي دڅارنوالی د اظهاراتو د اوریدونه پس په یوه داسی نقدی جزا چه مبلغ ئی په قباحتونو

کبنی له سلو افغانیو او په جنحو کبنی له زرو افغانیو زیات نه وی محکومیدی شی. که چیری محکمه د ده د شاهدۍ اوریدنه لازمه وگڼی کولی شی چه دی په دوهم وار محکمی ته په حاضریدو مکلف کړی او په دعوی باندی غور تر بلې غونډی وځنډوی. دغه شان محکمه کولی شی چه د شاهد د گرفتارۍ او حاضرولو امر صادر کړي.

دوه سوه دیرشمه ماده: که چیری شاهد په خپله خوښه یا په دوهم وار په حاضریدو باندی د مکلف کیدونه پس حاضر شی او د منلو لایق عذر وړاندی کړی محکمه کولی شی چه د څارنوالی د اظهاراتو د اوریدو نه پس دی د نقدی جزا دور کولونه معاف کړی.

که چیری شاهد په دوهم وار په حاضریدو باندی د مکلف کیدوسره هم حاضرنه شی دهغه مبلغ په ورکولو باندی چه مقدار ئی په پورتنی ماده کښی د ذکر شوی جز د زیات نه زیات حدله دوه چنده څخه زیات نه وی جواز لری. او محکمه کولی شی چه دده د گرفتاری او حاضرۍ امر همدغی غونډی یا بلی هغی غونډی ته صادر کړی چه په دعوی باندی غور د هغی ترکیدو پوری ځنډوی.

دوه سوه یو دیرشمه ماده: که چیري شاهد د دعوی په باب د حکم تر صادریدو پورې محکمی ته حاضر نه شی دی کولی شی چه د نقدی جزا ور کولو په حکم باندی په معمولو لارو چارو او په هغو حالاتو کښی چه قانونا جواز لری، اعتراض وکړی.

دوه سوه دوه دیرشمه ماده: که چیري شاهد دخپلی حاضری د امکان ته لرلو په باب دمنلو وړ عذر وړاندی کړی محکمه کولی شی چه په

موضوع باندی دځارنوالی او نورو خصومو د خبرولونه پس د ده شاهدی دده په هستوګن ځای کښی واوری او په دی حالت کښی هم خصوم کولی شی چه پخپله یا دهغوی مدافع وکیلان یا دواړه حاضر شی او د شاهد نه لاژمی پوښتنی وکړی.

دوه سوه دری دیرشمه ماده: که چیري محکمه د شاهد د شاهدی دپاره انتقال وکړی او د شاهد د عذر عدم صحت څرګند شی محکمه د ځارنوالی د اظهاراتو له اوریدونه پس کولی شی چه دی دیوی داسی مودی په حبس چه میعاد ئې له دری میاشتو زیات نه وی او به یوه داسی نقدی جزا چه مبلغ بې له شپږو زرو افغانیو زیات نه وی محکوم کړی.

دوه سوه څلور دیرشمه ماده: هغه شاهدان چه دخپل عمر څوارلسم کال ئې پوره کړی وي مکلف دی چه د شاهدی ویلونه مخکښی په خدای سوګند وکړی چه شــــاهــــدی به په حقه وائی او د حــــق نه پرته په څه نه وائې. که چیري شاهد د (اشهد) په لفظ شاهدی ویله او پوهیده چه په دی تعبیر کښی پخپله سوګند پروت دی نوپه پورتنی عبارت د سوګند کولو ضرورت نشته. د هغو شاهدانو شاهدی اوریدل چه لا دعمر څوارلسم کال ئې نه وی پوره کړی یې له سوګنده د معلوماتو حاصلولو دپاره جواز لری.

دوه سوه پنځه دیرشمه ماده: که چیري شاهد د سوګند کولو نه ډډه وکړی او یا دپوښتنو د جواب ویلونه داسی ځان وژغوری چه په قانون کښی جواز نه لری د قباحتونو په باب د حبس په یو داسی موده چه میعاد ئې له یوی هفتی او یا په داسی نقدی جزا چه مبلغ ئی له سلو افغانیو زیات نه وی او د جنحو په باب د حبس به یوه داسی

موده چه میعاد ئې له دری میاشتو او یا په داسی نقدی جزا چه مبلغ ئې له شپږو زرو افغانیو زیات نه وی محکومیږی.

که چیري شاهد په دعوی باندی دغور له ختمیدو نه مخکښی د ځان ژغورنی نه واوړی د ټولی یا ځینی محکوم بها جزا نه معاف کیږی.

دوه سوه شپږ دیر شمه ماده: د شاهدانو رد د قاضیانو د رد د دلیلونو د مبحث په اساس جواز نه لری.

دوه سوه اووه دیرشمه ماده: میړه اوښځه که څه هم د دوی د ازدواج رابطه شلیدلی وی په ټولو حالاتو کښی کولی شی چه دیو بل خلاف د شاهدی ویلو نه ځان وژغوری.

د تورن اصول او فروع او اقارب او تر دوهمی درجی پورې خپلوان کولی شی چه د تورن خلاف له شاهدی ویلونه ځان وژغوری خو په دی شرط چه په تورن پوری تړل شوی جرم د شاهد، یا یو قریب یا د ده دنژدی خپلوان په خلاف نه وی او یا د دوی له جملې څخه یو –د دغه– جرم د جـــزائې اطـــلاع مخبر نه وی او یا دا چه په قضیه کښی له سره نور هیڅ مثبت دلیلونه موجود نه وی.

دوه سوه اته دیرشمه ماده: په جزائې محکمو کښی د شاهدی نه د شاهد دځان ژغورنی او د شاهدی ویلونه دهغه د معافولو په باب د حقوقی اجراآتو قاعدی چلیږی.

دوه سوه نه دیرشمه ماده: که چیري د حق العبد مدعی د خپلی دعوی دکرښی نه بهر د شاهد په حیث یو مطلب د محکمی غوږ ته رساوه د ده خبری اوریدلی کیږی.

دوه سوه څلوېښتمه ماده: محکمه کولی شی چه دهغی شاهدی د لوستلو امرو
کړی چه په لومړنی تحقیق، یا دتور د دلیلونو د راټولونی په
وخت یا د اهل خبره په وړاندی ویلی شوی وی خوپه دی شرط چه
پخپله د شاهد د خولې نه د شاهدی اوریدنه دکوم سبب له مخه
مشکله وی او یاتورن او دهغه مدافع وکیل دده د شاهدی په
لوستلو سلاشی.

دوه سوه یو څلوېښتمه ماده: که چیرې شاهد د خپلی شاهدی د پېښو له جملې
څخه د یوی دریادولو په باب خپل عجز وښیئی نو د تور د دلیلو
نو د ټولونی په وخت کښی د ده د ورکړی شاهدی یا وینا هغه
خاصه برخه لوستل جواز لری.

که چیرې د پخوانی شاهدی یا وینا سره د محکمی دغونډې په
وړاندی د شاهد د شاهدی تناقض څرګند شی د دی مادې د
پورتنی فقرې درج شوی اجراآت کیدی شی.

دوه سوه دوه څلوېښتمه ماده: که محکمه مناسب وګڼی کولی شی چه په
دعوی باندی دغور کولو په دوران کښی د هر داسی دلیل د
وړاندی کولو امرو کړی چه د حقیقت د څره ګنده تیا دپاره ئې
لاژم و بولی.

دوه سوه دری څلوېښتمه ماده: محکمه پخپله خوښه او یا د خصومو په
غوښتنه کو لی شی چه په یوه دعوی کښی یو څو تنه اهل خبره
وټاکی.

دوه سوه څلور څلوېښتمه ماده: محکمه پخپله خوښه او یا د خصومو به
غوښتنه کولی ښی چه اهل خبره محکمی ته دهغو نظریاتو په
توضیح وړاندې کولو موظف کاندی چه مخکښی ئې د لومړنی
تحقیق په وخت کښی یا محکمی ته څرګند کړی دی.

تحقیق د محکمی په وړاندی مشکل شی محکمه کولی شی چه
خپل یو غړی د هغه په تحقیق موظف کاندی.

پنځم فصل

د حق العبد ادعاء

دوه سوه شپږ څلویښتمه ماده: چاته چه دیو جرم نه ضرر واوړی کولی شی چه دهغی محکمی په وړاندی چه په قضیه باندی غور کوی په هره مرحله کښی چه وغواړی اوله هغه مخکښی چه ددی قانون د دوه سوه پنځویشتمی مادی داحکامو مطابق په دعوی باندی غور ختم شی د حق العبد دعوی وړاندې کړی، خوکه چیری جزائی قضیه له ابتدائی محکمی نه تیره شی او دی خپله حق العبدی دعوی سوره نه کړي په استینافی محکمه کښی خپله حق العبدی دعوی نه شی سورولی.

د حق العبد ادعاء تورن ته د خبروال په ذریعه د ابلاغ یا په هغه غونډه کښی چه دعوی پکښی دغور لانډی وی او تورن پکښی حاضر وی دغوښتنی په اساس کیږی. که چیری تورن حاضرته وی د دعوی جریان ځنډیږی او مدعی په دی مکلفیږی چه خپلې غوښتنی تورن نه ابلاغ کړی. که چیری د تحقیق په دوران کښی پخــوا مدعـــی پـــه دی صـفـت پـیژندل شوی وی نو محکمی ته د جزائی دعوی د احالی په امر کښی حق العبدی برخه هم داخله ګڼل کیږی. که چیری په قضیه کښی د حق العبد د مدعی د اخلیدل د جزائی دعوی د جریان د ځنډ سبب شی محکمه کولی شی چه په دعوی باندی غورئې له حق العبدی برخې نه جاری وساتی او د حق العبد مدعی ته اجازه ورکړی چه خپله دعوی د جزائی حکم له صادریدو نه پس په حقوقی محکمه کښی سوره کړي.

دوه سوه اووه ځلوېښتمه ماده: که چیري هغه څوك چه د جرم نه ورته ضرر اوښتی دی د دعوی سورو لو د اهلیت فاقد وی او قانونی ممثل ئی هم نه وی هغه محکمه چه جزائی دعوی دهغی د غور لاندی ده د څارنوالی دغوښتنی له مخه کولی شی چه د ده دپاره قیم ونیسی چه دده له خوا دحق العبدی د عوی سوره کړي.

د غسی څوك هیڅکله هم دمحاکمی دلګښتونو په ورکولو نه مکلفیږی.

دوه سوه اته ځلوېښتمه ماده: د حق العبد دعوی په تورن باندی که بالغ وی او د ده په قانونی ممثل باندی که د قانونی صلاحیت فاقد وی سورول کیږی.

که چیری تورن قانونی ممثل ونه لری محکمه مکلفه ده چه د پورتنی مادی په احکامو برابر د ده د پاره قیم ونیسی.

دغه شان د حق العبد دعوی د حق العبد مسئولینو خلاف هم چه د تورن دافعالونه را پور ته شوی مادی ضررونه قانونا هغوی ته متوجه وی سورول کیدی شی.

څارنوالی کولی شی چه د حق العبد د مدعی د نشتوالی په صورت کښی د حق العبد مسئولین په دعوی کښی داخل کاندی چه د محاکمی په لګښتونو باندی د دوی د محکومولو دپاره لارا واره شی. ددی مادی د حکم تطبیق په هیڅ صورت د جزائی محکمو په وړاندی د ضمان د دعوی سورولو او دغه شان په دعوی کښی دهغونه غیر چه د حق العبد د عوی پری سوره شوی وی او د حق العبد د مسئولینونه غیر دنور وخلکو د داخلو لو اجازه نه ور کوی.

دوه سوه نه ځلوېښتمه ماده: د حق العبد مسئول کولی شی چه پخپله خوښه په جزائی دعوی کښی هری مرحلی ته چه رسیدلی وی ددی قانون د دوه سوه پنځوېښتمی مادی د حکم مطابق په دعوی باندی

دغور دسرته رسید لونه مخکښې داخل شي خو څارنوالی او دحق العبد مدعی کولی شي چه په دعوی کښې د ده دداخلیدو له قبولی سره مخالفت وکړي.

دوه سوه پنځوسمه ماده: د حق العبد مدعی دمحکمی د محصول په ورکړه مکلف دی او دغه شان په دی هم مکلف دی چه کومی پیښې دڅارنوالی، یا د تحقیق د قاضی یا د محکمی له پلوه د اهل خبره او شاهدانو د حق الزحمی او لګښت د پاره ټاکل کیږی په پیشکی ډول امانت کیږدی.

دوه سوه یو پنځوسمه ماده: که چیری د حق العبد ادعا د قانون له مخی دمنلووړنه وی تورن، د حق العبد مسئول، او څارنوالی هریو دا کولی شي چه په غونډه کښې د حق العبد د مدعی له قبلیدو سره مخالفت وکړي.

دوه سوه دوه پنځو سمه ماده: هغه قرار چه د حق العبد د نه قبلیدو په باب د څارنوالی یا د تحقیق د قاضی له پلوه صادریږی د جزائی محکمی په وړاندی د حق العبد د ادعا او په حقوقی محکمه کښې د ده له خوا د حق العبد د دعوی د سوریدو مخه نه نیسی. د حق العبد د ادعا د قبلیدو په باب د محکمی قرار دهغو اجراآتو د بطلان سبب کیږی چه په جزائی دعوی کښې د ده له ګدون نه مخکښې شوی دی. د حق العبد د مدعی د قبلیدو په باب د خــــــارنوالی یا د تحقیق د قاضی قرار هغه محکمه ته مقیدوی چه په جزائی دعوی غور کوی.

دوه سوه دری پنځو سمه ماده: د حق العبد دعوی دهغه میعاد په تیریدو ساقطیږی چه دمعاملاتو په احکامو کښې د حقوقی دعوی دسقوط په باب د (وخت دتیریدو) د اساس په حیث قبول شوی دی.

که چیري جزائی دعوې له سوریدو نه پس د مختصو سببونو له جملې څخه دیوه له کبله ساقطه شی د حق العبد هغه دعوی چه له دغی دعوی سره سوره شوی ده ته ساقطیږی.

دوه سوه څلور پنځوسمه ماده: د حق العبد مدعی کولی شی چه دعوی په هره مرحله کښی پریږیدی، د حق العبد مدعی مکلف دی چه د دعوی له پریښودو نه مخکښی لګښتونه ورکړی دعوض غوښتنی په باب د تورن حق که چیري قانونی اساس ولری محفوظ پاتی کیږی.

په دی صورت د دعوی پریښو د نه په جزائی دعوی باندی هیڅ اثر نکوي.

دوه سوه پنځه پنځوسمه ماده: که چیري پخپله مدعی ته دحاضریدو مکلفیت ابلاغ شی او سره د دی هم محکمی ته حاضر نه شی یا خپل وکیل ورته راونه لیږی او خپلی غوښتنی غونډی ته وړاندی نه کړی په دی صفت د ده نه حاضریدل د دعوی پریښود نه ګڼل کیږی.

دوه سوه شپږ پنځوسمه ماده: که چیري د حق العبد مدعی په جزائې محکمو کښی دعوی پریږدی کولی شی چه خپله دعوی په حقوقی محکمو کښی سوره کړي خو په دی شرط چه د کوم حق د حاصلو لو دپاره ئې دعوی سوره کړی ده چه دهغه په پریښو دوئې تصریح نه وی کړی.

دوه سوه اووه پنځوسمه ماده: د حق العبد د مدعی له خوا د دعوی پریښو دنه ددعـــوی نه د حـــق العــبد د مسئـــول د ډډی ته کـیــدلو سبب کیږی خو په دی شرط چه دحق العبد د مسئول په دعوی کښی د حق العبد د مدعی په غوښتنه داخل شوی وی.

دوه سوه اته پنځوسمه ماده: که چیري د جرم له کبله زیان من شوی شخص په حقوقی محکمه کښی دعوض غوښتنی دعوی وکړی او بیا د جزائې محکمی کښی د عوض غوښتنی دعوی و کړی او بیا د

جزائې محکمې په وړاندې دعوی سوره شی نو که دی په حقوقی محکمه کښې دعوی بريږدی کولی شی چه دغه دعوی په جزائی محکمه کښې د جزائی دعوی سره غبره گه سوره کاندی.

دوه سوه نه پنځوسمه ماده: که چيري د حق العبد دعوی په حقوقی محکمو کښې سوره کړی شی نو په کاردی چه پريکون ئې د هغې جزائی دعوی د فيصلې د نهائې نتيجې تر حاصليدو پوری وځنډول شی چه دهغې نه مخګښې يا دهغې د جريان په وخت په محکمه کښې سوره شوی ده. خو که چيري د جزائې دعوی پريکون د تورن دليونتوب له کبله وځنډول شی نو دحق العبد دعوی فيصله کيږی.

دوه سوه شپيتمه ماده: دهغو حق العبدی د عوو په پريکون کښې چه دجزائې محکمو په وړاندی دائريږی د دی قانون په احکامو عمل کيږی.

دوه سوه يوشپيتمه ماده: تورن کولی شی چه د حق العبد د مدعی نه دهغه تاوان ګالنه چه د حق العبد د دعوی له کبله ورته او ښتی وی د قانون د احکامو مطابق و غواړی.

شپږم فصل

د تزوير فرعی دعوی

دوه سوه دوه شپيتمه ماده: څارنوالی او نور خصوم کولی شی چه د دعوی په هره مرحله کښې د قضيې د پاڼو له جملې څخه په هره پاڼه چه په موضوع کښې وړاندی شوی وی دتزوير دعوی وکړی.

دوه سوه دری شپيتمه ماده: دتزوير دعوی دهغې دمدعی د ادعا له مخه کيږی چه دتحقيق په محضر يا د غونډی په محضر کښې قيديږی دغه شان د تزوير دعوی د مدعی له خوا د يو امضاء شوی غوښتن ليك له مخه چه د دعوی په دوسيه کښې ايښودل کيږی هم کيدی شی. د تزوير په دعوی کښې د هغې پاڼې ټاکنه چه پری د

تزویر دعوی شوی وی د هغی د تزویر له دلیلونو له راوړلو سره ضروری ده.

دوه سوه خلور شپیتمه ماده: که چیري هغه مقام چه قضیه ئې د غور لاندی ده د تزویر د ادعاء په باب د تحقیق کیدنه لاژمه وګنبی نو پاڼی څارنوالی ته سپاری. که چیري دغور د لاندی دعوی پریکون په هغه پا ڼه پوری موقوف وی چه دتزویر دعوی پری شوی ده دغه مقام کولی شی چه څوپوری د تزویر د دعوی پریسکون د مربوط مرجع له پلوه کیږی د دعوی جریان وځند وی.

دوه سوه پنځه شپیتمه ماده: که چیري د دعوی جریان وځندولی شی او حکم یا قرار په عدم تزویر باندی صادر شی نو ضروری ده چه په همدغه حکم یا قرار کښی د تزویر مدعی تر دوه نیمو زرو افغانیو پورې په نقدی جزا محکوم شی.

دوه سوه شپږ شپیتمه ماده: که چیري حکم د ټولو یا ځینو رسمی پاڼو په تزویر صادر شی نو هغه محکمه چه دغه حکم ئی کړی وی د دغو پاڼو دلغو کولو یا سمولو حکم څنګه چه لاژم وی هم صادر وی د اخبره په یو یاد داشت کښی ثبتیږی او دغه پاڼه په نښته کیږی.

اووم فصل

په غونډه کښی د انتظام ساتنه

دوه سوه اووه شپیتمه ماده دغوندی اداره او انتظام د غونډی د رئیس په واك کښی دی. د غونډی رئیس کولی شی چه څوك دغونډی انتظام خرابوی هغه دغونډی دغولی نه وباسی، که چیري دغه شخص دده امر ونه منی محکمه کولی شی چه سمدستی تر اتو څلویښتو ساعتو نو پورې د ده د بندی کولو یا تردری سوه افغانیو پوری دد ه جریمه کولو حکم صادر کاندی. د محکمی د احکم سمدستی په ځای کیږی او استیناف پری نه شی کیدی.

که چیري دغونډی وران کاری د محکمی د کاروالو څخه وی محکمه کولی شی چه دغونډی په وخت کښی دی دقضائی قوی د کاروالو د تادیب د قاعدو سره سم تادیب کاندی. محکمه دغوندی دختمیدو نه مخکښی خپل صادر کړی حکم لغو کولی شی.

دوه سوه اته شپیتمه ماده: که جری څوك په غونده کښی د جنحی یا قباحت ارتکاب وکړی محکمه کولی شی چه په همدغه غونډه کښی د تورن خلاف دعوی سوره کاندی او دڅارنوالی او تورن د اظهاراتو اوریدلونه پس خپله فیصله صادره کړی په داسی حالت کښی د دعوی سورول په هغه غوښتنه پوري چه ددی قانون په دریمه او څلور مه ماده کښی ذکر شوی ده مربوط نه ده. که چیري په غونډه کښی جنایت پیښ شی د محکمی رئیس څارنوالي ته د تورن د سپارلو امر کوی. د احکم ددی قانون دائمی مادی د حکم په تطبیق کښی خلل نه اچوی.
د محکمی رئیس په ټولو حالاتو کښی دپیښی محضر ترتیبوی او که ضرورت پیښ شی د تورن د گرفتاری امر صادروی.

دوه سوه نه شپیتمه ماده: که چیري د وظیفی په وخت یا د وظیفی په علت د مدافع وکیل نه یوداسی حرکت وشی چه دغونډی په انتظام کښی خلل اچول و ګڼل شی او یا د جزا وړوی دغونډی رئیس دپیښی محضر ترتیبوی. که چیري د مدافع عمل د تادیب وړوی دی د تادیب دپاره د محکمی رئیس ته حواله کوی او که د جزا وړوی نوڅارنوالی ته یی د تحقیق د اجراء د پاره سپاری. په هر حالت کښی په دعوی باندی دغور کولو دغونډی په هیئت کښی دهغی غونډی د رئیس او غړو ګډون جواز نه لری په کومه غونده کښی چه دغه حادثه پیښه شوی وی.

دوه سوه اویا یمه ماده: په هغو جرمونو لاندی غور چه په غونډه کښی پیښیږی او محکمه دهغو په باب دغوندی د کیدو په وخت کښی دعوی نه سوروی دعادی احکامو مطابق کیږی.

اتم فصل
حکم

دوه سوه یو اویایمه ماده: هغه څه چه د لومړی تحقیق په پاښو او د دلیلونو د ټولونی په محضرونو کښی درج دی محکمه په هغو مقیده نه ده بی له هغه چه د قانون نص بالعکس تصریح کړی وی.

دوه سوه دوه اویایمه ماده: په قباحتونو کښی لیکلی محضرونه دهغو پیښو په باب چه د مربوطو مامورینو له پلوه پکښی ثبتیږی ترڅو پورې چه ددغو پیښو نفی ثابته شوی نه وی حجت ګڼل کیږی.

دوه سوه دری او یایمه ماده: قاضی په دعوی کښی دهغی عقیدی سره سم چه ددلیلونو له مخه ورته پیدا کیږی په پوره ازادی حکم صادروی خو سره د دی هم دی په داسی دلیل باندی خپل حکم بناء کولی نه شی چه د ده په وړاندی راوړل شوی نه وی.

دوه سوه څلوراو یا یمه ماده: دحکم صادرونه په ښکاره غونډه کښی کیږی که څه هم په دعوی باندی غور په پټه غونده کښی شوی وی. د حکم علنیت دغونډی په محضر کښی ثبتیږی او د محکمی د رئیس او محرر له خوا امضاء کیږی.

محکمه داسی تدبیر نیولی شی چه هغی غونډی ته د تورن حاضری تضمین کړي چه د حکم د نطق دپاره ټاکل شوی ده او تورن ونه کړی شی چه په حکم باندی د نطق نه مخکښی د غونډی له غولی ووځی.

په دغو تدبیرونو کښې د تورن د توقیف او ګرفتاری امر هم
شامل دی خوپه دی شرط چه پیښه له یو داسی قسمه وی چه د
تورن د توقیف جواز ورکوی.

دوه سوه پنځه او یا یمه ماده: که چیري پیښه ثابته نه وی یا په قانون کښې د جزا وړ نه وی محکمه خپل حکم د تورن په برائت صادروی او دی په دی شرط چه په یوائې په همدی پیښه کښې توقیف وی خلاصوی.

که چیري پیښه ثابته او فعل د جزا وړ وی محکمه د مقرری جزا په ټاکنه خپل حکم صادروی.

دوه سوه شپږ او یا یمه ماده: که چیري ابتدائیه محکمی ته دا څرګنده شی چه پیښه د جنایت له نوعی ده نوپه موضوع ګښې د پریکون د صلاحیت په نه لرلو باندی خپل حکم صادروی او قضیه د لازمو اجراءتو دپاره خارنوالی ته ارجاع کوی.

دوه سوه اووه او یایمه ماده: تورن ته په داسی پیښه چه د تورن د احالی په امر یا د احضار په پاڼه کښې داخله نه وی او دغه شان د تورن نه غیر بل داسی چاته چه دهغه خلاف دعوی نه وی سوره شوی جزا ورکول جواز نه لری.

دوه سوه اته او یایمه ماده: محکمه کولی شی چه په خپله هغه فیصله کښې چه صادر وی ئی تــــورن ته دنســــبت شوی تور قـــانونی وصف وګر ځوی، دغه شان محکمه کولی شی چه د تورن تورد جزا سختولو د موجباتو زیاتو لو له لاری چه دغونډی په تحقیق یا غور کښې تثبیت شوی وی که څه هم د تورن د احالی په امر یا د احضار په پاڼه کښې درج شوی نه وی تعدیل کاندی.

محکمه کولی شی چه دهری عادی خطاء د سمون او د هری داسی سهوی د راګرځولو اقدام وکړی چه د احالی په امر یا احضار پاڼه کښې د درج شوی اتهام په عبارت کښې موجود وی.

محکمه مکلفه ده چه په وارد کړی تغییر باندی تورن خبر کړی
او که تورن وغواړی نوورته مهلت ورکړی چه د جرم د وصف
گرځولو یا د اتهام د تعدیل په مقابل کښی خپله دفاع تیاره
کړي.

دوه سوه نه او یایمه ماده: د دی قانون د دوه سوه شپږ ځلویښتمی مادی
دوروستی فقری د حکم له رعایت سره سره د جزائی دعوی په
باب چه هر حکم صادریږی باید چه د حق العبد د مدعی د
غوښتنو او د تورن له خوا د غوښتل شوی عوض په باب د
محکمی په تصمیم باندی مشتمل وی.

که چیري د تورن له پلوه د عوض د غوښتنی په باب تصمیم
نیولو د جزائی دعوی په باب د حکم په صادرولو کښی ځنډ
پیښاوه محکمه کولی شی چه په دغه غوښتنه باندی د غور
کولو په دوران کښی د حزائی د عوی په باب خپل حکم صادر
کړی. په دی حالت کښی د عوض دعوی په حقوقی محکمو
کښی بې د محصول له ورکولو سورول کیدلی شی.

دوه سوه اتیایمه ماده: د حکم سره یو ځای باید موجبه اسباب ذکر شی. که
چیري حکم په الزام باندی بنـا شوی وی نو دا ضروری ده چه
په دغه حکم کښې هغه پیښه چه د جزا مستوجبه ده او دهغی
کوایف او هغه قانونی نص بیان شی چه د حکم د صادریدلو
باعث شوی دی.

دوه سوه یو اتیایمه ماده: محکمه د هغو غوښتنو په پریکون چه د خصومو له
خوا وړاندی شوی دی د حکم د موجبه اسبابو د بیان سره مکلفه
ده.

دوه سوه دوه اتیایمه ماده: حکم او اسباب ئی د صادریدو له نیټی نه لس ورځی
پس لیکل کیږی، د محکمی رئیس پری مهر لگوی او د

محکمی رئیس او محررئی امضا کوی. که چیري رئیس د یو عذر له مخې ونه کړی شی چه هغه مهر او امضاء کړی د هغو قاضیانو نه یو چه له ده سره ئی د حکم په صادرولو کښی ګدون کړی دی هغه مهر او امضاء کوی. او که چیري د ابتدائیه محکمی له پلوه صادر شوی وی او ددغی محکمی قاضی د حکم اسباب پخپل خط لیکلی وی خو دیو عذر له مخه ئی دهغه امضاء کول له واکه نه وی پوره شوی د ولایت د محکمی رئیس کولی شی چه پخپله د اصل حکم نسخه مهر او امضاء کړی یا دمحکمی یوغړی دهغه په مهر او امضاء موظف کړي. که چیري ابتدائیه قاضی د حکم اسباب پخپل خط نه وی لیکلی حکم له دی کبله چه د اسبابو ذکر پکښی نشته باطلیږی.
دلسو ورځود ټاکلی میعاد نه د حکم د امضاء کولو ځند د قوی موجباتو نه پرته جواز نه لری. خو په هر حال هغه حکم چه له صادر یدونه پس په دیر شوور ځو کښی دننه دننه مهر او امضاء نه شی باطل ګڼل کیږی بی لی دی چه حکم په براړت صادر شوی وی. د محکمی د تحریراتو دفتر مکلف دی چه د دعوی ذیدخل شخص ته دهغه د غوښتنی له مخه تصدیق ورکړی چه دغه حکم په ټاکلی میعاد کښی مهر او امضاء شوی نه دی.
دوه سوه دری اتیایمه ماده: که چیري محکمه په صغیر تورن باندی حکم صادر کړی او بیا ولیدل شی چه د جزا تطبیق له هری نوعی چه وی د محکوم علیه د حال سره مناسب نه دی محکمه هر وخت کولای شی چه د لوی ځارنوال په غوښتنه په هغه باندی له نوی سره غور وکړی.
له نوی سره دغور کولو په وخت کښی په صغارو پوری د مختصی جزا نه پرته حکم کول جواز نه لری.
دوه سوه ځلور اتیایمه ماده: که چیري محکمه په تورن باندی په دی خیال چه عمرئی له پنځلسو کلونوا و ښتی دی خپل حکم حکم صادر کړی

او بیا د رسمی پاڼوله مخه د هغه خلاف څرګندشی څارنوالی کوی شی چه موضوع محکمی ته له نوی سره د غور کولو دپاره وړاندی کړی، په دی حالت کښی د محکمی د حکم چلونه ځنډیږی خود دی قانون په یوسل اتمه ماده کښی ذکر شوی احتیاطی تدبیر کول جواز لری، که چیری د تورن خلاف د محکمی حکم په صغارو پوری د مختصو جزاګانو له جعلی څخه وی او بیا در سمی پاڼو له مخه ځرګنده شی چه د محکوم علیه عمر له پنځسو کلونو او ښتی دی لوي خارنوالی کولی شی چه د حاکمي محکمی نه وغواړی چه په خپل صادر کړی حکم باندی له نوی سره غور وکړی او د قانون له احکامو سره سم حکم وکړی.

نهم فصل
د دعوی لګښت

دوه سوه پنځه اتیایمه ماده: هغه تورن چه د جرم د ارتکاب له کبله محکوم علیه واقع شی محکمه کولی شی چه هغه د محاکمی د ټول یا ځینی لکښت په ورکولو مکلف کړی.

دوه سوه شپږ اتیایمه ماده: که چیري د استیناف په مرحله کښی د ابتدائیه محکمی حکم تائید شی د مستانف تورن مکلفیت په ټول یا خینی لګښت جواز لری.

دوه سوه اووه اتیایمه ماده: ستره محکمه کولی شی چه که اعتراض د قبلیدو یا اوریدلو وړ واقع نه شی معترض تورن دټول یاځینی لګښت په ور کولو مکلف کاږدی.

دوه سوه اته اتیایمه ماده: که چیري د تورنو یوه ډله د یو جرم له کبله د جرم د فاعلینو یا مشترکینو په حیث په یوه حکم کښی محکوم علیهم واقع شی د محکوم بها لګښتوو په ور کولو یوشان مکلفیږی خو

په دی شرط چه لګښت په اصل حکم کښی بل شان نه وی ويشل شوی او يا محکومين دهغه په تضامنی ورکړه نه وی مکلف شوی.

دوه سوه نه اتيايمه ماده: که چيری تورن دټول لګښت په ورکولو نه وی محکوم شوی په کاردی چه هغه مقدار چه دی پری محکوم شوی دی په حکم کښی څرګند کړی شی. که چيري د محکمی په حکم کښی د محکوم عليه له طرفه دلګښتو نو د وکړی هيڅ ذکر نه وی شوی دی دلګښت په ورکړه مکلف ګڼل کيږی.

دوه سوه نوی يمه ماده: د حق العبد مدعی هم د قانون مطابق مکلف کيدی شی چه د محکمی لګښت دولت ته ورکړی، د دی لګښت د اندازه کولو او د هغه د تحصيل دلارو چارو په باب د قضائی محصولاتو د قانون احکام او په هغه پوری مربوط مقررات تطبيقيږی.

دوه سوه يو نوی يمه ماده: که چيري د جرم د ارتکاب له مخه د تورن په الزام باندی حکم صادر شی نو په کار دی چه تورن دهغه لګښت په ورکړه هم مکلف کړی شی چه د حق العبد مدعی ورکړی دی. او محکمه صلاحيت لری چه د دغو لګښتو نو هغه برخه چه ورته د حق العبد د مدعی له خوا بی موجبه لګيدلې ښکاره شی کمه کړي.
خوکه چيري محکمی د حق العبد مدعی د ادعا په يوه برخه کښی هم محکوم له نه کړ نو د محاکمی لګښت د مدعی له خوا ورکول کيږی او که چيري د حق العبد مدعی د دعوی په ځينو بر خو کښی محکوم له شی محکمه کولی شی چه دی د محاکمی په ځينو لګښتونو محکوم کړي.

دوه سوه دوه نوی یمه ماده: هغه مقررات چه د حق العبد د دعوی دلګښتونو په باب په تورن تطبیقیږی هماغه مقررات د حق العبد په مسئول باندی هم تطبیقیږی.

دوه سوه دری نوی یمه ماده: که چیري تورن د جزائی دعوی په ټول یا ځینی لګښت محکوم شی د حق العبد مسئول هم له ده سره د محکوم بها لګشت په ورکړه مکلفیږی. محکوم بها لګښت په دی صورت ګښی له دوی څخه په تضامنی ډول تحصیلیږي.

لسم فصل
د قاضی اجتناب او رد یی

دوه سوه څلور نوی یمه ماده: که چیری جرم پخپله د قاضی په مقابل کښی شوی وی، یا قاضی د دعوی په باب د قضائی ضبط د مامور، دڅارنوالی یا دخصومو له جعلي څخه دیوه د دفاع وظیفه اجرا کړی وی، یا ئی په دغه باب شاهدی ویلی یائی د اهل خبره وظیفه په ځای کړی وی د دعوی په غور کښی ګډون نه شی کولی.

که چیري قاضی د دعوی تحقیق کړی وی د حکم په صادرولو کښی ګډون نه شی کولی. هغه قاضی چه د اعتراض لاندی راغلی حکم ئی صادر کړی وی په استینافی غور کښی ګډون نه شی کولی.

دوه سوه پنځه نوی یمه ماده: خصوم د پورتنی مادی په ذکر شو یو حالاتو کښی او د ردپه نورو حالاتو کښی چه د حقوقی اجراءاتو په باب احکامو کښی ذکر کیږی د قاضیانو د رد حق لری. د څارنوالی د غړو او د قضائی ضبط د مامورینو رد جواز نه لری .

دوه سوه شپږ نوی یمه ماده: کله چه د ابتدائیه قاضی د رد له اسبابو څخه یو سبب منځ ته را پریوځی دی ددی خبری نه د ولایت د محکمی رئیس خبروی او که چیری رد د ولایت د محکمی کوم غړی ته متوجه و موضوع همدغی محکمه ته وړاندی کیږی. که چیری د قاضی په وړاندی په قانون کښی د رد د ذکر شویو حالاتونه غیر داسې اسباب را بر سیره شی چه قاضی د هغو له مخه په دعوی باندی غور کول د ځان د پاره مناسب نه گڼی، دی کولی شی چه په دعوی باندی له غور کولو څخه د ځان د ژغورنې موضوع د ولایت د محکمی رئیس یا دغی محکمی ته وړاندې کړی.

دوه سوه اووه نوی یمه ماده: د قاضی د رد غوښتنه هغی محکمه ته وړاندې کیږی چه دعوی ئی دغور لاندی ده او دهغی په باب حقوقی او تجارتی احکام تطبیقیږی. د تحقیق د قاضی یا د ابتدائیه قاضی د رد غوښتنه د ولایت محکمی ته وړاندی کیږی.

په غوښتنه باندی د غور کولو په وخت د قاضی، استنطاق یا ورته سوگند ورکول جواز نه لری.

که چیری د تحقیق قاضی یا د ولایت د محکمی غړی د رد له غوښتنی سره موافقه وکړی او یا بې له غوښتنی پخپله د غور نه ځان ژغورنه مناسب وگڼی او د رد غوښتنه یا دځان ژغورنی تصمیم د ولایت د محکمی د رئیس له پــلوه او که د ولایت د محکمی غړی وی د ولایت د محکمی له پلوه تائید شی نو قاضی د غور نه ځان ډډی ته کوی. ددی حالت نه غیر د رد په غوښتنه قانون سره سم غور کیږی.

یوو لسم فصل
د بطلان مواد

دوه سوه اته نوی یمه ماده: په اساسي اجراآتو کښې د قانون د احکامو مراعات نکول د اجراآتو د بطلان موجب دی.

دوه سوه نه نوی یمه ماده: که چیري د محکمې د تشکیل په باب یائی د حکم په صادرونه کښې د ولایت په باب یا دهغه جرم د نوعیت له حیثه چه د محکمې د غور لاندې دی د محکمې د صلاحیت په باب یا د نظام عامه په نورو مربوطو مواردو کښې دقانون د حکمونو د نه رعایت له کبله بطلان پیښ شوی وی د دعوی په هر حالت کښې پرې تمسك کیدی شی. په د غسې حالت نو کښې محکمه مکلفه ده چه په دغه باب کښې بې له غوښتنې هم په بطلان باندې حکم صادر کړی.

دری سومه ماده: په پورتنی ماده کښې د درج شو حالاتونه پرته که چیری د جنایاتو او جنحو په باب د دلیلونو د ټولونی یا لومړی تحقیق، یا په غونډه کښې د تحقیق مختص اجراآت د تورن د مدافع وکیل په مخکښې شوی وی او ده پرې اعتراض نه وی کړی د اجراآتو د بطلان په اساس د تورن د دفع ویلو حق سوځی. په قباحتونو کښې که چیري اجراآت د تورن په مخکښې وشی او دی پرې اعتراض ونه کړي که مدافع وکیل ورسره هم نه وو د بطلان په اساس د دفع ویلو حق ئی سوځی. دغه شان که چیری څارنوالی د اجراآتو د کیدو په وخت کښې اعتراض ونه کړی د بطلان په اساس د دفع ویلو حق ئی سوځی.

دری سوه یوه ماده: که چیري پخپله تورن یا دهغه وکیل په غونډی کښې حاضر شی د احضار پاتې په بطلان تمسك نه شی کولی خودا کوی شی

چه د احضار پاتې په بطلان تمسك نه شي کولی خو دا کولی شه
چه د احضار پاڼی د سمونې غوښتنه وکړي او یا په غور باندی
دلاس پوری کولونه لومړی دفاع ته دځان تیارولو د پاره وخت
وغواړی، محکمه دده دا غوښتنی منی .

دری سوه دوهمه ماده: قاضی کولی شی چه د اجراآتو دهری هغه برخې دسمولو اقدام وکړی دکومی بطلان چه ده ته ځرګند شی، که څه هم دا کار یوائې ده مناسب ګڼلی وی.

دری سوه دریمه ماده: کله چه د اجرآتو دیوی برخې بطلان تثبیت شی ځومره آثار چه پری مرتب شوی وی هغه هم باطل ګڼل کیږی. باطل اجراآت چه څه وخت ممکن شی باید بیرته وګرځول شی.

دری سوه څلورمه ماده: که چیري په هغه حکم یا امر کښی چه د تحقیق د قاضی یا د ولایت د محکمی د رئیس له پلوه صادر شوی وی مادی خطاء پیښه شوی وی او بطلان ته نه وی رسیدلی هماغه مقام چه دغه حکم یا امرئی صادر کړی دی دخپله ځانه یا له خصومو څخه د یوه دغوښتنی له مخه په حاضری باندی د دوی د مکلفولونه پس د هغی د سمولو اقدام کوی. د سمونی اجراآت د خصومو دوینا، داوریدلونه پس کیږی او د صادر شوی حکم یا امر په حاشیه کښی د هغه امر یا دونه کیږی چه ددغو اجراآتو نه وروسته صادریږی.
د تورن د نامه او لقب د سمونی په باب هم دغی اجراآت کیږی.

دولسم فصل
لیونی تورن

دری سوه پنځمه ما ده: که چیري د توقیف شوی تورن د عقلی حالت تثبیت لاژم وګنېل شی د تحقیق قاضی یا ابتدائیه قاضی او دغه شان هغه محکمه چه دعوی ئی دغور لاندی ده کولی شی چه د ځارنوالی د غوښتنی له مخه دځارنوالی د اظهاراتو د اوریدو نه پس امرو کاندی چه تورن دې د دی مقصد د پاره په یو رسمی مختص محل کښی یو یا څو واری معاینه کړی شی. د دی قسم معاینو ټوله موده له پنځه څلویښتو ورځونه زیاتیدی نه شی. که چیري تورن توقیف نه وی په هر بل مناسب ځای کښی معاینه کیدی شی.

دری سوه شپږ مه ماده: که چیری ثابته شی چه تورن دهغه عقلی ګډوډی له کبله چه د جرم د پیښیدونه پس ورته پیښه شوی ده دځپل ځان د دفاع قدرت نه لری په محکمه کښی د ده خلاف د دعوی سورونه د ده تر په سد کیدو پوری ځندیږی. که چیري پیښه داسی جنایت یا جنحه وی چه جزائی حبس وی نو د تحقیق قاضی یا ابتدائیه قاضی او یا د ولایت هغه محکمه چه دعوی ئی دغور لاندی ده کولی شی چه د عقلی ناروغیو د علاج په یوه مرجع کښی تر په سد کیدو پوری د ده نظر بندی امر وکاندی.

دری سوه اوومه ماده: د ضروری او عاجلو اجراآتو له کولونه مخکښی د دعوی ځنډول جواز نه لری.

دری سوه اتمه ماده: ددی قانون د دری سوه پنځمی او دری سوه شپږمی مادی په مندرجو حالاتو کښی هغه موده چه تورن ئی د معاینی یا نظر بندی لاندی تیروی د محکوم بها جزاله جملې څخه حسابیږی.

دری سوه نهمه ماده: که چیري د دعوی سورولو په نه ضرورت امر یا د تورن په برائت حکم صادر شی او د حکم د صادریدو باعث د تورن د عقل ګډوډی وی نو که چیری پیښه داسی جنایت یا جنحه وه چه جزائی حبس وی هغه مقام چه دغه امر یا حکم صادر وی د عقلی ناروغیو د علاج په یوه مرجع کښی دده د نظر بندی او په هغه

وخت کښې چه مربوط مقامات ئې لاژم وګڼي دده د آزادو پرېښودلو حکم صادر وي.

دريم باب

د جناياتو محکمې

لومړی فصل

دجناياتو د محکمه جوړونه او دغونډو دورې ئې

دری سوه لسمه ماده: په هره ولايت محکمه کښې د جناياتو يوه يا څو محکمې جوړيږي چه په هره يوه کښې ئې د ولايت د محکمې درې تنه قاضيان وي.

دری سوه يوولسمه ماده: د ولايت د محکمې لويه غونډه د هرکال په لومړی مياشت کښې د محکمې د رئيس په غوښتنه د خپلو غړوله منځه د جناياتو د محکمو قاضيان ټاکي. که چيري يو قاضي ته چه د جناياتو د محکمې په غړيتوب ټاکل شوی دی دکال په دوران کښې کوم مانع را برسيره شي د ولايت د محکمې رئيس د ده په ځای بل شخص ټاکي.

په عاجلو حالاتو کښې د ولايت د محکمې رئيس کولی شي چه دده وظيفه اجرا کړي.

دری سوه دولسمه ماده: قاضي القضات د ضرورت په وخت کښې د ولايت د محکمې د رئيس د پيشنهاد له مخه کولی شي چه د ابتدائيه محکمو له قاضيانو څخه يو په خدمتي طور د جناياتو د محکمې په غړيتوب وټاکي. دا ټاکنه ديوی دوری يا د هغې نه د زياتی مودی د پاره کيدی شي.

دری سوه ديار لسمه ماده: د جناياتو محکمه د هری ابتدائې محکمې په قضائي ونډ کښې غونډيږي او د هغې قضائي ونډ د ابتدائيه محکمې قضائي ونډ دی.

که ضرورت پیښ شی د جنایاتو محکمه د ولایت د محکمی د رئیس په غوښتنه او د قاضی القضات په منظوری په بل ځای کښی هم خپله غونډه کولای شی.

دری سوه څوار لسمه ماده: د جنایاتو محکمی په میاشت کښی یو ځل غونډه کوی بې له د ی چه قاضی القضات ورته د دی خلاف امر وکړی.

په هره میاشت کښی د جنایاتو د محکمی د غونډی موده د انعقاد د دوری په نامه یادیږی.

دری سوه پنځلسمه ماده: د جنایاتو د محکمی د انعقاد د دوری د افتتاح نیټه کم نه کم یوه میاشت مخکښی د قاضی القضات نیټه کم نه کم یوه میاشت مخکښی د قاضی القضات د قرار او د ولایت د محکمی د رئیس د غوښتنی له مخی ټاکل کیږی او په رسمی جریده کښی خپریږی.

دری سوه شپاړسمه ماده: د هری دوری قضا یا چه د غور د پاره د جنایاتو محکمی ته رسیږی د را رسیدلو په ترتیب په فهرست کښی نیولی کیږی او په فهرست کښی د داخلو قضایا وو د غور ترختمیدو یورې خپلی غونډی جاری ساتی.

عاجلی قضیې د هغو د خاصو مقرراتو مطابق د غور لاندی نیولی کیږی.

دری سوه اوو لسمه ماده: د جنایاتو محکمی ته د دعوی احاله د ولایت د محکمی د رئیس د امر له مخې کیږی.

دوهم فصل

د جنایاتو د محکمو په وړاندی اجراآت

دری سوه اتلسمه ماده: د جنایاتو د محکمی رئیس مکلف دی چه د دوسیې له را رسیدلو نه پس هغه غونډه وټاکی چه دغه قضیه پکښی د غور لاندی نیوله کیږی. دغه شان د جنایاتو د محکمی رئیس مکلف دی چه د انعقاد له دورو څخه د هری دوری د قضیو په فهرست باندی نظر واچوی، د قضیو پا ېی د محکمی غړوته ولیږی او امر صادر کړی چه په قضیه باندی دغور کولو ورځ دې

تورن او نورو خصومو او شاهدانو د حاضریدو مکلف د غوندی
د کیدو نه باید کم نه کم اته ورځی مخکښی وشی.
دری سوه شلمه ماده: د جنایاتو په محکمو کښی د جنحو او قباحتونو د قضیو
په غور پورې تړول مربوط احکام تطبیقیږی بې له دی چه قانون
ئی په خلاف تصریح کړی وی.
دری سوه یو یشتمه ماده: د جنایاتو محکمه کولی شی چه کوم شاهد یې د
معقوله عذره محکمی ته له راتللو ډډه وکړی او دغه شان هغه
شاهد چه د سوګند کولو نه ئې ځان ژغور لی او یائې د محکمی
پوښتنو ته دهغو حالاتو نه بهر چه قانون ورته اجازه ورکړی ده د
جواب ویلو نه انکار کړی وی د یوی داسی مودی په حبس چه
میعاد ئی له شپږو میاشتو زیات نه وی او یا په نقدی جریمه
ورکولو چه مبلغ ئی له لسو زرو افغانیو زیات نه وی محکوم
کړی. په دی حالت کښی هم د دی قانون د دوه سوه نه ویشتمی
مادی د احکامو مطابق د شاهد د ګرفتاری او حاضر ولو په باب
د محکمی حق خوندی دی.
دری سوه دوه ویشتمه ماده: هر خصم داکولی شی چه هغه شاهدان چه نومونه
ئی د جنایاتو د محکمې د رئیس په ترتیب کړی فهرست کښی
نه وی درج شوی پخپل مصرف د محکمی د تحریراتو دفتر ته
د هغو د نك راتګك دلګښتونو په مخکښی ورکولو جلب
کړی، خوپه دی شرط چه د دوی د اظهاراتو اوریدنه مفیده
وګڼله شی.
د نورو وخصومو له جملی نه هریو دا کوی شی چه دهغوی د
شاهدی له اوریدنې سره که بیځا یه وی مخالفت وکاندی.
دری سوه درویشتمه ماده: که چیري د موجبه اسبابو له مخه په قضیه باندی د
غور ټالول ضروری شی نو باید چه د ټالولو دوره که هغه روانه

دوره وی او که راتلونکی دوره وی تر اتو کاملو ورځو پوری وټاکله شی.

دری سوه څلیر ویشتمه ماده: یوازې هغه مدافع وکیلان دجنایاتو د محکمی په وړاندی وظیفه اجرا کولی شی چه د ستری محکمی یا د استیناف یا د ولایت محکمو په وړاندی د دفاع د وکالت کولو اهلیت لری.

دری سوه پنځویشتمه ماده: مدافع مکلف دی چه د تصدیق شوی عذر یا مانع لرلو د حالت نه پرته غونډی ته حاضر شی او د تورن دفاع ورکړی او یا ددی وظیفی د پاره خپل قایمقام و ټاکی که داسی نه وی نو دی د جنایاتو د محکمی له پلوه د یوی داسی نقدی جزا په ورکولو محکومیږی چه مبلغ ئی له پنځو زرو افغانیو نه زیات نه وی. دا حکم د ضرورت په وخت کښی مدافع ته د تادیب ورکولو مخه نه نیسی او محکمه کولی شی چه دی د نقدی جزا د ورکړی نه معاف کړی.

دري سوه شپږ ویشتمه ماده: که چیري مدافع وکیل د قانون په احکامو برابر د محکمی له خوا د فقیر تورن په دفاع کولو موظف شوی وی دی کولی شی چه د دولت نه د اجرت غوښتنه وکړی، محکمه د اجرت په اندازه کولو کښی خپلواکه ده اوپه دغه باب دهغی په قرار باندی اعتراض نه شی کیدی.

دری سوه اووه ویشتمه ماده: که چیري محکمی ته داخبره جوته شی چی لکه د احالی په امراو په غونډه کښی دغورنه اول ویل شوی دی قضیه جنحه ده کولی شی چه د صلاحیت نه لرلوپه باب خپل حکم صادر او قضیه ابتدائیه محکمی ته حواله کاندی. که چیري دا خبره په غونډه کښی دغور لاندی د قضیی دراوستلونه پس جوته شی نو محکمه د هغی دپریکړي اقدام کوی.

دری سوه اتویشتمه ماده: که چیري هغه جنحه چه د جنایت سره تړون لری د جنایاتو محکمی ته حواله کړی شی او محکمه په قضیه باندی د

غور کولونه مخکښی دا جوته کړی چه دغه تړون بیځایه دی نو جنحه د جنایت نه بیلوی او مربوطی ابتدائیه محکمی ته ئی سپاری.

دری سوه نه ویشتمه ماده: د جنایاتو محکمه د اعدام حکم د رایو د اتفاق نه پرته نه شی صادرولی.

دریم فصل

هغه اجراآت چه د جنایاتو په مسئلو کښی دغایب تورن په باب عملی کیږی.

دری سوه دیرشمه ماده: که چیري په جنایت باندی د تورن د احالی امر د جنایاتو محکمی ته صادر شی او دی دغونډی په ورځ سره له دی چه د احالی د امر او احضار پاڼی له مخه موضوع پخپله ده ته ابلاغ شوی وی حاضر نه شی حکما حاضر ګڼل کیږی او محکمه کولی شی چه دده پښی شا خپل حکم صادر کاندی. محکمه دا هم کولی شی چه دعوی وځالوی او دوهم وار په حاضریدو باندی د ده د مکلفیت امر او یائی د ګرفتاری او حاضر ولو امر صادر کړی.

دری سوه یوه دیر شمه ماده: که چیري تورن د افغانستان نه بهر هستوږ نه لری نو دده د احضار پاڼې دسپارلو امر دده پخپل هستوګنځی کښی که چیري معلوم وی دهغه میعاد نه چه په دعوی باندی دغور کولو د غونډی د پاره ټاکل شوی دی کم نه کم یو میاشت مخکښی د مزل د وهلو د پاره د مناسب وخت د زیاتو لو سره سره سپارل کیږی. که چیري تورن غونډی ته حاضرنه شی او دا خبره ثابته شی چه احضار پاڼه او د احالی امر پخپله ده ته ابلاغ شوی دی حکما حاضر ګڼل کیږی او محکمه کولی شی چه خپل حکم د ده پښی شا صادر کړی.

دری سوه دوه دیرشمه ماده: ددی قانون د دوه سوه دیار لسمی مادی د وروستی فقری د حکم د رعایت سره سره هیڅوك دا نه شی کولی چه د قانونی صلاحیت نه پرته محکمی ته حاضر شی او دغایب تورن دفاع یا نیابت و کاندی.

دری سوه دری دیرشمه ماده: په غونډه کښې لومړی د احالی امر او بیا تورن ته د ابلاغ دا ثبات پاڼې لوستل کیږی.

ځارنوالی او د حق العبد مدعی که څه اظهارات او غوښتنی لری په خبر ولاس پوری کوی او بیا که لاژمه وی محکمه د شاهدانو شاهدی اوری او وریسی د دعوی د پریکړی اقدام کوی.

دری سوه څلور دیرشمه ماده: هرڅوك چه د محکمی حضور له مخی په جزا محکوم شی پخپل مال کښی د تصرف کولو، دهغه د اداره کولو او په خپل نامه باندی د دعوی سورولو د اهلیت نه بالتبع منع کیږی.

دغه شان د قانون د حکم له مخه د ده هر قسم تصرف او التزام باطل دی.

د ولایت هغه محکمه چه د محکوم علیه مال دهغی په قضائی وند کښی دننه دی دځارنوالی یا دیو بل ذیعلاقه مقام په غوښتنه د دغو مالونو دځار دپاره یو شخص ټاکی. محکمه هغه څوك د ضمانت په ورکولو مکلفو لی شی چه د محکوم علیه د مال دځارنی دپاره ئې ټاکی. د اشخص د مال

د ځارنی او د حساب وړاندی کولو د ټولو چارو په باب د محکمی په وړاندی جوابده دی. مثبت مالی و جایب د قانون د احکامو مطابق د محکوم علیه د مال څخه ادا کیږی.

دری سوه پنځه دیرشمه ماده: که چیري د تورن د حاضرید لونه پس په موضوع کښی حکم صادر شی او یا تورن د شخصیه احوالو د قاعدو مطابق حقیقتا یا حکما مړ ثابت شی د محکوم علیه د مال

څارنه ختميږي، څارونې د څارنې د پای ته رسيدونه پس د
حساب په وړاندې کولو مکلف دی.
دری سوه شپږ دیر شمه ماده: هغه جزا چه د حکمی حضور له مخه په صادر
شوی حکم کښې درج ده د امکان تر حده پوری تطبيقيږي.
دری سوه اووه دیرشمه ماده: د تضميناتو په باب دشوی حکم تطبيق د هغه د
صادريدو له وخته جواز لري.
د حق العبد مدعی د کفالې په ورکولو مکلفيږي او يا دا چه
قانون د دی په خلاف تصريح کړې وی او يا د ولايت د محکمې
له خوا دهغې د ورکړې څخه معاف شوی وی.
کفاله د حکم د صادريدو راهيسې د پنځو کلونو په تيريدو
ختيميږي.
دری سوه اته ديرشمه ماده: په جناياتو کښې چه د جناياتو د محکمې له پلوه د
تورن پشی شا کوم حکم صادر شوی وی هغه د زمانې په اوښتو
نه ساقطيږي، محکوم بها جزا د زمانې په مرور ساقطيږي او
دهغې د سقوط له مخه حکم قطعی کيږي او هر وخت چه تورن
حاضر شي محاکمه ئې جار ويستل کيږي.
دری سوه نه دیرشمه ماده: که چيري پشی شا محکوم عليه د زمانې په اوښتو
باندی د جزا له ساقطيدو نه مخکښې حاضرا و يا گرفتار شي
نو په خواجه چه د جزا يا تضميناتو په باب کوم حکم صادر
شوی دی باطليږي او په دعوی بـــانـــدی غور د محکمې
په وړاندې له نوی سره جارويستل کيږي.
که چيري دتضميناتو په باب مخکښې صادر شوی حکم نافذ
شوی وی محکمه دټول ياځينې مبلغ په بيرته ور کولو حکم
کوی. که چيري غيابی محکوم عليه ومری د تضميناتو حکم د
ورثه و په وړاندې جارويستل کيږي.
دری سوه څلويښتمه ماده: ديو نفر تورن غياب په دعوی کښې د نورو ورنو په
باب د حکم د صادريدو د ځنډيدلونه باعث کيږي.

دری سوه یوڅلویښتمه ماده: که چیري دهغی جنحی تورن غایب شی چه د جنایاتو محکمی ته وړاندی شوی د ده په باب د جنحو په باب دغور د واکمنی محکمې معمول اجراآت تطبیقیږی.

دریم کتاب
په حکم باندی د اعتراض لاری چاری
لومړی باب
استنیاف

دری سوه دوه څلویښتمه ماده: تورن او څارنوالی هر یو دا کولی شی چه د هغو احکامو د استیناف اقدام و کړی چه د ابتدائیه محکمی له پلوه د جنحی د جرایمو په باب په جزائی د عوو کښی صادر شوی وی.
هغه احکام چه د ابتدائیه محکمی له پلوه د قباحتونو په باب صادریږی استیناف ئی په دی شرط جواز لری چه:
الف: مستانف تورن د لګښتونو د ورکړی یا د نقدی جزا نه پرته په بله جزا محکوم شوی وی.
ب: څارنوالی چه د استیناف غوښتنه ئی کړی ده د ابتدائیه محکمی نه ئی د نقدی جزا یا دلګښتو نو دور کړی د جزانه پرته د بلې جزا غوښتنه کړی وی خو دمحکمی حکم د تورن په برائت صادر شوی وی او یائی په هغه څه حکم نه وی صادر کړی چه څارنوالی ئی غوښتنه کړی وی.
د دی دووحالتونو نه پرته تورن یا څارنوالی د استیناف غوښتنه نه شی کولی بی له دی چه د اعتراض لاندی راغلی حکم د قانون په مخالفت کولی ئی له دی چه د اعتراض لاندی راغلی حکم د قانون په مخالفت او یائی تاویل او تطبیق په خطا باندی بنا شوی وی او یا په حکم کښی بطلان پیښ شوی وی او یا په اجراآتو کښی بطلان راغلی وی او په حکم ئی تاثیر اچولی وی.

دری سوه دری ځلویښتمه ماده: د حق العبد مسئول چه محکمی د ده تدخل د دی قانون د دو سوه نه ځلویښتمی مادی د حکم مطابق منلی وی کولی شی چه د تورن په نفع دهغه حکم استیناف و غواړی چه په جزا ئی دعوی کښی دده خلاف صادر شوی وی.

دری سوه څلور ځلویښتمه ماده: په هغو جرائمو کښی د صادر شوی حکم استیناف چه یوله بله د نه بیلیدونکو جرائمو په باب صادر شوی وی که څه هم مستانف یواځی د دی جرایمو د یوی برخی په باب د استیناف حق لری جواز لری.

دری سوه پنځه ځلویښتمه ماده: هغه حکمونه چه د عدم صلاحیت په باب صادر شوی وی استیناف پری کیدی شی.
د صلاحیت په باب د صادر شوی یو حکمونو استیناف په دی شرط جواز لری چه حاکمه محکمه په دعوی کښی د حکم کولو ولایت ونه لری.

دری سوه شپږ ځلویشتمه ماده: د دری سوه پنځه ځلویښتمی ماده د حکم د رعایت سره سره د تحضیر او تمهیدی احکامو استیناف او دهغو حکمونو استیناف چه په لومړنیو مسایلو کښی صادر شوی دی د موضوع د دعوی د پریکون نه مخکښی جواز نه لری. هر کله چه په اصل موضوع کښی د صادر شوی حکم استیناف وشی د دی قسم احکامو استیناف ورسره پخپله کیږی.

دری سوه اووه ځلویښتمه ماده: د صغیر تورن دهغه حکم استیناف نه قبلیږی چه د ده خلاف د توبیخ یا پلارو مور یا ولی ته دده د سپارلو په باب صادر شوی.

دری سوه اته خلویښتمه ماده: دهغو حکمونو استیناف چه د حقوقی دعوی په باب د جنحې یا قباحت په قضیو کښی د ابتدائیه محکمی له پلوه صادر شوی وی دحق العبد مدعی، د حق العبد مسئول یا تورن له پلوه یواځی د قضیی د حق العبد په باب په دی شرط

جواز لری چه غوښتل شوی عوضونه د هغه نصاب نه زیات وی چه د ابتدائیه محکمی د نهائی حکمونو دپاره ټاکل شوی دی.

دری سوه نه څلویښتمه ماده: د حکم استیناف د حکم د اعلام نه وروسته په لسوور څو کښی د ننه دننه دهغی محکمی د تحریراتو دفتر ته چه حکم ئی صادر کړی دی دغوښتن لیك په وړاندی کولو کیږی.

لوی څارنوال کولی شی چه د حکم د صادریدونه پس په دیر شوو رځو کښی دننه دننه دهغه د استیناف اقدام وکړی. دی داهم کولی شی چه داستیناف غوښتنه دهغی محکمی د تحریراتو دفترته وړاندی کړی چه داستیناف په غوښتن لیك باندی دغور کولو واك لری.

دری سوه پنځو سمه ماده: دهغو حکمونو د استیناف نیټه چه دمحکوم علیه د حکمی حضور له مخه صادریږی د هغه وخت نه حسابیږی چه حکم ده ته اعلام شوی وی.

دری سوه یو پنځو سمه ماده: که چیری یو خصم دلسورو څو په موده کښی د ننه دننه چه داستیناف دپاره ټاکل شوی ده د حکم داستیناف اقدام وکړی نو دده دداسی مقابل لوری د استیناف نیټه چه داستیناف حق لری د دغولسو ورځو د ختیمدونه پس پنځه ورځی اوږدیږی

.

دری سوه دوه پنځو سمه ماده: استیناف هغه ولایت محکمی ته لیږل کیږی چه حاکمه محکمه ئی په قضائی ونډ کښی واقع وی. د محکمی د تحریراتو دفتر مستانف ته د استیناف په غوښتن لیك باندې د غور کولو نیټه ښیی. دا نیټه د دری کاملو ورځو تیریدونه مخکښی نه شی کیدی. څارنوال د دعوی ټول خصوم ټاکلی شوی غوندی ته په حاضریدو باندی مکلفوی.

دری سوه دری پنځوسمه ماده: د دی قانون ددوه سوه دیارلسمی مادی نه د دوه سوه اووه لسمی مادی تر آخره پورې احکام هغی محکمی ته د

خصومو د حاضریدلو په باب چه په استیناف غور کوی هم تطبیقیږی.

دری سوه څلور پنځوسمه ماده: که چیري تورن بندی وی څارنوال مکلف دی چه دی په یو مناسب وخت کښی د هغی سیمې محبس ته ولیږدوی چه د ولایت محکمه پکښی واقع ده په دی صورت کښی د استیناف غوښتن لیك په عاجل صورت د غور لاندی نیول کیږی.

دری سوه پنځه پنځوسمه ماده: دهغه دیوان یو غړی چه په استیناف کښی حکم صادر وی د استیناف د غوښتن لیك په باب راپور جوړوی او دا لاندی ټکی پکښی شاملوی:

الف – د دعوی دپیښو لنډیز.

ب – د اثبات او نفی دلیلونه.

ج: ټولی هغه مسئلی چه په ضمنی صورت په قضیه کښی د بحث لاندی راغلی دی.

د – هغه اجراآت چه تر دغه وخته په قضیه کښی شوی دی.

داریوټ دتیاروونکی له خوا امضاء کیږی او په ټاکلی غونډه کښی دهغه دلوستل کیدونه پس لومړی د مستانف خبری او دلیلونه اوریدل کیږی، وریسی پاتی خصوم خبری کوی او په آخر کښی تورن ته دویناوار ورکول کیږی. دینه پس د ریوټ تیاروونکی او یا د دیوان نور غړی خپلی رائی څرګندوی او په پای کښی محکه د قضیی د پاڼو دلوستلو او په موضوع باندی د لازم غور نه وروسته خپل حکم صادروی.

دری سوه شپږ پنځوسمه ماده: استینافه محکمه پخپله یا دهغه یو قاضی په واسطه چه ددی مقصد دپاره ټاکل کیږی دهغو شاهدانو شاهدی اوری چه د لومړی محکمی په وړاندی ئی اوریدل په کارو دغه

شان دا محکمه د بلې هری هغی نیمګړتیا دپوره کولو اقدام کوی چه د تحقیق په اجراآتو کښی پیښه شوی وی.

استینافیه محکمه په ټولو حالاتو کښی د دی خبری واك لری چه د تحقیق دپوره کولو او د شاهدانو د شاهدی اوریدو د پاره چه کوم امر لازم وګڼی صادرئی کړی.

بې د محکمی له امره هیڅ شاهد په حاضر یدلو نه شی مکلفیدلی.

دری سوه اوو پنځو سمه ماده: که چیري د استیناف غوښتن لیك د څارنوال له پلوه وړاندی شوی وی بې له دی چه وکتی شی چه حکم د تورن په ښه صادر شوی که په بده محکمه کولی شی چه هغه تائید کړی یائی لغو یا تعدیل کړي.

د محکوم به جزا سختول یا د برائت د حکم لغو کول بی له دی چه د محکمی د ټولو قاضیانو د رایو په اتفاق صادر شی اعتبار نه لری.

که چیري د استیناف غوښتن لیك د څارنوال نه غیر له بله پلوه وړاندی شوی وی نو د محکمی واك اختیار د حکم په تائید یا د مستانف په ګټه دهغه په تعدیل پوري منحصر دی.

دری سوه اته پنځوسمه ماده: که چیري لومړی محکمی په اصل موضوع حکم صادر کړ ی وی او استنیافی محکمی ته جوته شی چه په حکم یا اجراآتو کښی بطلان و جود لری نو بطلان سموی او په اصل دعوی کښی حکم کوی.

خو که چیري لومړی محکمی خپل حکم په نه صلاحیت یا دیوی داسی فرعی دفعی په منلو صادر کړی وی چه د هغی په نتیجه کښی ددعوی روان تګ ځندیږی او استینافی محکمه خپل حکم د محکمی د حکم په الغاء او صلاحیت یا د فرعی دفعی په رد او په دعوی باندی د غور کولو په باب صادروی نو په کار دی

چه دغه محکمه قضیه لومړی محکمه ته په اصل موضوع کښی د حکم صادرولو د پاره جار باسی.

دری سوه نه پنځوسمه ماده: که چیرې استینافی محکمی ته جوته شی چه پیښه جنایت دی نو په نه صلاحیت حکم کوی او دعوی د لا زمو تدبیرونو د کولو د پاره څارنوالی ته لیږی.

دری سوه شپیتمه ماده: که چیرې مستانف دا سی تورن وی چه دآزادی په تحدید وونکی حکم باندی محکوم شوی وی او جزاء د قانون له مخه واجب التنفیذ وی اودی د حکم د تطبیق د پاره مربوط مقام ته دعونډی د شروع کیدونه مخکښی حاضرنه شونو د استیناف غوښتن لیك ئی ساقطیږی.

دری سوه یوشپیتمه ماده: که چیرې د عوض ورکولو په باب حکم لغو شی خو د لغو کیدو نه مخکښی په موقت صورت نافذ شوی وی عوض په ستنه جارویستل کیږی.

دوهم باب

په حکم باندی دستری محکمی په وړاندی اعتراض

دری سوه دوه شپیتمه ماده: څارنوالی، محکوم علیه، د حق العبد مدعی او د حق العبد مسئول هر یو په لاندنیو حالاتو کښی د جنایت او جنحی په باب د وروستی محکمی له خوا د صادرو شویو نهائی احکامو خلاف د ستری محکمی په وړاندی اعتراض کولی شی:

الف: په هغه حالت کښی چه د اعتراض لاندی راغلی حکم د قانون په مخالفت، یا د قانون په تطبیق یا تاویل کښی په خطاء باندی بنای شوی وی.

ب: په هغه حالت کښی چه په حکم کښی بطلان پیښ شوی وی.

ج: په هغه حالت کښی چه په اجراآتو کښی یو داسی بطلان پیښ شوی وی چه په حکم ئی تاثیر اچولی وی.

د : په هغه حالت کښی چه حکم د چا په مرګ صادر شوی وی.

که چیري د چا په مرګ باندی صادر شوی حکم دپورتنو فقرو له جملې څخه د یوی په اساس هم د غور د پاره ستری محکمی ته وړاندی نه کړی شونو څارنوالی د قانون د حکم له مخه مکلفه ده چه دغه حکم د غور د پاره ستری محکمی ته وړاندی کړی.
د حق العبد د مدعی او د حق العبد د مسئول له پلوه اعتراض یواځی د قضیی د حق العبد په باب کیدی شی.
محکمه د احالت چه اجراآت د دعوی په جریان کښی د قانون مطابق شوی دی اصلی حالت پیژنی خوسره د دی هم ذیدخل شخص دا کولی شی چه دا ثابته کړي چه دا اجراآت یا اهمال شوی او یا د قانون خلاف شوی دي، خو په دی شرط چه په محضر کښی داسی یو تذکر موجود وی د دغو اجراآتو د خلاف اثبات یوازی د تزویر د اعتراض په لار کیدی شی.

دری سوه دری شپیتمه ماده: څارنوالی، د حق العبد مدعی او د حق العبد مسئول هریو کولی شی چه د خپل اختصاص په برخه کښی په هغه حکم باندی د ستری محکمی په وړاندی اعتراض وکړی چه د جنایاتو د محکمی نه د جنایت په تورن باندی پشی شا صادر شوی وی.

دری سوه څلور شپیتمه ماده: هغه حکمونه چه د موضوع دپریکړی نه مخکښی صادریږی دستری محکمی په وړاندی د اعتراض لاندی نه راځی بې له دی چه ددغو حکمونو په نتیجه کښی د دعوی روان تګ وځندیږی.

دری سوه پنځه شپیتمه ماده: که چیري صغیر تورن په توبیخ، یا پلار و مور یا ولی او یا یو امانتګرو شخص ته په سپارلو محکوم شوی وی په دی حکم باندی د ستری محکمی په وړاندی دده اعتراض نه اوریدل کیږی.

دری سوه شپږ شپیتمه ماده: په حکم باندی اعتراض د حاکمی محکمی د تحریراتو دفتر ته په غوښتن لیك وړاندی کولو کیږی، دا

غوښتن لیك باید د حضوری حکم له نیتی یا محکوم علیه ته د غیابی حکم د اعلام له نیتی نه پس په څلویښتو ورځو کښی دننه دننه وړاندی کړی شی هغه دلیلونه چه اعتراض پری بنا شوی دی هم باید په دغه موده کښی دننه وړاندی کړی شی سره د دی هم که چیري حکم په برائت صادر شوی وی او معترض د حکم له صادریدو څخه پس په دیر شو ورځو کښی د ننه دننه د تحریراتو دفتر ته هغه د نه سپارل کیدو تصدیق حاصل کړی اعتراض له دلیلونو سره دهغه نیتی نه پس چه دتحریراتو په دفتر کښی دحکم سپارل کید نه ده ته اعلان شوی ده په لسو ورځو کښی د ننه دننه منل کیږی. په دی حالت کښی معترض مکلف دی چه د دغه تصدیق حاصلو لو دپاره کوم غوښتن لیك ورکوی په هغه کښی د محکمی په هستوګنځی کښی پر ځای د دی دپاره و ټاکی چه ده ته پکښی د حکم سپارل ابلاغ شی که داسی نوی نو ده ته د تحریراتو په دفتر کښی د حکم ابلاغ معتبر ګڼل کیږی.

دری سوه اووه شپیتمه ماده: که چیري په پورتنی ماده کښی درج شوی اعتراض د څارنوالی له خوا شوی وی نو په کار دی چه دلیلونه ئی کم نه کم د څارنوال له خوا امضاء شوی وی.

دری سوه اته شپیتمه ماده: د ستری محکمی په وړاندی دهغو دلیلونو غیر چه د دری سوه اووه شپیتمی مادی په درج شوی موده کښی دننه دننه ئی ذکر شوی دی په نورو دلیلونو تکیه نشی کیدی سره د دی هم ستره محکمه د خپل قناعت له مخه دا کولی شی چه یو حکم د تورن په ښیګړه مات کړي خوپه دی شرط چه دا جوته کړی چه حکم د قانون په مخالفت یا دهغه په تطبیق او تاویل کښی په خطاء باندی بنا شوی دی یا دا چه حاکمه محکمه د قانون د احکامو مطابق تشکیل شوی نه ده یا د دعوی دپریکړی

ولایت نه لري او یا دا چه د حکم نه پس د داسی قانوني اعتراض مورد پیښ شوی دی چه د دعوی په پیښنه کښي تطبیق کیږي.

دری سوه نه شپیتمه ماده: محکمه د اعتراض په باب خپل حکم په هغه رپوټ باندی د قناعت نه وروسته صادروی چه د اعضا وو له جملی ځخه د یوه له خوا په دغه باب تیارشوی دی. محکمه کولی شی چه که لازمه وی د څارنوالی، خصومو یا د هغوی د مدافعینو ویناوی واوری.

دری سوه او یایمه ماده: که چیري اعتراض یا دلیلونه د خپلی مقرری نیتیی نه وروسته وړاندی کړی شول محکمه دهغو په نه منلو حکم کوی.

که چیري اعتراض ومنل شی او د دری سوه دوه شپیتمی مادی دمندرج لومړی حالت په اساس بناوی نو محکمه خطاء سموی او د قانون مطابق خپل حکم صادروی، او که چیري اعتراض د دغی مادی د مندرج دوهم، دریم یا څلورم حالت په اساس بناوی نو محکمه حکم ماتوی او دعوی حاکمی محکمی ته جار باسی چه پکښی د داسی قاضیانو له پلوه حکم صادر شی چه اکثریت ئي د لومړنو قاضیانو نه غیروی. سره د دی هم ستره محکمه کولی شی چه که لازمه وګڼی دعوی بلی محکمی ته وسپاری.
که چیري مات شوی حکم د استینافی محکمی یا د جنایاتو د محکمی له پلوه د داسی جنحی په باب صادر شوی وی چه د محکمی په غونډه کښی پیښه شوی وی نو دعوی هغی محکمی ته لیږل کیږل چه اساساً په هغی باندی د غور کولو صلاحیت لری او دغه محکمه دعادی قواعدو مطابق په دعوی باندی غور کوی.

دری سوه یو او یایمه ماده: که چیری د حکم اسباب په قا نون کښی په خطاء باندی مشتمل وی او یا د قانونی متن په ذکر کښی خطاء پیښنه

شوی وی په هغه حالت کښې چه محکوم به جزا د جرم د جزا د قانون مطابقه وی نو دحکم ماتول جواز نه لری بلکه ستره محکمه پیښه شوی خطاء سموی.
د حکم ماتول یوازی په هغه برخه کښې کیږی چه په هغو دلیلونو پوری مربوط وی چه معترض پری استناد کوی بی له دی چه د حکم ویش ناممکن ښکاره شی.

دری سوه دوه او یا یمه ماده: که چیری اعتراض د څارنوالی له پلوه نه وی وړاندې شوی حکم یواځی د معترض په باب ماتیږی بی له دی چه د اعتراض دلیلونه د نورو تورنو سره هم تړون ولری، په دغه حالت کښې که څه هم ددوی له خوا اعتراض نه وی وړاندی شوی محکمه د دغو تورنو په باب هم دحکم د ماتولو حکم صادروی.

دری سوه دری او یا یمه ماده: که چیری د حکم ماتو نه د څارنوالی نه غیر د جګړه والو خواو له جملی څخه دیوه د غوښتن لیك له مخه شوی وی د اماتونه دده په اعتراض باندی تاثیرنه کوی.

دری سوه څلور او یایمه ماده: که چیری د هغی محکمی په حکم باندی چه دعوی ورسپارل شوی ده په دوهم وار اعتراض وشی ستره محکمه په اصل موضوع کښې حکم صادروی او په دی حالت کښې دهغو قاعدو پیروی کیږی چه د ارتکاب شوی جرم په محاکمه کښې تطبیقیږی.

دری سوه پنځه او یایمه ماده: که چیری د اعتراض لاندی راغلی حکم د یوی داسی قانونی دفعی په قبول باندې شوی وی چه د دعوی دروان تګ مخه نیسی او ستری محکمی داحکم مات کړ او دعوی ئی حاکمی محکمی ته د غور د پاره وسپارله نو حاکمه محکمه د ستری محکمی د حکم په عکس باندی حکم نه شی صادرولی.
دغه شان هغه محکمه چه په اصل موضوع کښې حکم صادروی په هیڅ حالت کښې دانه شی کولی چه دهغه څه په عکس چه د

جزائی دیوانو عمومی هیئت په ستره محکمه کښی مقر کړی دی
حکم صادر کړی.

دری سوه شپږ او یا یمه ماده: که چیري اعتراض د موضوع په لحاظ رد کړی شی معترض په هیڅ حالت کښی دا نه شی کولی چه په عین حکم باندی بل اعتراض د هر دلیل سره چه وی وړاندی کړی.

دری سوه اووه او یایمه ماده: که چیري معترض د آزادی په تحدیدوونکی جزا باندی محکوم وی او د غونډی د شروع نه مخکښی د حکم د تنفیذ د پاره مربوط مقام ته حاضر نه شی اعتراض ساقطیږی. که چیري معترض دا شرط په ځای کړی او اعتراض د محکمی د غور لاندی وی محکمه کولی شی چه معترض په کفاله خوشی کړی.

دری سوه اته اویایمه ماده: د دی باب د پورتنو مادو د احکامو د رعایت سره سره که چیري حکم په حضوری صورت د اعدام په جزا صادر شوی وی څارنوالی مکلفه ده چه قضیه ستری محکمی ته د حکم په باب د خپلو لیکلو نظر یا تو سره د دری سوه اووه ویشتمی مادی په درج شوی موده کښی د ننه د ننه ستری محکمی ته وړاندی کړی. محکمه د دی قانون د دری سوه اته شپیتمی مادی د دوهمی فقری او د دری سوه او یایمی مادی د دوهمی او دریمی فقری مطابق خپل حکم صادروی.

دریم باب
نوی نظر
دری سوه نه او یایمه ماده: په لاندینو حالاتو کښی د جنایت او جنحی په قضیو کښی د جزا په باب صادر وشو یو حکمونو باندی د نوی نظر غوښتنه کیدی شی:
الف: په هغه حالت کښی چه تورن د قتل په جرم کښی محکوم علیه شی او بیا هغه څوك ژوندی و موندل شی چه د وژلو ادعائی شوی ده.
ب: په هغه حالت کښی چه په یو چا باندی دیوی پیښی له در که حکم صادر شی او بیا د همدغی پیښی له در که په بل چا باندی حکم صادر شی او د دواړو حکمونو تر منځه داسی تناقض موجود وی چه ترینه د دواړو محکوم علیه له جملې څخه دیوه برائت معلوم وی .
ج: په هغه حالت کښی چه شاهدان یا اهل خبره د دروغو د شهادت ویلو له در که د قانون مطابق په جزا محکوم شی یا په هغه مستند تزویر باندی حکم صادر شی چه په دعوی باندی دغور کولو په وخت وړاندی شوی وی، په دغو دواړو حالتونو کښی دا شرط ده چه د شاهدانو شاهدی یا د اهل خبره و رپوټ یا ذکر شوی مستند تزویر په حکم کښی موثر واقع شوی وی.
د: په هغه حالت کښی چه جزائی حکم د یوی حقوقی محکمی نه په صادر شوی حکم باندی بنا شوی وی او د دغی حقوقی محکمی نه په صادر شوی حکم باندی بنا شوی وی او د دغی حقوقی محکمی حکم لغو کړی شی.
ه: په هغه حالت کښی چه د حکم نه وروسته د اسی پیښی حادثی یا څرګندی شی یا داسی پاڼی وړاندی کړی شی چه د محاکمی

په وخت کښې معلومې نه وی او امکان لری چه دغه پیښې یا
پاڼی د محکوم علیه برائت ثابت کاندی.

دری سوه اتیایمه ماده: د دری سوه نه او یایمی مادی په منډرجو لومړنو څلورو حالتونو کښې لوی څارنوال او محکوم علیه او که دی پخپله مفقود یا د اهلیت فاقد وی نو دده قانونی نماینده او که مړوی نود ده اقارب یا زوج کولی شی چه دنوی نظر غوښتنه وکاندی. که چیري د نوی نظر غوښتنوال د څارنوالی نه غیر بل څوك وی نو په کاردی چه غوښتن لیك لوی څارنوال ته وړاندی کړی، په دی غوښتن لیك کښې هغه حکم چه پری د نوی نظر غوښتنه شوی د نوی نظر د لیلونو سره ذکر کیږی او هغه مستندات چه نوی نظر تائید وی ورسره یوځای کیږی.

لوی څارنوال د نوی نظر غوښتن لیك بی له دی چه وګوری چه پخپله د ده له خوا وړاندی شوی یا دبل چاله پلوه دشویو تحقیقاتو سره یو ځای د رپوټ په ملتیا ستری محکمی ته وړاندی کوی او پکښې خپله نظر یه او دلیلونه څرګند وی.

څارنوالی مکلفه ده چه د نوی نظر غوښتن لیك د رسیدو د نیټی نه پس په دری میاشتو کښې د ننه دننه ستری محکمی ته وړاندی کړی.

دری سوه یو اتیایمه ماده: د دری سوه نه او یا یمی مادی په درج شوی پنځم حالت کښې د نوی نظر غوښتنه کول که دا غوښتنه ځانله د ده له خوا شوی وی که د ذیدخلو اشخاصو د مراجعی له مخه، یواځی د لوی څارنوال په صلاحیت کښې دی. که چیري لوی څارنوال د نوی نظر غوښتنه لاژمه وګڼی نو د نوی نظر غوښتن لیك د هغو تحقیقاتو سره چه کړی ئی دی هغی ټولنی ته وړاندی کوی چه د ستری محکمی د یو غړی او د استیناف محکمی له دوو غړو څخه جوړه ده او د مربوطو محکمو د عمومی ټولنې له خوا ټاکل کیږی. لو څارنوال پخپل غوښتن لیك کښې هغه پیښه

یا هغه لیکلی مستند چه تکیه پری شوی ده بیانوی. دغه ټولنه د پاڼو له کتنی او که لاژم ئی وګڼی د تحقیق له پوره کولو ورسته دغوښتن لیك په باب تصمیم نیسی ا و که هغه و منی نوغښتن لیك ستری محکمی ته سپاری.

په هغه تصمیم باندی چه د لوی څارنوال یا د ذکر شوی ټولنی له خوا د نوی نظر دغوښن لیك د منلو یا نه منلو په باب نیول کیږی اعتراض نه شی کیدی.

دری سوه دوه اتیایمه ماده: څارنوالی مکلفه ده چه د جګړی دواړه خواوې هغې غونډې ته د حاضریدو د پاره چه د نوی نظر په غوښتن لیك باندی د ستری محکمی په وړاندی د غور په باب ټاکل شوی ده کم نه کم دری ورځی دغوندی دکیدونه مخکښی خبری کړي.

دری سوه دری اتیایمه ماده: ستره محکمه د څارنوالی او دواړو جګړه والو خواو د ویناو له اوریدو او د هغه تحقیق د کیدو نه پس چه اجرائی پخپله یا د نورو کسانو په لاس لاژمه وګڼی دغوښتن لیك په باب خپل تصمیم نیسی. که چیري محکمه غوښتن لیك و منی نو حکم لغو کوی او که چیري د تورن برائت په ډاګه وی نو دی بری الذمه کوی او که چیري دده برائت په ډاګه نه وی نو دعوی حاکمی محکمی ته سپاری چه دغه محکمه د نورو قاضیانو په واسطه په موضوع کښی حکم صادر کړی.

ستره محکمه پدی حالت کښی هم کولی شی چه پخپله په اصل موضوع کښی حکم صادر کړی.

که چیري د محاکمی جارویستنه له دی کبله ممکنه نه وی چه یا محکوم علیه مړوی یا معتوه وی یا جزائی دعوی د زمانی په اوښتو ساقطه شوی وی یا نور داسی څه وی نو ستره محکمه د دعوی په موضوع غور کوی او یوازې هغه حکم لغو کوی چه خطاء ئی د محکمی په وړاندی څرګنده وی.

دری سوه څلور اتیایمه ماده: که چیري محکوم علیه ومری او د نوی نظر غوښتن لیك د ده د اقاربو یا زوج له خوا وړاندی کړی شوی نه وی محکمه دعوی دهغه شخص په مخکښی چه دمړه د حیثیت د دفاع دپاره ئی ټاکی د غور لاندی نیسی او که لاژمه شی نو د هغه څه په لری کولو باندی حکم کوی چه د مړه حیثیت ئی خړپړ کړی دی.

دری سوه پنځه اتیایمه ماده: د نوی نظر د غوښتن لیك په نتیجه کښې د حکم تنفیذ نه ځنډول کیږی بې له دی چه حکم د چاپه مرګ صادر شوی وی.

دری سوه شپږ اتیایمه ماده: هر حکم چه د نوی نظر دغوښتن لیك په نتیجه کښی د تورن په برائت صادر شی د دولت په لګښت په رسمی جریده او یوه بله هغه جریده کښی چه ذیدخل شخص یې و ټاکی نشریږی.

دری سوه اووه اتیایمه ماده: که چیري د اعتراض لاندی راغلی حکم لغو کړی شی نو د عوض هغه مقدار چه ادا شوی دی اعاده کیږی. دا حکم د زمانی په اوښتو د حق په ساقطیدو پوری د مربوطو قاعدو درعایت سره سره عملی کیږی.

دری سوه اته اتیایمه ماده: که چیري د نوی نظر غوښتن لیك و نه منل شی نو له نوی سر د هغه بیا وړاندی کول د عین هغو پیښو له مخه چه مخکښی پری استناد شوی دی نه شی کیدی.

دری سوه نه اتیایمه ماده: هغه حکمونه چه دنوی نظر د غوښتن لیك له مخه د دعوی په موضوع کښی د ستری محکمی نه غیر صادریږی په ټولو قانونی لارو د اعتراض لاندی راتلای شی. د نوی نظر د غوښتن لیك له مخه تورن په هیڅ صورت دهغی جزا نه چه مخکښی ورته ټاکل شوی ده په زیاته سخته جزا نه شی محکومید لی.

څلورم باب

د قطعي حکمونو ارزښت

دری سوه نوی یمه ماده: جزائی د عوی دهغه تورن په باب چه پری سوره شوی او دهغو پیښو په باب چه ده ته ئی نسبت شوی دی دبرائت یا الزام د قطعي حکم په صادر یدلو پای ته رسیږی. کله چه دیوی جزائی دعوی په موضوع کښی حکم صادر شی په هغی باندی له نوی سره غور کول بی د اعتراض د هغو لارونه چه په قانون کښی ټاکلی شوی دی جواز نلری.

دری سوه یو نوی یمه ماده: د یوی جزائی دعوی په باب د قطعي حکم د صادر یدو نه پس بیا دنویو دلیلونو یا حالاتو د راڅرګندیدو یا د جرم د قانونی وصف د تغییر په اساس هغه د غور لاندی نه شی نیول کیدی.

هغه جزائی حکم چه د جزائی دعوی په موضوع کښی د جزائی محکمی له پلوه به برائت یا الزام صادریږی د حقوقی محکمو په وړاندی په هغه دعوی کښی چه لاخو په قطعي صورت حل و فصل شوی نه ده د جرم دپیښی، د جرم د قانونی وصف او مرتکب ته دهغه د نسبت په لحاظ د محکوم به شی ارزښت لری.

په دې باب د برائت په حکم کښی دا دواړه اړخونه شامل دی چه د تور د نفی په اساس او که د دلیلونو د نه کفایت له مخه صادر شوی وی خوکه چیري حکم په دی اساس صادر شوی وي چه د تور لاندی راغلی فعل د جزا مستوجب نه دی نو بیا جزائی حکم د محکوم به شی ارزښت نه حاصلوی.

دری سوه دری نوه یمه ماده: هغه حکمونه چه دحقوقی محکموله پلوه د مالی معاملو په مسئلو کښی صادریږی د جزائی محکموپه وړاندی د جرم د پیښی او مرتکب ته د نسبت په لحاظ د محکوم به شی ارزښت نه لری.

دری سوه څلور نوی یمه ماده: هغه حکمونه چه د شخصیه احوالو په باب د حقوقی محکموله پلوه صادریږی د جزائی محکمو په وړاندی په هغو مسئلو کښی چه د دعوی پریکون وریوری مربوط دی د محکوم به شی ارزښت لری.

څلورم کتاب

لومړی باب

واجب التنفیذ حکمونه

دری سوه پنځه نوی یمه ماده: هغه جزا چه په قانون کښی ټاکل شوی ده بی له هغه حکمه چه دیوی واکمنی محکمی له پلوه صادر شوی وی د هیڅ جرم په باب تطبیقیدلی نه شی.

دری سوه شپږ نوی یمه ماده: د جزائی محکمو له خوا صادر شوی حکمونه چه ثوپوری قطعیت ونه مومی نه تطبیق کیږی بی له هغو مواردو چه قانون ئی صریحا اجازه ورکاندی.

دری سوه اوونوی یمه ماده: په جزائی دعوو کښی د صادرو شویو حکمونو تطبیق ددی قانون په حکمونو برابر دڅارنوالی دغوښتنی له مخه کیږی.

دری سوه اته نوی یمه ماده: د حق العبد په دعوی کښی دصادر شوی حکم تطبیق د حقوقی اجراآتو د قاعدو مطابق د حق العبد د مدعی د غوښتنی له مخه کیږی.

دری سوه نه نوی یمه ماده: څارنوالی مکلفه ده چه د جزائی د عوو په باب دصادرو شویو واجب التنفیذ حکمونو د په ځای کولو دپاره اقدام وکړی، څارنوالی په دی لاره کښی د امنیه قواو نه کومك غوښتنی شی.

څلور سومه ماده: د نقدی جزا او لګښتو نو په باب صادر شوی حکمونه که څه هم استیناف ئی شوی وی بې له ځنده واجب التنفیذ دی. دغه شان دغلا یا د غلاپه ارتکاب باندی د شروع کولو له مخه د حبس په باب صادر شوی حکمونه او هم د متکرر تورن یا دهغه

چا په خلاف صادر شوی حکم چه په افغانستان کښی یو ټاکلی هستوګنځی نه لری بی له ځنډه واجب التنفیذ دی او دغه شان د تورن د حبس په باب د محکمی حکم په تولو حالاتو کښی واجب التنفیذ دی او دغه شان د تورن د حبس په باب د محکمی حکم په تولو حالاتو کښی واجب لتنفیذ دی او یا دا چه تورن کفاله ورکړی چه د حکم د استیناف او د هغه د میعاد تیریدو په صورت کښی به د حکم د تنفیذ نه غاړه نه غړوی او چه کله د حکم استیناف وشی دی به غونډی ته حاضریږی او د صادر شوی حکم نه به مخ نه اروی. هغه مبلغ چه په داسی حالاتو کښی ئی د کفالی په حیث وراندی کونه واجب ده د حبس د جزا په حکم کښی ټاکل کیږی.

که چیري تورن په توقیف کښی وی محکمه کولی شی چه د حکم د موقت تنفیذ امر صادر کړي.

ځلور سوه یوه ماده: هر کله چه ددی قانون د ځلور سومی مادی د حکم مطابق د حبس جزا نافذه شوه د آزادی تحدیدوونکی جزاوی هم چه د حبس له جزا سره یوځای د محکمی په حکم کښی شاملی شوی دی تنفیذ کیږی.

ځلورسوه دوهمه ماده: دارالتادیب یا بل ځای ته د تورن دلیږلو یا د پلار یا ولی نه غیر بل چاته دهغه دسپارلو حکم که استیناف ئی هم شوی وی واجب التنفیذ دی.

ځلور سوه دریمه ماده: که چیري تورن په توقیف کښی وی او حکم د تورن په برائت یا په داسی جزا شوی وی چه تطبیق حبس ئی نه غواړی او یا په صادر شوی حکم کښی د تنفیذ د ځنډولو امر شوی یا تورن په توقیف کښی محکوم بها موده پوره کړی وی تورن سمدستی خوشی کیږی.

ځلور سوه ځلورمه ماده: ددی فصل په پورتنو مادو کښی د درج شویو حالاتونه پرته ددی قانون په دری سوه نه ځلویښتمه ماده کښی د درج

شوی استیناف غوښتنی په میعاد او په دغه موده کښی د ننه په غوښتل شوی استیناف باندی دغور په دوران کښی د حکمونو تطبیق ځندیږی.

ځلور سوه پنځمه ماده: محکمه په هغه وخت کښی چه د حق العبد مدعی ته د تضمیناتو وروکولو په باب خپل حکم صادروی که څه هم استیناف ئی شوی وی کولی شی چه د ټول محکوم بها یا دکفالی له ورکړی سره د ځینی محکوم بها مبلغ د موقت تنفیذ امر وکړی او محکمه کولی شی چه محکوم له دکفالی د ورکړی نه معاف کړي.

دوهم باب

د اعدام د جزا تنفیذ

د شخص د مرګ د حکم د قطعیت د پاره د تمیز د مربوط د یوان د غړو د رایو اتفاق شرط دی.

ځلور سوه شپږ مه ماده: کله چه د شخص د مرګ حکم ددی قانون د احکامو مطابق قطعیت و مومی د قضیئی پاڼی له فیصلی سره د هغی له صادریدو نه پس په یوه هفته کښی دننه د قاضي القضات په واسطه با چاته وړاندی کیږی، په هغه صورت کښی چه با چا د محکوم علیه د ښښنې یا دده د جزا دتبدیل امر صادر نه کړی او فیصله امضا کړي حکم په ځای کیږی.

ځلورسوه اوومه ماده: په مرګ محکوم علیه د خارنوالی په امر د عدل د وزیر د لارښودنې لاندی د حکم تر تطبیقه پوری په محبس کښی ساتل کیږی.

ځلور سوه اتمه ماده: په مرګ باندی د محکوم علیه اقارب کولی شی چه د حکم د تطبیق نه تریوی ورځی پخوا پوری له ده سره لیدل کتل وکړی. دمحبس اداره مکلفه ده چه په موضوع باندی د محکوم علیه اقارب خبر کړي.

څلورسوه نهمه ماده: که چیري د محکوم علیه دین د مذهبی و اجباتو د اجرا ایجاب کاوه نو لاژمی اسانتیاوی ورته برابر ولی شی.

څلورسوه لسمه ماده: د مرګ جزا په محبس کښی دننه یا په یو بل پټ ځای کښی د څارنوالی دلیکلی غوښتنی له مخه چه ددی قانون د څلور سوه اوومی مادی د مندرجو اجراآتو په کولو مشتمله وی تطبیقیږی.

څلورسوه یوو لسمه ماده: د مرګ جزا دڅارنوالی دیو غړی، د محبس د آمر، د محبس د ډاکتر یا دیو بل داسی داکتر په مخکښی چه دڅارنوالی له خوا موءظف شوی وی تطبیقیږی.

د مرګ دحکم د تنفیذ په وخت کښی دحق العبد مدعی او د محکوم علیه مدافع وکیل ته هم د حاضریدو اجازه ورکول کیږی د تنفیذ په وخت کښی باید چه د مرګ په باب د صادر شوی حکم متن او هغه تور چه په محکوم علیه باندی د مرګ د حکم د صادریدوباعث شوی دی د حکم د تطبیق په ځای کښی حاضرینو ته ولوستل شی.

که چیري محکوم علیه څه ویل غواړی نو د څارنوالی غړی هغه لیکی او په محضر کښی ئی درجوی.

کله چه تنفیذ پای ته ورسیږی د څارنوالی غړی موضوع په محضر کښی قیدوی او د محکوم علیه د و فات او د وفات د پیښیدو د ساعت په باب د ډاکتر تصدیق اخلی.

څلور سوه دولسمه ماده: د مرګ د جزا تنفیذ د عامی رخصتی په ورځو کښی جواز نه لری.

څلور سوه دیار لسمه ماده: که چیري په مرګ محکوم علیه یوه حامله ښځه وی دهغی د جزا تطبیق د حمل د زیږیدو نه ته تر دوه میاشتی وروسته مودی پوری ځنډیږی.

څلورسوه څوار لسمه ماده: که چیري په مرګ محکوم علیه داسی اقارب ونه لری چه دده د کالبوت د سپارلو غوښتنه وکړی نو کالبوت د

دولت په لګښت دشریعت په احکامو برابر خښیږی. خښول باید چه بې له احتفاله پای ته ورسیږی.

دریم باب

دآزادۍ د تحدیدوونکو جزاګانو تنفیذ

څلور سوه پنځلسمه ماده: د آزادۍ د تحدید وونکو جزاګانو احکام د څارنوال د امر له مخه د عدل د وزیر په لارښو نه تنفیذیږی.

څلور سوه شپاړسمه ماده: هغه څوك چه دمحکوم بها حبس موده ئی له دری میاشتو زیاته نه وی کولی شی چه ددی قانون د څلور سوه اته پنځوسمی مادی او ورپسی موادو په احکامو برابر غوښتنه وکړی چه له ده څخه دی د زندان نه بهر کار و اخستل شی خو په دی شرط چه د قانون احکامو دی د داسی غوښتنی کولو نه محروم کړی نه وی.

څلورسوه اوو لسمه ماده: هغه ورځ چه تنفیذ پکښې شروع کیږی د محکوم علیه د جزا په موده کښې حسابیږی. محکوم علیه د جزا د مودی د ختم د ورځی په سباله د بندیانو د خلاصون په ټاکلی ساعت خوشی کیږی.

څلور سوه اتلسمه ماده: که چیري د تورن د محکوم بها حبس موده څلیرویشت ساعته وی د هغی تنفیذ د ده د ګرفتارۍ په دوهمه ورځ د بندیانو د خلاصون په تاکلی ساعت پای ته رسیږی.

څلور سه نولسمه ماده: د آزادۍ د تحدیدوونکی جزا د مودی شروع د واجب التنفیذ حکم له مخه دتوقیف د مودی او ګرفتارۍ د مودی د مجرا کولو د رعایت سره سره د ګرفتارۍ د ورځی نه شروع کیږی.

څلور سوه شلمه ماده: که چیري تورن د هغه جرم ته دکوم له کبله چه توقیف شوی دی برائت حاصل کړی دده توقیف موده دهغه بل جرم په محکوم بها موده کښې چه ده ئی د توقیف په دوران کښې

ارتکاب کړی دی یا په دغه دوران کښې د هغه په باب له ده نه تحقیق شوی دی مجری کیدی شی.

څلورسوه یویشتمه ماده: که چیري د آزادی تحدیدوونکی جزا دګنو جرمونو له کبله وی نو دتوقیف د مودی طرح لومړی له جزاګانو کیږی.

څلورسوه دوه ویشتمه ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا باندی محکوم شوی شخص یوه داسی ښځه وی چه د شپږمی میاشتی یا دهغی نه دزیاتی مودی حمل یې په ګیډه وی نو د حمل د زیږولونه تر دوو میاشتو وروستو مودی پورې دهغی د جزا د تنفیذ ټالول جواز لری او په دی صورت کښی د محکوم علیه سره ددغې مودی ترتیریدو پوری د توقیف شوی شخص په څیر معامله کیږی.

څلورسوه درویشتمه ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا یاندی محکوم شوی شخص په داسی ناروغی اخته وی چه پخپله دغه ناروغی یا د جزا د تنفیذ له کبله دهغه ژوند په خطر کښی اچوی نو دجزا دتنفیذ ټا لول جواز لری.

څلور سوه څلیرویشتمه ماده: که چیري د آزادی په تحدید وونکی جزا باندی محکوم شوی شخص لیونی شی د جزا تنفیذ دده تر په سد کیدو پوری ځنډول کیږی او څارنوالی کولای شي چه دعقلی ناروغیو د علاج یو مرجع ته دده دلیږدولو امر صادر کړي. په دی حالت کښې دکتېنی او علاج موده له محکوم بها موده څخه طرح کیږی.

څلور سوه پنځو یشتمه ماده: که چیري ښځه او میره دداسی مودی په حبس محکوم شی چه له یوه کاله زیاته نه وی که څه هم دغه حکم د مختلفو جرمونو په اثر صادر شوی وی که چیري مخکښی نه وی محبوس شوی او که څه هم د دواړو جرمونه یو له بله مختلف وی د دوی دواړو له جملې څخه د یوه د جزا د تنفیذ ټالول دبل ترخلاصون پوری جواز لری خو په دی شرط چه دوی د یو داسی

صغیر متکفل وی چه عمر ئی له پوره پنحلسو کلونونه اوښتی نه وی او په افغانستان کښی د هستوګنی یو ځرګند ځای ولری.

څلورسوه شپږ ویشتمه ماده: په هغو حالاتو کښی چه د محکوم علیه د جزا د تنفیذ ټالول جائز وی څارنوالی کولی شی چه د محکوم علیه نه دداسی نغدی کفالې غوښتنه وکړی چه دټالولو د سبب دپورته کیدونه وروسته له تنفیذ څخه ونه تښتی، دنقدی کفالی مبلغ د ټالولو په امر کښی ټاکل کیږی.څارنوالی د محکوم علیه د تیښتی دمخ نیوی دپاره د احتیاط له مخه نور هغه شرایط چه لازم ئی وګڼی په محکوم علیه باندی ایښودی شی.

څلور سوه اووه ویشتمه ماده: په قانون کښی د درج شویو حالاتونه پرته دجزا دمحکوم بها مودی له تیرولونه اول د محکوم علیه خلاصون جواز نه لری.

څلور سوه اتویشتمه ماده: د هغو محکوم علیهم صغیرانو خلاصون چه د څارنوالی د غوښتنی له مخه دارالتادیب یا بل ځای ته سپارل شوی دی د دارالتادیب یا بل ځای د آمر د رائی له اخستلو پس کیږی.

څلور سوه نه ویښتمه ماده: په هغو کسانو باندی دازادی د تحدیدوونکی جزا تنفیذ چه د خپل عمر اوولسم کال ته نه دی رسیدلی په خاصو ځایونو کښی او د نورو محکوم علیه نه بیل کیږی.

څلورم باب

مشروط خلاصون

څلور سوه دیرشمه ماده: کله چه د آزادی د تحدیدوونکی جزا په قطعی حکم محکوم شوی شخص د خپلی جزا دری ربعې په محبس کښی تیرې کړی او په محبس کښی دده ګوزاره دهستوګنی په موده کښی دده دنفس د اصلاح کیدو ډاډ ورکوی نو د ده مشروط خلاصون جواز لری بې له دی چه دده خلاصون عامه امنیت ته

خطره راولاړه کاندی. هغه موده چه محکوم علیه ئی باید په زندان کښی تیره کړی په هیڅ صورت باید له نهو میاشتو کمه نه وی.
که چیري جزا عمری بندوی نو د محکوم علیه مشروط خلاصون په زندان کښی له پنځلسو کلونو تیرولونه مخکښی جواز نه لری.
څلورسوه یو دیرشمه ماده: که چیري هغه جزاګانی ګښی وی چه شخص پری دهغو جرمونو له کبله محکوم شوی دی چه زندان ته له ننو تلو مخکښی یی د هغو ارتکاب کړی وی نو مشروط خلاصون ئی د جزا د پاتی ټول وخت او د هغی جزا د مودی څخه حسابیږی چه د دغه جرم کولوله کبله پری محکوم شوی دی.
څلور سوه دوه دیرشمه ماده: که چیري د آزادی په تحدیدوونکی جزا باندی محکوم علیه په توقیف کښی داسی موده تیره کړی وی چه د محکوم بها مودی نه د طرح کولو قابله وی نو په دی صورت کښی، مشروط خلاصون د ټولی محکوم بها مودی له مخه کیږی. د عفوي دصادریدو له مخه د جزا تخفیف دهغی مودی په حساب کښی نه شی نیول کیدی چه تیرول ئی د مشروط خلاصون د پاره ضروری دی.
څلور سوه دری دیرشمه ماده: مشروط خلاصون تر هغه وخته پوری جواز نه لری چه څو محکوم علیه ټول هغه محکوم بها مالی التزامونه تحویل کړی نه وی چه د ابتدائیه محکمی له خوا پری د جرم له کبله محکوم شوی دی. خو په دی شرط چه د محکوم علیه له وا که د دغو مالی التزامونو تحویلی محاله ونه ګڼله شی.
څلور سوه څلور دیرشمه ماده: مشروط خلاصون د داخله وزارت د محبسونو د لوی آمر په پیشنهاد او د عدل دوزیر په موافقه کیږی.

څلور سوه پنځه دیرشمه ماده: هغه شرطونه چه مشروط خلاصیدونکی باید د هغو مراعات وکړی د عدل د وزیر له خوا ټاکل کیږی.

د غه شان هغه شرطونه هم چه لکه په ټاکلی ځای کښی د اوسیدو، د معیشت د طرز، د ښې ګوزاری د ضمانت ورکولو په باب په ده ایښودل کیږی د عدل د وزیر په امر کښی څرګند ښودل کیږی.

څلورسوه شپږ دیرشمه ماده: بندی د مشروط خلاصون د امر سره مربوطی اداری ته سپارل کیږی چه د دغه امر د اجرا کولو او هم د یوی داسی تصدیق پاڼی د ورکولو په باب چه د محکوم بها جزا نوم، د هغی موده، د هغی د تیریدو ټاکلی نیټه او د مشروط خلاصون نیټه پکښی درج شوی وی اقدام وکړی، هغه شرطونه چه باید مشروط خلاصیدونکی ئی رعایت وکړی او هغه واجبات چه په ده باندی ایښودل شوی دی هغه هم په تصدیق پاڼه کښی درج کیږی او په هغی کښی ده ته اخطار ورکول کیږی چه که د دغو شرطونو لوواجباتو رعایت ونه کړي یا داسی څه وکړی چه دده په بده ګوزاره دلالت وکړی مشروط خلاصون لغو کیږی او دی د لاندینی مادی د حکم سره سم زندان ته په ستنه بیول کیږی.

څلور سوه اووه دیرشمه ماده: که مشروط خلاص شوی د خلاصون د شرطونو رعایت ونه کړی او خپل واجبات په ځای نه کړي، مشروط خلاصون لغو کیږی، او شخص بیرته زندان ته بیول کیږی چه خپله پاتی موده پکښی تیره کړي په دې حالت کشی د خلاصون لغو کول د ځارنوالی په پیشنهاد او د عدل د وزیر په امر کیږی.

په دې باب چه کوم پیشنهاد دکیږی باید موجبه اسباب پکښی ذکر شی.

څلور سوه اته دیرشمه ماده: که چیري د مشروط خلاصون لغو کول لاژم وګڼل شی څارنوالی کولی شی چه په خپل تشخیص یا د مربوط مقام په پیشنهاد د خلاص شوی شخص د ګرفتاری او توقیف امر د عدل د وزیر ترقراره پوری صادر کړي. په دی صورت کښی دا په کاردی چه دتورن د بند موده له پنځلسو ورځو زیاته نه شی او یا دا چه د لوی څارنوال امر حاصل کړی شی او هر کله چه د مشروط خلاصون امر لغو کړی شی نو هغه موده چه تورن په دی صورت زندان ته د بیرته راوستلونه پس تیره کړی ده د واجب التنفیذ مودی نه تخفیفیږی.

څلور سوه نه دیرشمه ماده: که چیري مشروط خلاصون د محکوم بها جزا د مودی تر اخره پوری لغو نه کړی شی نو پسی قطعی کیږی

که چیري محکوم پها جزا عمری بند وی نو د مشروط خلاصون د دری کاله تیریدونه پس دخلاصون امر قطعی کیږی.

سره ددی هم که چه مشروط خلاص شوی دیو داسی جنایت یا جنحی د ارتکاب له کبله چه دده پخوانی جرم ته ورته وی دپورتنی فقری په موده کښی د ننه دننه یوځل بیا محکوم علیه شی نوکه چیري په دوهم حکم دری کاله نه وی تیر شوی د مشروط خلاصون لغو کول جواز لری.

څلورسوه ځلویښتمه ماده: که چیري دمشروط خلاصون قانوني شرطونه موجود وی، د بندی مشروط خلاصون په دوهم وارهم کیدی شی، په دی حالت کښی د محکوم بها جزاء پاتی موده د محکوم بها جزا ټوله موده ګڼل کیږی:

که چیري محکوم بها جزا عمری بند وی نو مشروط خلاصون د دری کالو د تیرولو نه مخکښی جواز نه لری.

څلور سوه یوڅلویښتمه ماده: څارنوالی د مشروط خلاصون په باب شکایتونه دغور لاندی نیسی او د هغو د لری کولو د پاره لازم اجراآت کوی.

پنځم باب
دنقدی تادیاتو د احکامو تنظیم

څلور سوه دوه څلویښتمه ماده: د هغو مبلغو نو چه دنقدی جزا له درکه ئی دولت مستحق دی او دهغو مبلغو نو چه باید بیرته ورکړل شی او د دعوی د لګښت او تعویضاتو د تسوئی له کیدلو وروسته څارنوالی مکلفه ده چه مقدار ئی له تنفیذه مخکښی محکوم علیه ته ابلاغ کړی خوپه دی شرط چه دغه مقدار په حکم کښی نه وی څرګند شوی.

څلور سوه دری څلویشتمه ماده: حکومت ته د قابل تادیه مبلغ تحصیل د هغو حقوقی اجراآتو قاعدو مطابق چه په حقوقی مسایلوتطبیقیږی او د دولتی مالونو د تحصیل په اداری لارو چارو جواز لری.

څلورسوه څلورو څلویښتمه ماده: که چیري تورن قابل تادیه مبلغ دولت ته ور نه کړی څارنوالی د دې قانون د څلور سوه نه څلویښتمی مادی اووړیسی موادو د احکامو مطابق د تورن د توقیف امر صادروی.

څلور سوه پنځه څلویښتمه ماده: که چیري دنقدی جزاء او د هغه څه چه اعاده ئی لازمه ده او د تعویض او د دعوی د لګښتونو په ورکړه یوځای حکم صادر شی او د محکوم علیه مال د هغو ټول د پوره کولو د پاره کافی نه وی هغه مبلغ چه لاس ته راشی په دی ترتیب په مستحقینو ویشل کیږی:

اول: هغه لګښتونه چه باید دولت ته ورکرل شی.

دوهم: هغه مبلغ چه باید دحق العبد مدعی ته ورکړل شی.

دریم: د نقدی جزا مبلغ او هغه څه چه د تعویض په نامه یا د اعادی له لاری باید دولت ته ورکړل شی.

څلور سوه شپږ څلویښتمه ماده: که چیري شخص توقیف شی او په نتیجه کښی یواځی په نقدی جزا محکوم شی نو محکوم علیه ته د هری ورځی توقیف په سرکښی پنځوس افغانی مجری ورکول کیږی.
که چیري په حکم کښی نقده جزا او حبس دواړه وی او توقیف موده ئی د محکوم بها حبس له مودی زیاته وی نو محکوم علیه ته د زیاتو ورځو په سرکښی د پورتنی فقری مطابق د دغه مبلغ نه مجری ورکول کیږی.

څلور سوه اووه څلویښتمه ماده: ابتدائیه قاضي په استثنائی حالاتو کښی د تورن د غوښتنی او د څارنوالی د موافقی له مخه کولی شی چه محکوم علیه ته د دولت مستحقه مبلغ د ورکولو په باب مهلت ورکړی او یائی د ورکړی د پاره قسطونه وټاکی خوپه دی شرط چه دمهلت یا قسطونو ټوله موده له نهو میاشتو زیاته نه شی.
د دغسی غوښتنی د منلو یانه منلو په باب صادر شوی امر د استیناف وړنه دی. که چیري تورن د یو قسط تحویل وځنډوی نوقسطونه له منځه ځی او قاضی که لازمه وګڼی د قسط د لغو کولو امر صادر ولی شی.

شپږم باب
د حکم د تنفیذ په غرض توقیف

څلور سوه اته څلویښتمه ماده: دهغه مبلغ د تحصیل د پاره دمجرم توقیف جواز لری چه د جرم د ارتکاب له کبله د هغه په ورکړه محکوم شوی دی.
توقیف یوه ورځ د پنځو سو محکوم په افغانیو په مقابل کښی تطبیق کیږی.

د قباحتو نو په باب د توقیف موده د نقدی جزا د تحصیل د پاره له اوو ورځو او ددعوی دلګښت او دهغه څه چه اعاده ئی لازمه ده او د تعویض دپاره له اوو ورځو زیاتیدلی نه شی. د جنحو او جنایتونو په باب د توقیف موده د نقدی جزا د تحصیل دپاره له درو میاشتو او ددعوی د لګښت او هغه څه چه اعاده ئی لازمه او د تعویض د پاره له درو میاشتو زیاتیدلی نه شی.

څلور سوه نه څلویښتمه ماده: په هغو محکوم علیهم باندی د توقیف په شکل تنفیذ نه شی کیدی چه د جرم د ارتکاب په وخت کښی یی عمر له پنځلسو پوره کلونو اوښتی نه وی او یا د حبس په جزا باندی د جزا د ځنډ سره محکوم شوی وی.

څلور سوه پنځو سمه ماده: ددی قانون دڅلور سوه یوویشتمی او څلور سوه خلیرو ویشتمی مادی حکمونه د تنفیذ په برخه کښی دتوقیف په وسیله تطبیقیږی.

څلور سوه یوپنځوسمه ماده: که چیري احکام متعدد وی او ټول د قباحتونو، یا جنحو یا جنایتو نو په باب صادر شوی وی تنفیذ د ټول محکوم بها مبلغ له مخه کیږی.

په دی حالت کښی باید چه دتوقیف موده د جنحو او جنایتونو د جزا د اخریني حد نه او د قباحتونو په باب له یویښتو ورځو زیاته نه شی، خو که چیري جرائم مختلف النوع وی نو دهر جرم د جزا حدا کثر په نظر کښی نیول کیږی خو البته دتوقیف موده په هیڅ حالت کښی د نقدی جزا د تحصیل دپاره له شپیږو میاشتو او دلګښتونو، او دهغه څه چه اعاده ئی لازمه وی ا و دعوض د تحصیل دپاره له شپږو میاشتونه زیا تبدیلی نه شی.

څلور سوه دوه پنځوسمه ماده: که چیري محکوم فیها جرائم مختلف وی نوهغه مبلغ چه ورکړ شوی دی یا د محکوم علیه په شتمنی باندی د حکم د تطبیق په لاره تحصل شوی دی نولو مړی په جنایتونو

کښې بیا په څنحو او ورپسې په قباحتونو کښې د محکوم بها مبلغ نه طرح کیږی.

خلور سوه دری پنځو سمه ماده: د توقیف په لار تنفیذ د څارنوالی د امر له مخه د عدل د وزیر دلارښودنی مطابق کیږی. اوله هغه وروسته چه دا خبره تورن ته ددی قانون د څلور سوه دری څلویشتمی مادی مطابق ابلاغ کړی شوه او د آزادی تحدیدوونکی موده هم تیره شوی وه شروع کیدای شی.

څلور سوه څلور پنځو سمه ماده: څه وخت هغه چه مبلغ چه تحصیل یی مطلوب دی د هغه دطرحی نه پس چه یا محکوم علیه ورکړی او یا دده په شتمنی باندی دحکم د تطبیق له لاری تحصیل شوی دی په پورتنو موادو کښې دراغلی سنجش له مخه د هغه مودی سره مساوی شی چه محکوم علیه په توقیف کښې تیره کړی ده، نو توقیف پای ته رسیږی.

څلورسوه پنځوسمه ماده: محکوم علیه دلګښتونو دعوض او دهغه څه له ورکړی څخه چه اعاده ئی لازمه ده او دغه شان د توقیف په لار د نقدی جزا له ورکړی څخه یواځی په هغه صورت معافیدلی شی چه دهرو پنځوسو افغانیو په سر یوه ورځ په توقیف کښې تیره کړی. که چیري د جنحو هغی محکمی ته چه دمحکوم علیه دهستوګنی ځای دهغی په قضائی ونډکښې دننه وی دا جوته شی چه محکوم علیه په ورکړه قادر دی او محکمې پری دور کړی حکم هم کړی د خو تعلل کوی کولی شی چه په ده باندی د توقیف په لار د تنفیذ امر صادر کاندی، په دغسی حالت کښې دتوقیف موده له درو میاشتو زیاتیدلی نشی او په دغه حالت کښې د توقیف په بدل کښې د عوض د مبلغ نه هیڅ مقدار نه طرح کیږی. د محکوم له پلوه په معموله طریقه دعوی اقامه کیږی.

څلورسوه شپږ پنځو سمه ماده: محکوم علیه کولی شی چه د توقیف د امر له صادریدو نه مخکښی هر وخت د څارنوالی نه غواړي چه دکوم مبلغ حکم په ده شوی دی هغه دی په یوداسی لاس او یا صنعتی کار باندی چه دی ئی اجرا کړی بدل کړي.

څلور سوه اووه پنځوسمه ماده: محکوم علیه دپورتنی مادی ذکر شوی کار د یوی دولتی اداری د پاره بی مزدوری دهغی مودی په اندازه برابر چه دتوقیف له لاری دتنفیذ له مخه په ده باندی راتله اجرا کوی.

څلور سوه اته پنځوسمه ماده: دهغه قسم کار ونو دانو اعو ټاکنه چه ددې قانون دڅلور سوه شپږ پنځوسمی مادی مطابق پرې دی محکوم علیه بوختیدنه جواز لری او دغه شان هغه اداری مربوط مراجع ټاکل چه دغه انواع تثبیتوی د مربوطه وزارت د وزیر د قرار له مخه کیږی.

څلور سوه نه پنځو سمه ماده: په کار باندی د څلور سوه شپږ پنځوسمی ماده د حکم مطابق د محکوم علیه بوختیدنه دهغه ښار یا ولسوالی نه بهر چه دی پکښی او سی جواز نه لری.

څلور سوه شپیتمه ماده: هغه محکوم علیهم چه دڅلور سوه شپږ پنځوسمی مادی د حکم مطابق ئی په کار باندی بوختیدنه ټاکل شوی وی خو هغه ځای ته چه د دوی د کار د پاره په ګونه شوی دی بی دکم معقوله عذره نه ورځی یا د کارد کولو ته پتیږی یا د یوی ورځی د ټاکلی اندازی کار نه پوره کوی توقیف ځای ته لیږل کیږی چه دقانون مطابق د توقیف په لار د تنفیذ امر پری تطبیق شی.
محکوم علیه نه دهغو ورځو مجرا و رکوله کیږی په کومو کښی چه ده مطلوب کار اجرا کړی دی.

څلور سوه یوشپیتمه ماده: همدغه شان د توقیف د لاری نه دتنفیذ حکم په هغو محکوم علیهم باندی هم تطبیق کیږی چه کار په توقیف غوره وګڼی خو داسی کار پیدانه شی چه په هغه باندی د دوی په بوختید نه څه ښیګره په لاس راغلی شی.

څلور سوه دوه شپیتمه ماده: د هری ورځی دکار په سر دهغه مبلغ له جملې نه
چه ورکړه ئی دولت ته لاژمه ده لکه د تعویض جزا، هغه څه چه
اعاده ئی لاژمه ده او د دعوی لګښت پنځوس افغانی طرح
کیږی.

اووم باب
د تنفیذ اشکال

څلور سوه دری شپیتمه ماده – هر قسم اشکال چه د محکوم علیه له پلوه د
تنفیذ په مقابل کښې را ولاړشی هغې محکمې ته وړاندې کیږي
چه د تنفیذ محل د هغې په قضائی وند کښې د ننه وي

څلور سوه څلورشپیتمه ماده: نزاع بې له ځنډه دڅارنو نوالی په لاس محکمې ته
وړاندې کیږي، ذي علاقه کسان مکلف کیږي چه د نزاع د
پریکړي دپاره کمه غونډه تاکل کیږي چه هغې ته حاضر شي.
محکمه چه د څارنوالی او ذي علاقه اشخاصو بیان واوری نو د
موضوع د پریکون اقدام کوي. په دغه باب د محکمې قرار
نهائی دی .
محکمه که لاژمه وګڼي کولای شي چه لاژم تحقیقات وکړی او د
دي خبری واك لري چه د نزاع د پریکړی تر نتیجې پورې د تنفیذ
د ځنډولو امر صادر کړي .
دغه شان څارنوالي کولای شي چه که لاژمه وګڼې محکمې ته د
نزاع له وړاندي کیدونه مخکښې په موقت صورت د حکم تنفیذ
ځنډوي .

څلورسوه پنځمه شپیتمه ماده: که چېرې د محکوم علیه د شخصیت په سر نزاع
پېښه شي نو پریکړه ئی د دوو پورتنو مادو د احکامو مطابق
کیږي .

څلورسوه شپږ شپیتمه ماده: که چېرې د محکوم علیه په شتمنی باندې د مالي احکامو د تنفیذ په حالت کښې د تنفیذ لاندې راغلو مالونو په باب د محکوم علیه نه پرته د بل چاله پلوه نزاع را ولاړه شي نو دا موضوع د حقوقو محکمی ته د حقوقي اجرااتو د قاعدو مطابق وړاندې کیږي .

اتم باب

د محکوم علیه د مړیني له کبله د حکم سقوط

څلور سوه اووه شپیتمه ماده:که چېرې محکوم علیه د حکم د قطعیت نه وروسته ومړی نو حکم ساقطیږي .

څلورسوه اته شپیتمه ماده: د محکوم علیه د مړیني له کبله د حکم سقوط د ده په متروکه باندې د عوض دور کړی، د هغه چه څخه دور کړی چه اعاده ئې لازمه ده او د دعوی د لګښت په باب د مالي جزا د حکم د نافذ کیدو مخه نه نیسي .

نهم باب

د حیثیت جارویستنه

څلورسوه نه شپیتمه ماده: هر څوك چه په جنایت یا جنجه کښې محکوم علیه واقع شي هغه ته د حیثیت جارویستنه جواز لري .

څلورسوه اویایمه ماده: د حیثیت د جارویستنی حکم د محکوم علیه د غوښتني له خه د جنایاتو د مربوطي محکمې له پلوه د صادریږي .

څلور سوه یو اویایمه ماده: حیثیت د جارویستنی په باب ددې شرطونو رعایت کیږي .

۱: جزا باید په مکمل صورت نافذه شوی یا یی عغو صادره شوی وي .

۲: که چېرې جزا د جنایت له کبله وي نو د تنفیذ له تاریخه په ئی شپږ کاله او که د جنحی له کبله وي د تنفیذ له تاریخه به یې

درې کاله تیر شوي وي. اوکه چېرې دغه حکم د جرم د تکرار په اثر صادر شوی وي نو پورتنی موده یو په دوه کیږي .

څلورسوه دوه اویایمه ماده: که چېرې محکوم علیه د اصلي جزا د زغملو نه پس د پولیس د څارنی لاندې نیول شوی وي نو د حیثیت د جارویستنې موده پولیس د څارنی د ختمیدو له وروستی ورځی نه حسابیږي .

څلورسوه دری اویایمه ماه: که چېرې محکوم علیه په مشروط ډول خلاص شوی وي د حیثیت د جارویستلو موده د جزا د ختمیدو د ټاکلي تاریخ او یا له هغه تاریخ چه مشروط خلاصون نهائي شکل غوره کوي حسابیږي .

څلورسوه څلور اویایمه ماده: د حیثیت د جارویستنی حکم هغه وخت صادریدلی شي چه محکوم علیه نقدي جزاء هغه څخه چه اعاده ئی لازمه ده او عوض او د دعوی لګښت پوره پوره ورکړی وي .

که چېرې محکوم علیه خپله نشتمنی ثابته کړي نو محکمه کولای شي چه د حیثیت د جارویستلو په باب د محکوم بها مبلغ دور کړي د شرط نه تیر شي .

که چېرې د عوض، د هغه څه چه اعاده ئې لازمه ده او د لګښت محکوم له پیدا نه شي او یا د محکوم به اخیستلو نه ځان وژغوري نو محکوم علیه مکلف دی چه د حقوقي اجزاآتو د قاعدو مطابق هغه امانت کیږدی .

که چېرې محکوم له ئې په پنځو کالو د ننه غوښتنه و نه کی نو د محکوم علیه له خوا د هغه بیرته اخستنه جواز لري .

که چېرې په محکوم علیه باندې د تضامن په اساس حکم صادر شوی وي نو یوائې د پور د هغې برخې پریکون چه په ده پورې تعلق لري کافي دی او که لازمه شي هغه برخه چه دی ئې باید پریکړی د محکمې له خوا ټاکل کیږي .

څلورسوه پنځه اویایمه ماده: که چېرې د حیثیت د جارویستنی دغوښتنوال په باب ګڼ حکمونه صادر شوي وي نو ترڅو پورې چه ده د هر حکم په باب په پورتنو مادو کښې درج شوی شرطونه پوره کړی نه وي تر هغې پورې د ده د حیثیت جارویستنه جواز نه لري او په دي حالت کښې د مودی د سنجش په باب د وروستی حکم تاریخ اعتبار لري.

څلورسوه شپږ اویایمه ماده: د حیثیت د چارویستنی غوښتنه په یوه عریضه کښې څارنوالی ته وړاندې کیږي، په دي غوښتن لیك کښې باید د غوښتنوال د هویت په باب، د هغه حکم تاریخ په باب چه دده خلاف صادر شوی او د هغو ځایونو په باب چه د حکم نه وروسته پکښې اوسیدلی دی لازم بیان درج وي .

څلورسوه اووه اویایمه ماده: څارنوالی د غوښتنوال په باب دخپل اطمینان حاصلولو دپاره د حکم د صادریدو نه پس په هر ځای کښې دده د اوسیدنی د مودی او نېټې، د ده دګوزاری او معیشت دوسیلو په حقله او د نورو لازمو معلوماتو د لاس ته راوستلو دپاره خپل تحقیقات کوي، څارنوالي دغه تحقیقات د حیثیت د جارویستنی د غوښتن لیك په ملتیا د خپلی نظر یې او د هغې د موجبه اسبابو د ذکر سره د غوښتن لیك د وړاندې کیدو نه پس په درو میاشتو کې دننه دننه محکمې ته وړاندې کوي او دا پاڼی هم ورسره یو ځای کوي:

١: د هغه حکم یو نقل چه د غوښتنوال خلاف صادر شوی دی .

٢: د ده دسوابقو ریوټ .

٣: په محبس کښې د غوښتنوال د ګوزاری ریوټ .

څلورسوه اته اویایمه ماده: د حیثیت د جارویستنی غوښن لیك د محکمې له پلوه د غور لاندې نیول کیږي، محکمه د څارنوالی او غوښتنوال بیان اوریدلی شي او هم په دغه باب هر قسم معلومات حاصلولی شي .

غوښتنوال کم نه کم د غونډی د کیدونه اته ورځې مخکښې محکمې ته په حاضریدو مکلف کیږي .
هغه حکم چه محکمه یې په دغه باب صادر وي یو اځې د ستری محکمې له خوا د قانون په تطبیق یا تاویل کښې د خطاء د پیښیدو په اساس پرې له نوی سره غور کیدی شي .

څلورسوه نه اویایمه ماده: که چېرې محکمې ته څرګنده شي چه د غوښتنوال ګوزاره د حکم د صادریدو له وخته راهیسی دده د ځان د اصلاح په باب د ډاډ وړ ده او د دې قانون د څلور سوه څلور اویایمی مادي دوه شرطونه هم موجود وی نو محکمه د حیثیت د جارویستنی په باب خپل حکم صادر وي .

څلورسه اتیایمه ماده: دحیثیت د جارویستني د حکم یونقل د څارنوالي له پلوه هغې محکمې ته چه د جزا حکم ئې صادر کړی دی د اصلي حکم په حاشیه د قید کولو د پاره لیږل کیږ ی .
دغه شان د سوابقو په دفتر کې د حیثیت د جارویستنی د حکم د قیدولو امر صادر وي .

څلورسوه یو اتیایمه ماده: محکوم علیه ته د حیثیت د جارویستنی په باب د حکم صادرونه فقط یو ځل جواز لري .

څلوسوه دوه اتیایمه ماده: که چېرې د حیثیت د جارویستنی غوښتن لیك د محکوم علیه د ګوزاري له مخه قبول نه کړي شي نو د غه غوښتن لیك د دوه کاله تیریدونه مخکښې تازه کیدی نه شي .
په نورو حالاتو کښې که چېرې لاژمه شرطونه راجمع شي نو غوښتن لیك تازه کیدی شي .

څلور سو ه دری اتیایمه ماده: که چېرې دا څرګنده شي چه د محکوم علیه خلاف نور داسې حکمونه صادرشوی دي چه محکمه ئی له صادریدو نه خبره نه وه پس د یو داسې جرم دار تکاب له کبله په جزا محکوم شي چه د دغه حکم د صادریدونه مخکښې پیښ شوی وي نو محکمه کولای شي چه د حیثیت د جارویستنی

حکم لغو کړي . د الغاء حکم د څارنوالي د غوښتنی له مخه د هغې محکمې له خوا صادریږي چه د حیثیت د جارویستنی حکم ئی صادر کړی وي .

څلورسوه څلور اتیایمه ماده: که چیرې په دې لاندنیو مودو کښې په محکوم علیه باندې د جنایت یا جنحي له کبله داسې جزائی حکم صادر نه شي چه دده په سوابقو کښې باید قید شي نو دده حیثیت د قانون په حکم جار وځي:

او ل – د جنایت یا جنحي له کبله په جزا باندې د محکوم علیه په باب پدې لاندنیو جرمونو کښې د جزا یه تنفیذ باندې د دولسو کلونه پس:

الف – غلایا د غلا کړو شیو نو پټ ساتل .

ب – حیله جوړول یا په امانت کښې خیانت کول .

ج – تزویر .

د – په دغو پورتنو جرمونو باندې یا د زراعتي پیداوار یا زراعتي کروندې یا د ونو په تلفولو پورې مربوطو جرایمو او یا د حیواناتو په تلفولو پورې مربوطو جرایمو باندې شروع .

دوهم – په پورتنۍ فقره کښې د ذکر شوي جنحي نه پرته جنحي له کبله په جزا باندې د محکوم علیه په باب د جزا به تنفیذ یا عفو باندې د اتو کلونو له تیریدونه پس. که چیرې محکوم علیه په صادر شوی حکم کښې متکرر پیژندل شوی وي دا موده یو په دوه کیږي .

څلورسوه شپږ اتیایمه ماده: د حیثیت د جارویستنی د حکم صادریدو نه د آینده په باب د محکوم علیه د الزام د حکم د محوه کیدو موجب کیږي او ددې حکم ټول آثار لکه د اهلیت زوال، د مدني حقونو نه محرومیدل او نور له منځه باندې د بل چا خلاف د هغو حقونو په باب چه د الزام د حکم په نتیجه کښې ئی حاصل کړی دی مخصوصاً د هغه په باب چه اعاده یی لازمه ده او د عوض په باب تکیه نه شي کیدی .

څلور سوه اته اتیایمه ماده: که چېرې اصل حکم د تنفیذنه مخکښې او یا د تحقیق اوراق د قرار د صادریدو نه مخکښې ټول یا ځینې ورك شي د دې برخې د لاندې مادو حکمونه تطبیقیږي .

څلور سوه نه اتیایمه ماده: که چېرې د حکم مثنی و موندله شي د اصل قایمقامه ګڼل کیږي .

که چېرې مثنی د یو شخص یا یو مقام تصرف کښې څارنوالي د هغې محکمې نه د هغه شخص یا مقام دپاره چه د مثنی د سپارلو امر ئی ورته کړی دی د بلی مثني لیکلی امر حاصلوي او هغه څوك چه مخکښې ترې اخستل شوی ده بی د محصول له ورکړی د یو نقل مستحق دی .

څلور سوه نوی یمه ماده: د حکم د اصلي نسخي ورکیدل په هغه صورت کښې چه د اعتراض قانونی مراحل پرې تیر شوی وي د محاکمي د جارویستنی موجب کیدی نه شي .

څلور سوه یو نو یمه ماده: که چېرې قضیه د ستری محکمی د غور لاندې وي او د حکم د مثنی لاس ته راوستل ناشونی وي نوکه چېرې په حکم باندې د اعتراض ټول مراحل تیر شوي وي نو ستره محکمه د محاکمی د جارویستنی امر کوي .

څلورسوه دوه نوی یمه ماده: که چېرې د تحقیق پاڼې د تحقیق په باب دقرار له صادریدو نه مخکښې ټولی یا ځینې ورکی شي د تحقیق هغه برخه بیا نوی کیږي چه ورکی شوی پاڼی ورپورې تعلق لري . که چېرې فضیه د محکمې دغور لاندې نوي نو لازمه تحقیق د محکمی له پلوه کیږي .

څلور سوه دري نوی يمه ماده: که چېرې د تحقيق پاڼی ټولی يا ځينې ورکې شي
او د محکمی حکم موجود وی او قضيه په ستره محکمه کښې
دغور لاندې وي نو د اجراآتو هېڅ يوه برخه هم نه نوی کيږي بی
له دي چه ستره محکمه ئی لاژمه و ګڼی .

څلورسوه څلور نوی يمه ماده: په دې قانون کښې د ټولو درج شويو ميعادونو
سنجش په افغانستان کښې د رواج شمسی هجري تقويم له مخه
کيږي .

څلور سوه پنځه نوي يمه ماده: د جنايت، جنحی او قباحت د اصطلاحاتو تعريف
د مامورينو د جرمونو او د عامه امنيت او منفعت خلاف د
جرمونو د جزا د اصولولنامي د مشمولو جرمونو په باب په
اتلسمه، نولسمه، شلمه او دوه ويشتمه ماده کښې شوی دي.
د سايرو جرمونو په باب ددې قانون د مقاصدو دپاره دغه
اصطلاحات دا معناوي لري:
الف: هغه جرمونه چه د اسلامي شريعت د حنفي فقهي د احکامو
مطابق د حد يا د قصاص يا د نفس د دبت يا د اعدام د تعزير
موجب وي جنايت ګڼل کيږي .
ب: نور هغه اعمال چه د ذکر شوی فقهي د احکامو مطابق جرم
ګڼل شوی وي جنحه بلل کيږي بی له دی چه څارنوالی په خپله
غوښتنه د هغه د مر تکب د پاره د يوي مياشتی نه د کمی مودی
حبس وغواړي چه په دی حالت کښې جرم قباحت بلل کيږي .

څلورسوه شپږ نوی يمه ماده: د اساسي قانون د يو سل او دوه ويشتمی او د
قضائی تشکيلاتو او صلاحيت د قانون د سلمي مادی د
احکامو له مخه هغه و ظايف چه ستری محکمی ته سپارل شوی
دی د دغې محکمی تر جوړيدو پورې د ۱۳۴۳ کال د عقرب د
۶ مې نېټی ۱۰۲۰ پر ۱۳۸۱ ګڼی باچايی فرمان په موجب د
تميز د محکمی د مربوطو ديوانونو له خوا اجرا کيږي .

ثلورسوه اووه نوي يمه ماده: د انتقال په دوره کښی څارنوالی د جرمونو دتعقیب او تحقیق په برخه کښی خپل وظایف چه ددی قانون دمندرجاتو مطابق ورسپارل شوی دی د څارنوالی د چارو دتنظیم د قانون د احکامو مطابق د پولیس په ملګرتیا اجرا کوی.

ثلور سوه اته نوی یمه ماده: د عدل وزارت مکلف دی چه ددی قانون د احکامو دتنفیذ دپاره لاژمی تعلیماتنامی جوړی کړی.

ثلورسوه نه نوی یمه ماده: هغه قوانین چه ددی قانون له احکامو سره مغایرت لری لغوشوی ګڼل کیږی.

پنځه سومه ماده: داقانون په رسمی جریده کښی د نشریدو له نیتی څخه نافذیږی.

Download from:aghalibrary.com